

ISSN 0416-2242

9 770416 224000

vaš četrtkov prijatelj

DOLENJSKI LIST

Paič

Krška vas ☎ 0608/59-059
Novo mesto ☎ 068/21-123

Se bo obnova gimnazije ustavila?

Za dela pri obnovi novomeške gimnazije izvajalec OZ Hrast najema drage kredite, država pa letos ni dala še niti tolarja - Sedaj dela še potekajo po načrtu

NOVO MESTO - "Dela pri obnovi novomeške gimnazije tečejo po načrtu in s potekom smo zelo zadovoljni," pravi Janez Bele, eden vodilnih pri Obrtni zadrugi Hrast, ki je izvajalec tega v vseh pogledih zahtevnega in odgovornega dela.

Zapletov in nategovanj v zvezi s prepotrebno obnovo gimnazijske stavbe, ki so se vlekle vse predolgo, in to zgolj na škodo gimnazijskih dijakov, učiteljev in srednjega šolstva na Dolenjskem sploh, je res konec. Nikakor pa to ne pomeni, da so stvari urejene. Sploh ne! Od 430 milijonov tolarjev, kolikor naj bi veljala vsa dela pri obnovi, so do sedaj opravili za 150 milijonov tolarjev del, država, se pravi Ministrstvo za šolstvo, ki je investitor, pa je odštela vsega piškavkih 8 milijonov tolarjev, in še to lani. Letos še niti fičnika.

Izvajalec del, Obrtna zadruga Hrast, tako premošča že okoli 200 milijonov tolarjev in vse to še dokaj mirno prenaša, čeprav zelo težko. "Mi svoje podizvajalce redno plačujemo in za to premoščanje najemamo drage kredite," se pritožujejo v zadrugi. "Vprašanje je, koliko časa bomo to še zmogli." Tako so samo za statično sanacijo stavbe, ki jo je opravil ljubljanski ZAG, plačali 88 milijonov tolarjev; prav tako dobivajo redna plačila Pionir Standard in drugi podizvajalci. "Če se bo tako stanje nadaljevalo, bomo prisilje-

ni nekaj ukreniti!" Financiranje obnove novomeške gimnazije namreč še vedno ni urejeno in pogodba leži na ministrstvu za šolstvo.

"Upamo, da se bodo stvari uredile in da zaradi neurejenega financiranja ne bo trpela dinamika poteka del in da bomo lahko dela končali v dogovorjenem roku." Ta rok pa je konec februarja 1998, ko naj bi bila končana vsa gradbena in obrtniška dela. Vendar na drugi zagotavljajo, da bo, če se bo uredilo financiranje, pouk v gimnaziji lahko stekel že konec tega leta. "Pri nas delamo vse, da bi ta rok še skrajšali," zagotavljajo.

A. BARTEJL

USPEH PROSTOVOLJNEGA GASILSTVA

GLOBOKO - Na nedavnem evropskem prvenstvu prostovoljnih gasilcev na Danskem je med 2.591 gasilci iz 25 držav sodelovalo tudi 13 enot iz Slovenije. Izmed slovenskih enot je ženska desetina PGD Hajdoše - deluje v občinski gasilski zvezi Ptuj - v skupini A dosegla 1. mesto in zlato medaljo. Devet enot iz Slovenije, med njimi gasilci PGD Kamence pri Novem mestu, je na omejenem tekmovanju prejelo zlato značko. Informacijo o uspehu naših gasilcev na mednarodnem srečanju je sporočil na gasilski slovesnosti v Globokem takoj po vrnitvi iz Danske Toni Koren, podpredsednik Gasilske zveze Slovenije.

Berite danes

- stran 3:
• **Namesto vode je tekkel klor**
- stran 4:
• **Bo dovolj le vprašanje?**
- stran 6:
• **Do vikendarjev poslej s trdo roko?**
- stran 9:
• **Boljši časi za avtohtono ovco?**
- stran 10:
• **Kolesarje ogroža drveča pločevina**
- stran 20:
• **Svetli toni novogotike**

DRUŠTVO ZA VZDRŽEVANJE PARTIZANSKIH GROBIŠČ V ROGU

GAČE - Društvo za vzdrževanje partizanskih grobišč v Rogu pripravlja v soboto, 19. julija, ob 11. uri srečanje članov pri spodnji postaji vlečnice na Gačah. Člani vsaj dvakrat na leto, spomladi in jeseni, očistijo in uredijo partizanska grobišča. Na srečanju na Gačah bodo ob kulturnem programu predstavili svoje delo in načrte za letos in za naprej. Na srečanje so povabili tudi ugledne ljudi iz borčevske organizacije, člane sorodnega društva iz Notranjske, župane občin v območju, na katerem deluje društvo, prijatelje in simpatizerje.

OBNOVA GIMNAZIJE - Obnova novomeške gimnazije poteka po načrtu, čeprav letos država ni dala še niti tolarja. (Foto: A. B.)

Bo dovolj denarja za vse ceste?

Minister za promet in zveze Anton Bergauer s sodelavci na prvem obisku v Beli krajini - Bojazen, da ministrstvo ne bo dobilo načrtovanega denarja - Črnomaljski problemi

ČRNOMELJ - Pretekli teden se je na prvem obisku v Beli krajini mudil minister za promet in zveze Anton Bergauer s sodelavci. V Črnomlju ga je sprejel črnomaljski župan Andrej Fabjan s predstavniki občinske uprave. Beseda je tekla predvsem o gradnji nekaterih cest v občini ter RTV pretvornika na Sinjem Vrhu.

Minister je poudaril, da so na ministrstvu načrtovali, da bodo v letošnjem letu dobili 51 milijard tolarjev, od katerih jih bodo 21 milijard namenili za ceste, in sicer brez avtocest. Vendar jim želi ministrstvo za finance nameniti le 34 milijard tolarjev, kar pomeni, da bo tudi za ceste znatno manj denarja. Če bo res tako, ne bodo mogli zadovoljiti vseh želja in potreb občin. Poleg tega bodo 700

do 1.000 lokalnih cest prekvalificirali v državne. A če ministrstvo za promet in zveze za te ceste ne bo dobilo več denarja, ne bo narejenega prav nič. Po ministrovih besedah razmišljajo tudi, da bi povečali bencinski tolar in s tem zagotovili denar z glavne in regionalne ceste. Prav tako pa bi lahko dali nekoliko več denarja občinam za lokalne ceste. Župan Fabjan je naštel najbolj

pereče probleme v občini. Gre za 7 do 8 kilometrov neasfaltirane ceste med Starim trgom in Vinico. Rekonstrukcije bi bilo potrebnih 480 metrov Kolodvorske ceste in 830 metrov Belokranjske ceste v Črnomlju. Črnomelj bi nujno potreboval tudi obvoznico, prav tako pa bi morali preplastiti nekatere odseke na cesti od Črnomlja proti Vinici. Župan je državo prosil tudi za pomoč pri gradnji enega od dveh RTV pretvornikov v KS Sinji Vrh.

Za cesto od Starega trga do Vinice naj bi, če bodo takšen proračun sprejeli poslanci v državnem zboru, letos prišlo 10 milijonov tolarjev. Za rekonstrukcijo Kolodvorske ceste naj bi letos dobili 5 milijonov tolarjev za dokumentacijo, ki naj bi bila letos končana, prihodnje leto pa bodo začeli z obnovo. Kar se tiče mestne obvoznice, je minister dejal, da jo bodo morali delati postopoma. Prednost bo imel odsek do Danfossa, ki naj bi bil končan v dveh letih, proti Kočevju pa bi nadaljevali po letu 1999. Za cesto od Kanižarice do rudnika bodo letos pripravili projekte, objavili pa so, da bo nekaj odsekov ceste proti Vinici zagotovito preplastene. Kar pa se tiče pretvornika, je minister Bergauer dejal, da so s Telekomom in RTV Slovenija podpisali pismo o nameri za najetje kanala na satelitu, s pomočjo katerega bi pokrili sive lise ne le v Beli krajini, ampak tudi drugod. Zahtevno za kanal na satelitu so že vložili.

M. BEZEK-JAKŠE

OBVOZNICA BO - Črnomaljski župan Andrej Fabjan si je skupaj s sodelavci v občinski upravi močno prizadeval, da bi minister za promet in zveze Anton Bergauer dojel, s kakšnimi problemi se v Črnomlju srečujejo zaradi tovornjakov, zlasti tistih, ki vozijo v Danfoss ali iz njega. Križišče pri Rogu, ki so si ga gostje z ministrstva posebej ogledali (na fotografiji), je namreč tako ozko grlo, da vozijo tovornjaki obračat celo na poldrugi kilometer oddaljen bencinski servis. Čeprav so bili minister in njegovi sodelavci trdi pogajalci, so vendarle privolili, da bo v naslednjih dveh letih zgrajena obvoznica do Danfossa. (Foto: M. B.-J.)

Več izobraževanja pri delodajalcih

9. seja Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje - Dualni sistem poskusno septembra - Nadaljnja prenova programov - Dobre izkušnje višjih strokovnih šol

NOVO MESTO - V Šolskem centru Novo mesto in v Izobraževalnem centru tovarne Revoz je v četrtek, 10. julija, Ministrstvo za šolstvo in šport RS pripravilo 9. sejo Strokovnega sveta RS za poklicno in strokovno izobraževanje, ki jo je vodil njen predsednik dr. Zdenko Medveš. Ključna točka seje je bila uvedba dualnega sistema poklicnega izobraževanja, ki bo poskusno zaživel že septembra.

Izhodišče za pripravo izobraževalnih programov dualnega poklicnega izobraževanja so bili praviloma dosedanja, prilagojena za obrt, novo v njih pa je spremenjeno razmerje med praktičnim delom izobraževanja, ki poteka v šoli in pri delodajalcih; pri slednjih je obseg večji. To pomeni, da

bo šola posredovala predvsem temeljna praktična znanja, urjenje delovnih spretnosti in sposobnosti pa je v večjem obsegu preneseno v neposredni delovni proces. V šolskem letu 1998/99 bo sprememba obvezna za vse takšne izobraževalne programe. Strokovni svet se zaveda, da izobraževanje

v šoli in pri delodajalcih odpira vrsto vprašanj, saj ni zagotovljenih optimalnih materialnih, finančnih in kadrovskih pogojev za to, se pa trudi pri slovenski vladi.

V petek so udeleženci seje sprejeli sklep o postopni vsebinski prenovi programov srednjih poklicnih in strokovnih šol do leta 2000, določene programe pa bo treba sprejeti za novo že za prihodnje šolsko leto: za nižje poklicne šole, za dualno izobraževanje, itd. Domnevajo, da bo za šolsko leto 1998/99 prenovljenih okrog 50, v naslednjih dveh letih pa okrog 80 izobraževalnih programov letno.

Positivne so izkušnje z višjimi strokovnimi šolami, ki pri nas poskusno delujejo leto dni. V strokovnem svetu so tako poleg sedanjih višješolskih programov (gostinstvo in turizem, elektroenergetika, elektronika, strojništvo) še dva - gradbeništvo in živilstvo, pripravljajo pa se dva programa: tesarstvo in PTT.

L. MURN

MINISTER GANTAR V SEVNICI

SEVNICA - V petek, 18. julija, bo prišel na povabilo sevnškega občinskega odbora LDS in sevnške občine kot gostiteljice na delovni obisk v sevnško občino dr. Pavel Gantar, minister za okolje in prostor, s svojimi sodelavci. S Sevnčani in posavskimi poslanci se bo dr. Gantar pogovarjal o posavski deponiji komunalnih odpadkov, med drugim pa tudi o podelitvi koncesije za izgradnjo verige spodnjesevskih hidroelektrarn. Ogledali si bodo tudi lokacijo, kjer je predvidena gradnja HE Boštanj.

9. JEZIKOVNE POČITNICE

NOVO MESTO - Na OŠ Grm Novo mesto od 29. julija do 19. julija potekajo 9. jezikovne počitnice. Tudi tokrat so gostje otroci iz avstrijske Koroške. V soboto, 19. julija, bodo pripravili ob 12. uri na jasi Zdravilišča Dolenjske Toplice zaključno prireditev. Več o jezikovnih počitnicah v naslednji številki.

LUTKOVNE PREDSTAVE IN SLIKARSKA RAZSTAVA

DRUŽINSKA VAS - Danes, v četrtek, 17. julija, bodo dvakrat, ob 17. in 19. uri, na terasi penzion na Domen v Družinski vasi tri lutkovne predstave: Štirje fantje muzikantje, Tekmovanje v Hudi luknji, Pri žabji mlaki režiserja Talala Hadija in akademske slikarke Zvonke Simčič iz Ljubljane. Slikarka Simčičeva pripravlja tudi prodajno razstavo svojih slik.

STO LET FRANCKE AVSEC - V ponedeljek, 14. julija, je Francka Avsec obhajala 100 let življenja. Ob tej lepi priložnosti so v novomeškem Domu starejših občanov, kjer biva slavjenka, sicer doma iz bližnje Gotne vasi, pripravili lepo in prisrčno slovesnost, ki so se je poleg njenih najbližjih udeležili tudi številni stanovalci doma, njeni znanci in spoštovalci. Slavljenci so čestitali in ji zaželeli vse najboljše, domski pevski zbor je zapel več pesmi, 90-letni prof. Marjan Dobovšek pa je doživeto recital pesem Lili Novy. Na sliki: direktorica doma Lojzka Potrč nazdravlja s slavjenko za zdravje in dobro srečo. (Foto: A. Bartelj)

Nato kaprica, EU nuja

Užaljenost Slovenije ob košarici, ki jo je dobila pri svojih prizadevanjih, da bi se med prvimi nekdanjimi socialističnimi državami pridružila Severnoatlantski vojaški zvezi, je po svoje razumljiva, a le z vidika Slovencev, s katerega svoje globalne nemožnosti ne moremo videti. Vodilnih svetovnih sil, združenih v NATO, mala Slovenija, ki premore le nekaj malega več orožja od bolj opremljene lovške družine, pač ne zanima in se zaradi nje ne želijo prerekati z ruskim medvedom. Drugače je s trojico držav, ki jim je še iz časov njihovega članstva v Varšavskem paktu ostala kopica bojnih letal, tankov in ladjevja in množica vojaštva. Ob vsem tem prizadevanje Slovenije, da bi se pridružila najmočnejši obrambni organizaciji na svetu, zgle-da le kot kaprica.

Povsem drugače je z Evropsko zvezo, kamor, če hočemo priti in ostati med gospodarsko razvitejšimi državami, moramo priti. Evropska zveza je nuja in da bi prišli vanjo, moramo požrti tudi kakšno grenko tableto, kot je na primer španski kompromis, in zaradi tega spreminjati ustavo. Tega se zavedajo tudi poslanci v državnem zboru, ki so v ponedeljek imeli sicer precej povedati o napakah naše zunanje politike in nesposobnosti vlade, a so na koncu le družno dvignili roke za pot v Evropo. Ta sicer ni edina možna pot, je pa za naše gospodarstvo najmanj slaba, torej najboljša. Je pot, po kateri se naše gospodarstvo lahko po konkurenčnosti postavi ob bok najbolj razvitim, je pot, po kateri bo k nam s tujimi naložbami prišel svež kapital, se bodo odpirala nova delovna mesta in od narejenega plačevali davki v našo državno blagajno. Pri tem bi bilo nerazumljivo, da tisti, ki bi rad pri nas postavil tovarno, ne bi mogel kupiti zemlje, na kateri bo gradil. Evropa živi z vizijo Združenih držav Evrope in tu se nam spleča biti zraven. Kdor bo zamudil vlak, bo moral precej teči, da ga bo ujel.

I. VIDMAR

Za konec tedna bo prevladovalo pretežno oblačno vreme, s krajevnimi plohami in celo nevihtami.

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

- * Posredujemo pri trgovanju z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi
- * Upravljamo s finančnim premoženjem
- * BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija)
☎ 068/342-410

Darovanje organov

Medtem ko je prostovoljno krvodajalstvo v Sloveniji močno znano, pa se manj govori in najbrž manj ve o darovanju človeških organov. Dajanje krvi in dajanje organov imata sicer enak cilj, pomoč sočloveku. Če daruje kri veliko ljudi, se jih za darovanje organov odloča precej malo. Kaj je temu vzrok? Pomen krvodajalstva razlaga širom države veliko aktivistov, dajanje krvi velja v večini primerov za hvalevredno dejanje in za nekaj, s čimer se ljudje lahko pohvalijo. Dajanje krvi, ki ga organizira Rdeči križ Slovenije, spodbujajo tako v podjetjih kot v organizacijah in bivalnih okoljih, kar vse zagotavlja razvejena mreža Rdečega križa. Zlasti v socializmu, v katerem je nekako deloval duh kolektivizma in prostovoljnosti, se je za brezplačno dajanje krvi odločalo veliko ljudi. Z razliko od navedenega je darovanje organov verjetno manj vsakdanje dejanje, kar gre pripisati tudi dejstvu, da ni akcij, podobnih organiziranemu krvodajalstvu. Po krvodajalca pridejo domov, če se izrazimo tako. Ali enako povabijo tudi k dajanju organov? Ob vseh navedenih vprašanjih velja tudi dejstvo, da je med ljudmi še veliko predsodkov. Kaj menite o darovanju organov (po smrti)? Nekaj ljudi z območja, s katerega poročata Dolenjski list, je o tem spregovorilo v fokratni anketi.

JOŽE TORI, animator v Hotelih Otočec: "Nobenihi zadržkov nimam za darovanje organov. Da bi le lahko komu s tem pomagal živeti ali celo preživeti. Mislim, da bi se veliko več ljudi odločilo za to, da po smrti darujejo svoje organe v humanitarne namene, če bi bilo več aktivistov v tej smeri in če bi jim znali razložiti, kakšen je smisel tega. Ljudje so še polni predsodkov, poleg tega se jim ne da hoditi po izkaznico darovalca po uradih."

BRANKO MUREN, gradbeni inženir iz Črnomlja: "Ljudje v glavnem niso dovolj seznanjeni z darovanjem človeških organov po smrti. Gre tudi za tradicionalno miselnost, da želijo biti čeli pokopani. Čeprav nisem darovalec, podpiram, da si z darovanjem organov ljudje pomagajo. Mediji bi morali več poročati o ljudeh, ki potrebujejo organe, so jih dobili ali darovali."

MIRKO KUNIČ, natakari v Podzemlju: "Strinjam se, da ljudje po smrti darujejo organe tistim, ki jih potrebujejo. Sam pa se še nisem odločil za to, tudi zaradi tega ne, ker nisem vedel, da je v Sloveniji sploh povpraševanje po človeških organih. Najbrž bi morali pomembno vlogo pri seznanjanju ljudi s tem odigrati zdravniki, prav tako pa tudi sredstva javnega obveščanja."

JERNEJ ZORKO, svetnik v občinskem svetu Brežice, doma iz Župeče vasi: "Sem za to, da se darujejo organi. Sem pa proti temu, da bi z organi prekupčevali. Sem pa v nemškem časopisu prebral o taki prepovedani trgovini in o kaznovanju za taka dejanja. Mislim, da pri nas prekupčevanja še ni. Vse v zvezi z darovanjem organov mora biti strogo nadzorovano."

LADO LEVČAR, upokojeni trgovski pomočnik z Gore pri Krškem: "Nisem proti darovanju človeških organov. Živemu človeku ne bodo vzeli, mrtvemu pa lahko, na primer ponesrečenemu. Ne bi rekel, da je pri darovanju kaj narobe. Človek ima zaupanje v tiste, ki to vodijo. Slišal sem, da v Ameriki poskušajo presaditi živalske organe v človeka."

STANE KOKOČE, selektor Živalsko-veterinarskega zavoda Celje, iz Rovišč pri Studencu: "Nisem še sicer dokončno sklenil, ali se bom zapisal med posmrtno darovalce organov, čeprav moram poudariti, da nimam nobenih resnih pomislekov, da tega ne bi storil tudi jaz, kajti menim, da gre za tako pomembno humano odločitev in dejanje, ki jima je težko najti par."

BOJANA NOVAK, prodajalka iz Trebnjega: "Človek nikoli ne ve, kdaj bo sam potreboval pomoč, zato mislim, da če že ne zaradi visokih donečih besed o pomenu humanitarnih dejavnosti in človeka vrednem poslanstvu ne bi smeli biti preveč ozkosrčni, sebični, vsaj zaradi zgoraj povedanega, češ, kaj pa, če bom morebiti jaz tisti, ki bi brez takšne pomoči težko normalno (pre)živel."

BRANE ŽAGAR, gradbeni tehnik iz Ribnice: "Po smrti mi moji notranji organi ne bodo čisto nič več koristili, komu drugemu pa morda lahko rešijo življenje. Zato sem brez vsakršnih pomislekov za to, da jih lahko uporabil. Vem, da je podaritev organov sedaj možna tudi pri nas in resno razmišljam, da bom to tudi storil. Gre za odločitev, ki je samo moja in tudi nobenih zlorab se ne bojim."

OLGA JANEŠ, trgovka iz Stare Cerkve pri Kočevju: "Nimam nobenih zadržkov, da po smrti svojih organov ne bi dali tistim, ki jih potrebujejo. Sem mati in meni ali otrokom se tudi še lahko zgodi, da bi potrebovali takšno pomoč. Bi pa bil nad tem potreben nadzor, ki bi preprečeval zlorabe, tako da bi organe dobili tisti, ki jih najbolj potrebujejo, in ne najprej tisti, ki imajo denar."

SREBRNA MAŠA

SOTESKA - V znameniti romarski cerkvi sv. Erazma v Soteski je soteski rojak kanonik Andrej Glavan daroval srebrno mašo. Zbralo se je izredno veliko romarjev, saj so taki slovesni trenutki pri sv. Erazmu dokaj redki. Andrej Glavan je bil eden izmed številnih otrok v družini. Njegovi že pokojni starši so bili v soteski fari organisti, kljub veliki revščini pa je ta družina dala slovenskemu narodu kar precej intelektualcev.

FESTIVAL ZA MLADINSKI CENTER KRŠKO

KRŠKO - Klub posavskih študentov bo organiziral v soboto, 19. julija, ob 17. uri na Trgu Matije Gubca v Krškem Festival za mladinski center Krško. Na prireditvi, na katero bo prost vstop, bodo nastopili glasbeniki in gledališčniki iz Slovenije, Hrvaške, Italije ter Bosne in Hercegovine.

SREČANJE BORCEV

VELIKI LIPOVEC - Ob 54-letnici ustanovitve 15. udarne divizije organizira skupnost borcev le-te slovesno srečanje svojih članov, ki bo 23. julija, ob 10.30 v Velikem Lipovcu, v vasi, kjer se je divizija tudi oblikovala. Istega dne, in sicer ob 11.30 bo v vasi Podšumberk tudi žalna slovesnost za padle narodne heroje Dragana Jevtiča, Milovana Šaranoviča in Nandeta Kavčiča.

ŽUMBERČAN

NOVO MESTO - Pred kratkim je izšla 13. številka Žumberčana, glasila kulturno umetniškega društva Žumberak iz Novega mesta. Na osmih straneh in v barvnem tisku prinaša glasilo več prispevkov, poročil in fotografij. Tako izvemo, da so na zadnji skupščini društva za novega predsednika izvolili Danijela Žučka, ki je napisal tudi poročilo o 10-letnem delovanju KUD Žumberak. O Žumberčanih v Metliki piše Gabre Bogdanovič, o rodnem kraju Ivica Milič, o 100-letnici Badovinčeve gostilne na Jugorju Milan Dragišič, o 50-letnici lovske družine iz Radatovičev pa Milan Car.

DOLENJSKA BANKA NA INTERNETU

NOVO MESTO - Dolenjska banka se že nekaj časa pojavlja na Internetu. Predstavlja se v dveh jezikih, tokrat pa ponuja svojim komitentom tudi nekaj zanimivih storitev. Tako lahko uporabniki Interneta preko svojega računalnika naročajo čeke, pošljejo zahteve za prekoračitev sredstev na tekočem računu in pregledajo stanje na svojem tekočem računu. Prav tako so uporabnikom na voljo tečajne liste in informativni izračuni, s pomočjo katerih stranke same ugotavljajo donosnost finančnih transakcij. Naslov, na katerem je moč najti še več informacij, je: <http://www.db-nm.si>.

ZLATI GASILCI S KAMENC - Na svetovnem gasilskem prvenstvu, ki je bilo od 6. do 12. julija v Herningu na Danskem, so se izkazali gasilci PGD Kamence iz Novega mesta. Na tekmovanju prostovoljnih in poklicnih gasilcev z mednarodno oznako CTIF, ki ga vsaka štiri leta prireja Svetovna gasilska zveza, so med 66 ekipami osvojili odlično deseto mesto. Herning 97 se je zapisal v srca mladih gasilcev s Kamenc, ki jih je vodil poveljnik Milan Barbo. Znanje, slodi in prizadevanost so gasilce desetino PGD Kamence nagradile z zlatimi značkami. Gasilce in njihove zveste navijače so v nedeljo zvečer pri gasilskem domu na Kamencah navdušeno pozdravili prebivalci severozahodnega dela Novega mesta, med njimi predsednik PGD Kamence Anton Kumelj, Jože Florjančič, predsednik sveta KS Bučna vas, in Andrej Poljšak, predsednik Gasilske zveze Novo mesto. Na fotografiji: mladi gasilci z navijači po vrnitvi iz Danske. (Foto: B. Avbar)

Delavci upali, da bodo lastniki

Hčerinska firma SKB banke Leasing nepremičnine, d.o.o., ki razpolaga s hipoteko nad vsemi nepremičninami Tesnil Trebnje v Veliki Loki, ni soglašala z izključno ceno

VELIKA LOKA - Nepremičnine v Veliki Loki so še edino premoženje družbenega podjetja Tesnila, p.o., v stečaju in delavci edinih dveh preostalih firm iz sistema Tesnil, TMT (tovarna motornih tesnil) in TIT (tovarna industrijskih tesnil), so pričakovali, da bodo, kot smo že poročali, na javni dražbi 7. julija po dolgih letih vendarle postali lastniki svoje tovarne. Toda ker se je banki očitno zdela izključna cena 233 milijonov tolarjev za 7 poslovnih stavb, dvorišče in zelenice v Veliki Loki prenizka, se je pritožila in stečajni upravitelj Tesnil, p. o., Peter Kavčič je javno dražbo odpovedal in odložil za nedoločen čas.

Delavci Tesnil TMT in TIT si razlagajo, da želi zdaj banka na njihovih hrbtih reševati slabo sklenjen posel, ko je pred leti odobrila mnogo večji znesek (sklenila je leasing pogodbo!) zasebne podjetju Silex z Blance (zdaj tudi v stečaju), za garancijo pa prejela hipoteko na družbeno premoženje.

Stečajni upravitelj je omenjeno izključno ceno določil po tretji cenitvi premoženja, ki je bila opravljena, ker se je kot upnik v stečajnem postopku pojavil še republiški sklad kmetijskih zemljišč in gozdov. Približno enako je bilo ocenjeno premoženje Tesnil, p. o., tudi ob drugi cenitvi, SKB banki Leasing nepremičnine pa je bolj dišala prva cenitev v višini 440 milijonov tolarjev, ob prišteti terjatvah proslule Komercialne

banke Triglav, ki jih je odkupila, njene terjatve znašajo prilžno kar 460 milijonov tolarjev. Petra Kavčiča je kljub temu pritožba SKB banke presenetila, saj je ustregel vsem njenim zahtevam. Še več: iz banke so ga priganjali, naj bi premoženje čimprej prodali, zato je zelo pohitel s postopki.

PRAZNIK KS ŠMARJETA

ŠMARJETA - Slavnostna prireditve ob prazniku KS Šmarjeta, šmarjetni nedelji, bo v nedeljo, 20. julija ob štirih popoldne pred družbenim domom v Šmarjeti. Na prireditvi bodo tudi razvili prapor šmarješkega društva upokojencev ter najboljšim ekipam z nogometnega turnirja podelili pokale. Po prireditvi bo družabno srečanje.

Blokirani predvsem majhni

Dobra polovica podjetij je v težavah že dalj časa

KOČEVJE - Po podatkih kočevske podružnice agencije za plačilni promet so bili v prvi polovici letošnjega leta povprečni zneski blokacij približno še enkrat večji kot v enakem obdobju lani. Z blokiranimi računi je bilo v povprečju 117 podjetij, povprečni mesečni znesek blokacije pa je znašal 1,5 milijarde tolarjev. Med blokiranimi podjetji so bila v večini manjša podjetja, med katerimi jih ima več kot polovica že dalj časa težave.

Največ podjetij z blokiranimi žiro računi je bilo v kočevski občini, in sicer 77, v ribniški 37 in v Loškem potoku 3. V primerjavi z enakim obdobjem lani se je povprečni mesečni znesek blokacije, ki je v Kočevju letos znašal 1,1 milijardo in v Ribnici 249 milijonov tolarjev, najbolj povečal v Loškem Potoku, saj se je povzpela z vsega 0,6 milijona kar na 117 milijonov tolarjev. Skupni znesek blokacije je naraščal od januarja, ko je znašal 1,3 milijarde, do maja, ko je dosegel 1,7 milijarde, nato pa je v juniju zaradi uvedbe stečajnega postopka v kočevskem podjetju Grimi-x, d.o.o., in s tem njegovega izbrisa iz evidence podjetij z blokiranimi žiro računi padel.

V vseh podjetjih z blokiranimi žiro računi je bilo v povprečju zaposlenih 1727 delavcev, od tega 1069 v Ribnici, 576 v Kočevju ter 82 v Loškem potoku. 86 odstotkov vseh blokiranih podjetij je bilo manjših podjetij v zasebni lasti, ki zaposlujejo vsega le 19 odstotkov vseh zaposlenih v podjetjih z

blokiranimi žiro računi, dosegajo pa kar 92 odstotkov celotnega povprečnega zneska blokacij. Po dejavnosti so na prvem mestu podjetja, ki se ukvarjajo s trgovino, popravili motornih vozil in izdelki široke porabe, sledijo pa

Dobrih 55 odstotkov vseh družb z blokiranimi žiro računi ima neprestano blokirane račune že več kot eno leto. Med njimi je v povprečju 23 podjetij, ki imajo blokirane račune že več kot 3 leta, 4 podjetja pa že več kot 5 let.

jim podjetja s področja predelovalne dejavnosti ter prometa, skladiščenja in zvez.

M. L.-S.

Ljubljansko pismo

Tak je sklep ljubljanskih "pomladnikov"

Kidriča in Kardelja iz središča mesta

Kdor redno prebira dnevni tisk, ve, da ljubljanski mestni svet že leta uprizarja ideološko gonjo proti NOB in spominu na ljudi, ki so v njej sodelovali. Svetniki strank "slovenske pomladi" v svoji gorečnosti pozabljajo, da bi brez upora proti okupatorjem med drugo svetovno vojno ne bilo današnje samostojne Slovenije. Več kot očitno postaja, da ne želijo ločevati medvojnega dogajanja od povojnega in tako kultivirano prispevati k urejanju razmer v našem glavnem mestu. In tako že nekaj let pridno odstranjujejo "spomenike boljšeševskega enoumja" - imena mestnih ulic, cest in šol.

Večina predlogov za spremembo imen ulic izhaja iz leta 1990 in 1991, ko je bilo zanimanje za tovrstne spremembe največje. Trenutno so na vrsti za novo "krstitev" tri ljubljanske ulice: Skojevska, Majke Jugovičev in Šaranovičeva. "Bistri" predlogi za nova imena kar dežujejo. V začetku maja se je razveljavila tudi razprava o preimenovanju KUD Španski borci v KUD Moje gledališče. "Prekrščevalci" ne želijo upoštevati, da velika večina tistih, ki so v NOB sodelovali ali padli v boju proti okupatorjem, s komunistom res niso imeli nobe-

Kavčič pred jesenjo ne pričakuje odločitve sodišča o pritožbi banke in se boji, da bi kdo od zdajšnjih najemnikov medtem našel kakšno drugo rešitev.

P. P.

VAVTOVŠKI GASILCI PRAZNUJEJO 90-LETNICO

VAVTA VAS - Prostovoljno gasilsko društvo Vavta vas vabi ta vikend na prireditve ob 90-letnici delovanja. V petek, 18. julija, ob 18. uri bo Gasilsko-reševalni center Novo mesto pred lekarno v Straži prikazal gasilsko vajo. V soboto ob 19. uri bo v prostorih gasilskega doma v Straži prikazal gasilsko vajo. V soboto ob 19. uri bo v prostorih gasilskega doma v Straži otvoritev razstave stare gasilske tehnike in arhiva društva, pol ure kasneje pa slavnostna seja upravnega odbora. Osrednja prireditve bo v nedeljo, 20. julija, ko bo ob 10. uri maša v Vavti vasi v čast sv. Florijana, ob 14. uri tekmovanje gasilcev sektorja Dolenjske Toplice pred lekarno v Straži in ob 16. uri slavnostna povorka gasilcev in tehnike izpred avtobusne postaje do gasilskega doma, kjer bo proslava. Oblikovali jo bodo: pihalni orkester Krka Zdravilišča, upokojenski PZ Novoles ter učenci OŠ Vavta vas. Sledila bo velika vrtna veselica z bogatim srečelovom in ansamblom Rubin.

ŠTIRJE NA OLIMPIJSKIH DNEVIH MLADIH

V okviru državnih reprezentanc, ki bodo od 19. do 23. julija nastopale na olimpijskih dnevih mladih v Lizbonu, bodo nastopili tudi trije dolenski atleti in en kolestar. Novomeški atlet Andrej Murn bo nastopil na 110 m z ovirami, njegov klubski tovariš Jernej Kastelic na 400 m z ovirami in Šentjernejecan Jože Vrtičič v skoku v daljino, vsi trije pa so določeni tudi za štafetne teke. Kot trener bo fante na igrah spremljal Andrej Jeriček. Od kolestarjev z našega konca bo v Lizboni nastopil član Krke Telekomu Krčan Gregor Zagorc.

ne zveze. Kljub temu je "levičarjem" v mestnem svetu uspešno ohraniti večino imen šol. Ob tajnem glasovanju so "desničarji" preimenovali le šoli Borisa Kidriča in Borisa Žihlerla.

Na začetku julija je mestna "desnica" spet udarila. Večina mestnih svetnikov je potrdila spremembo odloka, ki je doslej varoval spomenike NOV in delavskega gibanja v središču Ljubljane, in naj bi tako omogočila odstranitev spomenikov Borisa Kidriča in Edvarda Kardelja.

Ljubljanski župan dr. Dimitrij Rupel je v zvezi s to dolocitvijo poslal pismo ministru za kulturo Jožefu Školjču, v vednost pa tudi vladi in drugim, v katerem opozarja ministra, da gre pri tem za zadevo, ki je ni mogoče urediti v okviru lokalne samouprave, temveč so zanjo pristojni državni organi. Župan v sporočilu za javnost še ugotavlja, da je negativen odnos do zgodovine, predvsem do NOB, zanj in za mesto neustrezen, kajti spomenike je treba postavljati in ne rušiti. Presenečena ga pristojuša mestnega sveta ob odločanju o občutljivem vprašanju odstranjevanja nekaterih spomenikov, še posebej, ker so popolnoma prezrli javno mnenje, ki večinoma nasprotuje takšnim posegom.

Oglasil se je tudi pobudnik predhodnega referenduma o usodi obeh spomenikov Niko Lukež, ki je zaradi oviranja razpisa referenduma aprila lani vložil tožbo na vrhovno sodišče. Javnost je opozoril, da je predsednik mestnega sveta Dimitrij Kovačič večino od 26.209 zbranih podpisov v podporo referendumu kar sam zavrnil kot neveljavne, ne da bi dovolil o tem presojo mestnim svetnikom.

VINKO BLATNIK

DOJENČEK I - Po mestu so se nezadržno širile govorice, bolje rečeno babje čenče, da s preselitvijo v novo porodnišnico zavlačujejo zato, da bo v njej prva rodila točno določena hči točno določenega zdravnika in direktorja, ki bo tako dobila za nagrado clia. Take govorice, ki sodijo v območje neandertalskega porodničarstva, je spodbujala Romka Silva Šajnovič iz Šmihela, ki je v četrtek zvečer prva rodila v novi porodnišnici. Ker so babje čenče - tako kot vesolje - brezkončne in neuničljive, lahko pričakujemo nove podvige na tej duhovni ravni.

DOJENČEK II - Medtem ko novorojenka iz zgornje vestičke še nima imena, pa je dojenček, ki je komaj 9 dni star postal predstavnik ustanovitelja v svetu novomeškega Kulturnega centra Janeza Irdine, ime Robert Judež. V predlogu sklepov za zadnjo sejo občinskega sveta - bila je 10. julija - namreč piše, da je Judež rojen 1. 7. 1997. Torej Judežu, sicer občinskemu sekretarju, ne bo treba plačati dohodnine, če bo šel s starši na morje, bo zastoj letoval. Drugi predstavnik v tem svetu, Boris Dular, letnik 1954, pa mu bo šel lahko za botra...

ELEKTRIKA - Kakega botra bi potreboval tudi Drago Vovk, lastnik novomeškega radia Sraka. Ob vsaki prekinitvi elektrike Drago doživi pravi šok. Le pravi boter bi morda lahko dosegel, da bi elektriki povedali, kdaj in za koliko časa bodo odklopili elektriko. Sedaj pa je nenapovedano zmanjka na primer sredi pesmi, reklame, poročil. "Delajo kar po kavbojsko, kot da smo na Divjem zahodu!" se razburja Vovk. Če že njemu nočejo prej povedati, kdaj bo električni mrk, naj dajo pa obvestilo na radio. Na Sraki bodo imeli popust.

NEZAZELENKA - Kaže, da je novomeška občina zasebna lastnina novomeškega župana. Kako si naj drugače razlagamo dejstvo, da za javne prireditve, obiske iz tujine in druge dogodke pošilja obvestila in vabila samo nekaterim novinarjem. Urednik novomeške strani Dolenjskega lista in novomeška dopisnica Dela pač nista med njimi. Tako je bilo tudi za otvoritev topliške obvoznice zadnji petek. A v tem primeru na seznamu nezaželenih nista bila samo novinar in novinarka, ampak tudi ugledni krkaši, čeprav je prav Krka za to obvoznico prispevala kar 50 od 70 milijonov tolarjev.

Ena gospa je rekla, da je prihod Nove Ljubljanske banke v Novo mesto vnesel tudi tekmovalni duh. Društva, klubi in drugi tekmujejo, kdo bo prej zaprosil za sponzorstvo in pokroviteljstvo.

Suhokranjski drobiž

NOČNI TURNIR - Nogometnaš Fužine so iz tekme v tekmo boljše. Letošnje leto so se uvrstili v A-ligo, sodelujejo pa tudi na raznih turnirjih. Predsednik nogometnega kluba Fužina Iztok Može (na sliki) vabi ljubitelje

nogometa na nočni turnir, ki bo v soboto, 26. julija, s pričetkom ob 20. uri. Prijavite se lahko tudi na tel. 87-303. Organizator obljublja veliko športnih užitkov in nagrade za najboljše ekipe.

ZIVO V ŽUZEMBERKU - To soboto, 19. julija, bo živahno tudi v Žuzemberku. Popoldne se bo odvijalo sektorsko tekmovalstvo gasilcev, ob 16. uri bo na Loki prireditev za otroke živžav, kjer bo sta vodila program Mojca in Kaličopko s svojim gostom, skupino Hop-Cefizelj. Otroci bodo lahko sodelovali v nagradnih igrah, se popeljali s čolni, poleteli z balonom in se vozili s konjsko vprego. Stari in mladi pa se bodo povesečili zvečer, ko bo na Loki gasilska veselica z ansambлом Šlapovi.

OTVORITEV V DEŽJU - Dež, ki je padal med otvoritvijo topliške obvoznice, je končno spral tudi nesporazume v zvezi z zaporo zdraviliškega kompleksa za promet. (Foto: A. B.)

KMEČKE IGRE - Turistično društvo iz Škocjana je v nedeljo, 13. julija, organiziralo Tretje kmečke igre, katerih se je udeležilo 10 ekip iz novomeške, sevniške in škokvanske občine. Pomerili so se v šestih igrah, ki zadevajo stara kmečka opravila. Fantje in dekleta iz ekipe so morali pobirati koruzo, tako da je imel fant na hrbtu namesto koša dekle, nato so morali privleči hlod skozi količko in ga razžagati. V tretji igri so morala dekleta zajemati z vedrom vodo iz vodnjaka in napolniti brento, katero je fant odnesel do zidanice. Kmečki fantje so morali sestaviti še lojtrni voz in nazadnje teči v vrečah. V vseh igrah je bila najhitrejša ekipa iz Zagrada pri Škocjanu, ki je prejela prehodni pokal in odojka. Igre si je ogledalo okoli 1000 gledalcev; med njimi tudi en avtobus kmetov iz Nizozemske. (Foto: Jože Hartman)

Silva je dobila hčer in avto

Silva Šajnovič iz romskega naselja v Šmihelu je prva rodila v novi porodnišnici - Revoz podaril clia - Od ponedeljka tudi operacije in ambulanta - Otroci cel dan pri materah

NOVO MESTO - Včeraj popoldne je predstavnik Revoza pred novomeško porodnišnico predal avto Renault clio Silvi Šajnovič, ki je prva rodila v novi porodnišnici. V četrtek, 10. julija, so prenehali sprejemati porodnice v stari porodnišnici. "V stari stavbi smo opravili še vizito in uredili odpuste, že dopoldne pa celoten porodniški ginekološki oddelček preselili v novo stavbo," je povedal predstojnik oddelka dr. Marjan Pavlin.

Tri dni so trajale zadnje priprave na selitev. V novo porodnišnico so preselili 30 žensk in 10 novorojenčkov in v četrtek zjutraj je v novih, najsodobnejše urejenih prostorih začela delati prva zdravstvena ekipa. Vse je ves čas nadzoroval in urejal dr. Pavlin, ki je prav zato prestavil svoj dopust in za konec tedna tudi sprejel dežurstvo, tako da je bil ves čas v novi porodnišnici, saj je bilo treba kar naprej reševati sprotne zaplete in težave.

Kakor koli že, v četrtek zjutraj se je začelo delo v novi porodnišnici. A na prvi porod so čakali cel dan in še lep kos večera. Medtem ko so se zadnji dan v stari porodnišnici rodili kar štiri otroci, se je prvi v novi porodnišnici rodil še le nekaj minut pred deseto zvečer. Res so že čez dan pripeljali v nove prostore porodnico iz Krmelja, a kaj, ko se je tej tako "mudilo", da je rodila že v rešilcu na poti v Novo mesto. Tako ta porod ne šteje kot prvi, čeprav so mati in otroka seveda sprejeli in oskrbeli v novi porodnišnici.

V četrtek, 10. julija, zvečer so v porodno sobo najprej odpeljali Mojco Colarič iz Podbočja. Za njo pa še 29-letno Silvo Šajnovič iz Šmihela v Novem mestu, ki je

Mojco "prehitela" in 10 minut pred deseto zvečer rodila prvega otroka v novi novomeški porodnišnici. Šajnovičeva je rodila deklico, do nedelje pa se z možem Vojkom še nista odločila, kako ji bosta dala ime. To je njun tretji otrok. Hčerka Diana je stara 12 let in hodi v šmihelsko osnovno šolo, 6-letni sin Leon pa bo šel jeseni v malo šolo. Zaposlena je samo Silva, že 9 let je snažilka v tovarni zdravil Krka.

"V porodnišnico sem prišla v četrtek zjutraj, od doma me je pripeljal mož," je povedala Silva. Pravi, da porod ni bil težak. Silva je, kot reče, že prej rodila dva otroka, oba seveda v stari porodnišnici. "Se ne da primerjati, kakšna je razlika med stari in novo porodnišnico. Tukaj vse novo, lepo, nobel, neprimerno boljše." Sicer pa Silva in njena družina niso navajeni komforta. V romskem naselju v Šmihelu živijo v baraki, v kateri imajo en sam prostor. Sedaj, ko se je družina povečala še za enega člana, bo še tesneje.

Vse, Silvo, njenega moža, sestro in ostale obiskovalce je v nedeljo zanimalo, če je res kaj na tem, da bo prva, ki je rodila v novi porodnišnici, dobila nagrado.

DRUŽINA - Sedaj Šajnovičeva družina šteje 5 članov. Silva je z novorojeno hčerko šla domov v romsko naselje v Šmihelu, kjer družina živi v baraki. Kaj bodo s cliom, ki ga je Revoz podaril prvi materi, ki je rodila v novi porodnišnici, še ne vejo. (Foto: A. B.)

Topliška obvoznica rešila zagate

Z izgradnjo topliške obvoznice in mostu čez Sušico so lahko Zdraviliški trg zaprli za promet - Največji delež Krke - Bo turizem gradil tudi ceste?

DOLENJSKE TOPLICE - S slovesno otvoritvijo obvoznice v Dolenjskih Toplicah v petek, 11. julija, so se uresničile dolgoletne želje tamkajšnjega zdravilišča, njegovih gostov in ne nazadnje tudi številnih krajanov o urejenem in nemotečem prometu skozi kraj in proti Sušicam.

Doslej je namreč cesta proti Sušicam potekala skozi Zdraviliški trg in tako zdraviliški kompleks grobo presekala na pol. Izgradnja obvoznice je bila pogoj, da so sedaj ta trg lahko zaprli za promet. "S tem so se končno znebili motečega in hrupnega prometa skozi Zdraviliški trg, tako rekoč pod hotelskimi okni, povečala se je varnost in lepi trg, ki je za zdravilišče to, kar je za lepo hišo urejen vrt, bo lahko polno zaživel in postal še mikavnejši. Prav promet skozi trg je bil predmet najpogostejših kritičnih pripomb naših gostov," pravi direktor Krkinih Zdravilišč Vlado Petrovič.

Topliška obvoznica meri skupaj 440 m, od tega je 410 m obvozne ceste, 30 m pa je dolg most čez Sušico. Obvoznica z mostom je stala okoli 70 milijonov tolarjev, od tega je "Krka" dala 50 milijonov, ostalo, kolikor je ovrednotena priprava dokumentacije, pa je prispevek občine. Poleg tega je "Krka" plačala še asfaltiranje dela ceste v Toplicah, uredila krajevno zdravstveno ambulanto in lekarno, sofinancirala izgradnjo vodovoda na Cvibljeh, povrhu vsega pa se bo kulturni dom, pri čigar obnovi je tudi pripravljena sodelovati, lahko priključil na zdraviliško toplovodno omrežje.

Zdraviliški trg so tako lahko zaprli za promet, nova prometna ureditev pa je po sklepu občinskega sveta tri mesece na "poskusni dobi".

"Z obvoznico in zaporo Zdraviliškega trga za promet bo pridobilo tako zdravilišče, ki je motor razvoja tega kraja, kot Dolenjske Toplice," pravi direktor.

"Kljub velikemu veselju, ki je vsaj tako, kot če bi prenovili hotel, pa se nam ne zdi prav, da mora gospodarstvo skrbeti za prometno infrastrukturo. Če bi država res hotela podpirati razvoj turizma, bi take stvari morala najprej urediti, tako kot to počno v razvitih državah. Če bo v Sloveniji moral turizem skrbeti še za gradnjo cest in druge infrastrukture, se mu gotovo dolgoročno ne obeta zdrav razvoj," je kritičen Petrovič.

A. BARTEJL

Jedi s pivom v gostilni Rog

Od četrta do nedelje v Dolenjskih Toplicah dnevi piva in jedi, pripravljenih s pivom

DOLENJSKE TOPLICE - Od danes do nedelje potekajo v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah dnevi piva in jedi, pripravljenih s pivom. Take dneve prirejuje že tretje leto zapored in so med gosti zelo priljubljeni. Nasploh so dnevi posebnih jedi in nacionalnih kuhinj, ki jih redno pripravljajo v tej topliški gostilni, zelo dobro obiskani in imajo veliko stalnih gostov. Največ jih je iz novomeškega konca, prihajajo pa tudi iz posavskih in belokranjskih krajev, iz Ljubljane in od drugod. Tako je bil pred časom ob dnevih jedi iz mlade zelenjave tak obisk, da so morali gostje čakati na prsto mizo.

Kot ponavadi sta tudi za jedi, pripravljene s pivom, poskrbela vodja zdraviliškega gostinstva Peter Kotar in glavna kuharica Berta Grmek. "Pri pripravi jedi z dodatkom piva so najbolj domiselni Bavarci," pravi Kotar. "S pivom zalijejo hladne in tople omake, juhe, enolončnice, pečenko, pivo izvrstno rahlja testo, skratka - pivo je zelo uporabno pri kuhi in prijia potem ob jedi. Jedi, pripravljene s pivom, so prijetno pikantne in pivo jim da nežen okus žlahtne grenkobe. Teh dnevov ne prirejamo zato, da bi prodali čimveč piva, ampak želimo našim gostom ponuditi nekaj novega."

Za hladne predjedi ponujajo pretlačene kvargeljne, solato iz morskih sadežev, pikantna jajčka s pivom, za tople pa: ribji file v pivovem testu, flamsko pivovo meso, prekajeno vratovino v testu z gobovo omako. Največ je na voljo glavnih jedi: junčje pečenko s pivom, govejega golaža "črni

baron", telečje krače "union", svinjske ribice po arlonsko, hrustljivo pečeno in s pivom zalivana odojka ter pivskih klobasic. Tudi sladice pripravijo z dodatkom piva.

Seveda bodo v teh dneh v Rogu točili vse vrste Unionovega piva, na voljo pa bodo tudi druga, med njimi bavarsko pšenično pivo. Vsak večer bo v Rogu živa glasba, v petek in soboto pa bo vsak, ki bo naročil veliko pivo, udeležen v žrebanju za lepe nagrade. Seveda bodo tudi sobotna in nedeljska kosila v znamenju jedi s pivom.

A. B.

SLASTNE JEDI - Z dodatkom piva znajo mojstri, kakršna sta glavna kuharica in topliški gostilni Rog in vodja zdraviliškega gostinstva Peter Kotar, pripraviti slastne jedi. (Foto: A. B.)

Namesto vode je tekel klor

Zaradi napake v dozorni napravi je vsebnost klora v Žalovičah 42-krat preseгла najvišjo dopustno mejo

ŽALOVIČE - V začetku meseca je novomeški sanitarni inšpektor obvestil Zavod za zdravstveno varstvo, da se vaščani Žalovič, vasi nad Šmarješkimi Toplicami, pritožujejo, da je z vodo iz njihovega vodovoda nekaj narobe, da smrdi. Delavec zavoda je takoj odšel v Žaloviče in ugotovil, da ima voda izrazit vonj po kloru. Vzel je vzorec vode v hiši št. 23 in analiza je pokazala, da vsebnost prostega klora v žaloviškem vodovodnem omrežju 42-krat presega še dovoljeno - namesto zgornje meje 0,5 miligrama na liter je bilo v žaloviški vodi kar 21 miligramov prostega klora na liter.

"Taka vsebnost ogroža zdravje prebivalstva. To ni več voda, ampak razkužilo," pravi direktor Zavoda za zdravstveno varstvo dr. Harlander. Takoj so obvestili novomeški zdravstveni inšpektor, kjer so takoj prepovedali uporabo vode iz tega vodovodnega sistema. Takoj je ukrepala tudi novomeška Komunala. Izpustili so vso preklorirano vodo iz vodohrana. Zadnje čiščenje tega vodohrana so opravili komaj 10 dni pred tem dogodkom. Komunala je prebivalce obvestila, da

voda iz vodovoda do preklica ni primerna za uživanje, sredi vasi pa so postavili cisterno z neoporečno vodo iz zajetja Jezero. Že naslednji dan, 4. julija, so delavci zavoda ugotovili, da je stanje v žaloviškem vodovodu spet normalno.

In zakaj je prišlo do prekloriranja žaloviške vode? Prišlo je do večje napake na avtomatski dozorni napravi. Menda je to trajalo cel teden. "Če je to res, bi morali prebivalci takoj javiti inšpektoratu, nam, Komunali ali komu drugemu, ne pa čakati cel teden," ne razume njihovega početja dr. Harlander, ki pravi, da so bili ukrepi vseh, od inšpektorata do zavoda in Komunale, hitri in pravilni.

O bojazi o kancerogenosti klora pa dr. Harlander pravi: "Klor je lahko kancerogen, če se veže na organske spojine (na primer beljakovine), ki bi lahko bile v vodi. V tem primeru teh spojin ni bilo. Poleg tega bi bilo nevarno, če bi bili ljudje takemu delovanju izpostavljeni več let. Za pitje tako močno preklorirana voda ni bila, saj je smrdela, bi pa pri umivanju lahko prišlo do draženja sluznice." A. B.

A. BARTEJL

V Metliki še en bencinski servis

Nasproti sedanje bo Petrol postavil še eno bencinsko črpalko - Otvoritev še letos - Ob Cesti 15. brigade tudi poslovni center za proizvodne in storitvene dejavnosti

METLIKA - Ob Cesti 15. brigade, ki jo mnogi bolje poznajo kot metliško obvoznico, bo že kmalu gradbišče, ki naj bi mu nekoliko pozneje sledilo še eno. Nasproti sedanje Petrolove bencinske črpalke bo Petrol zgradil še en bencinski servis. Z gradnjo naj bi začeli v drugi polovici avgusta, če pa ne bo nagajalo vreme, naj bi bila otvoritev še pred novim letom.

Te dni pričakujejo lokacijsko odločbo za gradnjo bencinskega servisa, ki bo stal na 4.600 kv. metrov veliki parceli. V predpogodbi je zapisano, da ga bo gradilo črnomaljsko gradbeno podjetje Begrad, in sicer pod konkurenčnimi pogoji. Begrad namreč tudi sedaj skupaj z metliško občino vodi projekt za nov bencinski servis, ki bo pomenil veliko razbremenitev za sedanjo preobremenjeno bencinsko črpalko.

To pa, kot že rečeno, ni edina načrtovana gradnja ob Cesti 15. brigade. Ob sedanji bencinski črpalki in za njo bo namreč do 22.500 kv. metrov zrasel poslovni center za proizvodne in storitvene

dejavnosti. Takoj ob obvoznici bo Emona Merkur iz Ljubljane na 7.000 kv. metrih zgradila nakupovalni center. Za njim bo na 5.500 kv. metrih vulkanizerstvo, avtopralnica in mehanična delavnica. Za to parcelo je že pripravljena predpogodba za nakup zemljišča. Na drugi parceli naj bi bil

avtosalon. Naprodaj pa je še približno 6.500 kv. metrov velika parcela, na kateri bi se lahko razvijala bodisi ena večja ali dve manjši dejavnosti.

V črnomaljskem Begradu načrtujejo, da bodo graditelji tudi v tej coni. Tako naj bi še letos pripravili lokacijsko dokumentacijo in parcele komunalno opremili. Od investitorjev pa je odvisno, kdaj bi začeli z gradnjo. Po dosedanjih pogovorih naj bi stekla spomladi prihodnje leto.

M. B.-J.

POPEVKARSKA LEGENDE - Stane Mancini, Arsen Dedič in Lado Leskovar (od leve proti desni) so ob spremljavi tria Mojmir Sepeta v soboto nastopili na dvorišču metliškega gradu v okviru mednarodnih poletnih prireditev "Pridi zvečer na grad". Polno dvorišče obiskovalcev je s tremi popevkarskimi legendami obujalo spomine na zlato dobo slovenske popevke, mlajši poslušalci pa so tako spoznali starejše skladbe. Ob tej priložnosti so se spomnili 64. rojstnega dne Mojmir Sepeta in z njim na odru tudi nazdravili. (Foto: M. B.-J.)

Kakšen bo krajinski park Kolpa

Krajinski park Kolpa se bo na 6.500 hektarjih razprostiral od Starega trga do Fučkovcev - 17 naravnih znamenitosti in 38 kulturnih spomenikov - Tri varstvene cone

ČRNOMELJ - Že pet let pripravljajo na Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto strokovne podlage za razglasitev področja ob Kolpi od Starega trga do Fučkovcev za krajinski park Kolpa. Namen razglasitve je predvsem v tem, da bi ohranili in vzdrževali naravno in kulturno dediščino, raziskovali geomorfološke, geološke in hidrološke znamenitosti, redke in ogrožene rastlinske in živalske vrste, arheološka najdišča, etnološke in arhitekturne značilnosti in kulturno krajino. Hkrati pa bi zagotovili tudi ustrezen razvoj.

Gre za okrog 6.500 hektarjev veliko območje ob meji s Hrvaško. Glavna znamenitost parka je reka Kolpa, posebnost pa značilna kulturna krajina, ki jo oblikujejo stelniki in skrbno obdelani vrtačasti in v terase oblikovani kraški svet. Kulturnozgodovinska vrednost parka se odraža predvsem v številnih domačijah z značilno ljudsko arhitekturo. V kulturnozgodovinskem pogledu je zanimivo območje v bližini Preloke, kjer še danes živijo potomci Uskokov s svojim ljudskim izročilom. Vse kulturne in naravne znamenitosti parka bi bilo na tem območju kar težko naštet. Da pa jih je veliko, priča že to, da je posebno varstvo namenjeno 17 naravnim znamenitostim in 38 kulturnim spomenikom.

Da bi v parku omogočili čim bolj usklajeno in smotno gospodarjenje, so ga razdelili na tri varstvene cone. Prva varstvena cone obsega poplavni pas in strmi obrežni pas Kolpe ter vrednejše predele naravne in kulturne dediščine v okolici Preloke, Pobrežja, Adlešičev, Starega trga in Dečine. Za to cono velja najstrožji varstveni režim, ki omejuje gradnjo in posege, ki bi lahko razvednotili naravno in kulturno dediščino parka. Sicer pa so zahtevnejši

gradbeni posegi na tem območju onemogočeni tudi zaradi konfiguracije terena. Druga varstvena cone obsega predvsem kmetijsko-obdelovalne površine, kjer je dovoljena dosedanja tradicionalna raba prostora. Tretja varstvena

cona predstavlja območja naselij, ki so opredeljena v že sprejetih prostorsko-ureditvenih pogojih, v skladu z njimi pa so možni tudi posegi.

Ko so o parku razpravljali na zadnji seji črnomaljskega občinskega sveta, so nekateri svetniki menili, da ljudje premalo vedo, kaj jim bo park pomenil. Mira Ivanovič z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto pa je poudarila, da se bo, če bodo ljudje krajinski park Kolpa sprejeli, smiselno pogovarjati o nadaljnji zaščiti. Sicer pa je omenjeni zavod izdal tudi publikacijo, v kateri je poleg zemljevida s parkom in številnih fotografij tudi natančen opis parka z vsemi najpomembnejšimi značilnostmi.

M. B.-J.

SUBVENCIONIRANE OBRETNOSTNE MERE

SEMIČ - Semiška občina je lani razpisala za subvencioniranje realnih obretnih mer za pospeševanje malega gospodarstva 1,5 milijona tolarjev ter za kmetijstvo 500 tisočakov. Na razpis se je prijavilo 14 prosilcev, od tega 10 za subvencije v malem gospodarstvu ter 4 v kmetijstvu. Subvencije so odobrili 13 prosilcem, ena vloga pa je bila zavrnjena, ker je bil najet gotovinski kredit. Tako so za subvencije porabili dobrih 1,8 milijona tolarjev. Občini je v skladu z dogovorom z Dolenjsko banko in SKB banko uspelo znižati vsem prosilcem realno obretno mero na 11 odst., od tega je bilo subvencioniranih 6 odst.

POKAL PETROVI VASI

STRANSKA VAS PRI SEMIČU - Gasilsko društvo Stranska vas pri Semiču je v soboto drugič pripravilo gasilsko tekmovanje za pokal Semiča. Tekmovalo je 11 ekip iz metliške, črnomaljske, novomeške in semiške občine. Zmagalo je gasilsko društvo Petrova vas, ki je prejelo prehodni pokal v obliki skulpture mojstra Pluta iz Otovca, ki ga je darovala občina Semič. Druga je bila ekipa iz Vavte vasi, tretja pa iz Mirne Peči.

OGLED VINOGRADOV

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj vabi vinogradnike na redni letni ogled in svetovanje v vinogradih s specializmom za vinogradništvo inž. Jožetom Majjevičem. V torek, 22. julija, bo ogled ob 9. uri na Plešivici pri zidanci Adolfa Vranešiča iz Tribuč, ob 12. uri na Perudini pri Drakuličevem vinogradu, ob 14.30 na Dobljčki Gori pri Vrtinovi zidanci in ob 17. uri v Naklu - Stalcerjih pri Kramaričevi zidanci. V sredo, 23. julija, pa bo ob 10. uri ogled na Ručetni Gori pri Jakšetovi zidanci, ob 12.30 na Osojniku pri zbiralnici mleka ter ob 15. uri na Cerovcu pri trgovino MKZ.

TURISTIČNA TAKSA

SEMIČ - Tukajšnji občinski svet je sprejel odlok o krajevni turistični taksi v občini Semič. Ta taksa bo v semiški občini znašala 8 točk. Pravne in fizične osebe, ki sprejemajo goste na prenočevanje, so dolžne poleg rednega odvajanja denarja predložiti občinski upravi tudi mesečno poročilo o plačani turistični taksi, in sicer do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Bo dovolj le vprašanje?

Se bo kljub sprejetim prostorskim aktom in določenemu režimu zaradi posebnih želja nekaterih ob Kolpi pričela anarhija?

ČRNOMELJ - V črnomaljski občini so pred časom v prostorsko-ureditvenih pogojih določili, kje ob reki Kolpi je dovoljeno taborjenje. Lani pa so sprejeli še odlok o režimu ob Kolpi, torej o tem, kaj in kako se sme obnašati in kako ne pri taborjenju, kampiranju, parkiranju, kovanju in še čem. Glede na to, da so pred kratkim pripravili akcijo, s pomočjo katere so želeli ugotoviti, ali je v resnici vse tako, kot bi moralo biti, in ker so tudi ribiški čuvaji zagotovili, da bodo nadzorovali dogajanje ob Kolpi, bi človek pomislil, da je oziroma bo v reki in ob njej kmalu vse v najlepšem redu. Pa je res tako?

Komaj so se v črnomaljski občini dogovorili, kakšno naj bo v bodoče življenje ob Kolpi, že so občinski svetniki dobili na klopi predlog, naj začasno dovolijo taborjenje ob Kolpi tudi tam, kjer v prostorskih aktih sicer ni bilo določeno. Da bi bil "hec" še večji, lokacij niso predlagali strokovnjaki, ki so sicer pripravljali prostorske akte, temveč organizatorji taborjenja v soglasju z lastniki zemljišč. Čeprav je večina svetnikov dvignila roke za postavitev tabornih prostorov v

Gornjih in Spodnjih Radencih, Bregu, Špeharjih in Dolenjih, pa je povsem upravičen pomislek, če ni to začetek vnovične anarhije ob Kolpi. In to prav sedaj, ko je kazalo, da je vse tako dobro zamišljeno.

Nehote bi se človek vprašal, zakaj za te ljudi, ki prihajajo z drugega konca Slovenije, ne zadostujejo prostori, ki so jih sicer v prostorskih aktih določili za taborjenje. Bi bili svetniki tako velikodušni in popustljivi tudi do katerega od domačinov, če bi si zamislili taborni prostor tam, kjer ga strokovnjaki niso predvideli? Ali pa so s takšnim zanosom dvignili roke od sreče, ker jih je bil sedaj sploh pripravljen kdo vprašati, če sme postaviti ob Kolpi šotore, medtem ko so pretekla leta to ljudje počeli brez kakršnih koli vprašanj in dovoljenj? In ne nazadnje: ali to hkrati pomeni, da bodo zato, ker jih doslej ni nihče nič vprašal, odslej vsake-mu, ki se bo toliko "ponižal", da jih bo prosil, dovolili prav vse, kar si bo zaželel? In v imenu česa bodo to počeli? V imenu ohranjanja ekološko neoporečne lepote Kolpe že ne.

M. BEZEK-JAKŠE

Semičanom v pomoč tudi posojila

Za gradnjo vodovoda na Kal in Osojnik ter za cesto Goliš - Gradnik računajo v Semiču poleg lastnih sredstev in posojil tudi na nepovratni denar različnih ministrstev

SEMIČ - Od večjih naložb, ki naj bi se jih v letošnjem letu lotili v semiški občini, sta gradnja oz. rekonstrukcija ceste Goliš - Gradnik ter gradnja vodovoda za naselja Kal in Osojnik. Prva naj bi po predračunu veljala 33 milijonov tolarjev, brez del, ki niso nujno potrebna, pa 27 milijonov tolarjev. Druga naložba pa je vredna 41 milijonov tolarjev.

Vendar pa majhna občina, kakršna je semiška, tega zalogaja sama ne bi zmogla. Zato se je občinski svet strinjal, da občina zaprosi za posojilo sklad za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja iz Ribnice. Ta je objavil drugo javni razpis za dodeljevanje posojil in jamstev projektom, ki so namenjeni skladnejšemu regionalnemu razvoju in ohranjanju poseljenosti slovenskega podeželja za območja, ki so demografsko ogrožena. S pomočjo tega posojila bi namreč zgradili oz. rekonstruirali cesto Goliš-Gradnik. V semiški občini načrtujejo, da bo poleg 8 milijonov tolarjev posojila prav toliko nepovratnega denarja dalo za cesto ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 11 milijonov tolarjev pa bodo zagotovili iz občinskega proračuna.

Ekološkorožvojni sklad pa je objavil javni razpis za kreditiranje lokalne infrastrukture za področju komunale, kot so vodovodi, kanalizacije, čistilne naprave, deponije odpadkov, plinska omrežja. Zato je občinska uprava prav tako predlagala občinskemu svetu, ta pa se je s predlogom strinjal, da občina pri omenjenem skladu

zaprosi za 12 milijonov tolarjev posojila za gradnjo vodovoda Kal - Osojnik. V občini predvidevajo, da bosta za to naložbo prispevali

nepovratna sredstva še ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj ter ministrstvo za okolje in prostor, in sicer prvo 4, drugo pa 9 milijonov tolarjev. Iz občinskega proračuna pa bodo za omenjeni vodovod letos prispevali 5, prihodnje leto pa 11 milijonov tolarjev.

M. B.-J.

FOLKLORNI VEČER - Prosvetno društvo Božo Račić iz Adlešičev je minuli konec tedna skupaj z gostujočo štajersko folklorno skupino in tamburaši KUD Bublja iz Radencev pripravilo družabni večer ob folklori in petju. Medtem ko so gostitelji predstavili belokranjske pesmi, ples in običaje, so gostje zapeli, zaigrali in zaplesali po štajersko. Adlešiče predice pa so pokazale tudi, kako je bilo nekdanj na prelu. Tako kot nekdanj zares tudi na nastopu ni šlo brez težav, čeprav najbrž niso bile načrtovane. Predici Katic Adlešič se je namreč pokvaril kolovrat, in ker ji popravilo na odru nikakor ni šlo od rok, se je končno odločila, da bo morala "stroj odpeljati k mehaniku". (Foto: M. B.-J.)

Sprehod po Metliki

TUDI KAJ DOBREGA - Na sobotni prireditvi "Pridi zvečer na grad" so nastopile popevkarske legende: Stane Mancini, Lado Leskovar in Arsen Dedič. Ljubitelji starih melodij so bili seveda navdušeni, Matjaž Rus pa je to njihovo vznemirjenost komentiral z besedami: "No ja, tudi iz Ljubljane ali Zagreba pride kdaj v Metliko kaj dobrega."

PREOBRAZBA - Metliški Mercator je v zadnjih mesecih prenovil in preselil kar nekaj svojih trgovin. Stara samopostrežna trgovina se je preselila v nekdanjo Galo. V samopostrežni sedaj prodajajo belo tehniko in vse, kar pač sodi zraven. V trgovini, kjer je bila nekdanj naprodaj bela tehnika, pa je sedaj papirnica in knjigarnja. Očitno je "preobrazba" trgovin hitrejša, kot so to sposobni dojeti kupci, zato ne čudi, če se kdaj zgodi, da kupec v prodajalni z belo tehniko želi sendvič s pariško salamo, medtem ko se stranke v knjigarni zaman ozirajo, kje bodo ugledale željeni gospodinjski aparat.

Črnomaljski drobir

LJUBIMCI IN LJUBLJENCI - Po Črnomlju so se pojavili plakati, ki z vpadljivim "Novo v Črnomlju" oznanjajo, da je nekdo iz Repč pri Trebnjem na Majerju odprl "zoo center malih živali". Tisti, ki jim firbec ne da miru in gredo brat, kaj jim ponuja črnomaljska novost, lahko izvedo, da "vam bomo pri nas ponudili vso hrano, opremo, vitamine ter vse ostale pripomočke za vaše hišne ljubimce, pse, muce, glodalce, ptice, ribe, želve..." Črnomaljski se sedaj čudijo, kako to, da je Trebanjanc njihove ljubimce prišel kar k hišnim ljubljencem. Pa ne, da jih ima na sumu (Črnomaljske namreč), da z ljubljenci počno iste stvari kot z ljubimci.

KIOSKI - Črnomaljski Trg svobode, torej trg, na katerem je občinska stavba, postaja nekakšen muzejski trg. Pa ne zato, ker so v občinskem poslojpu odprli mestno muzejsko zbirko, temveč zategadelj, ker na trgu ob avtobusni postaji nastaja zbirka kioskov. In to ne navadnih kioskov, v katerih bi bilo moč kupiti časopis, sladole ali hot-dog, temveč kioskov, ki samej zaprti in prazni. Od treh služi svojemu namenu le eden, tisti, ki je bil zgradjen. Ostala dva pa so zaprla, a očitno ni nikogar, ki bi imel dovolj volje, moči ali pa denarja, da bi ju tudi odstranil, saj je glede na to, da stojita opustela že kar nekaj časa, očitno, da ju nihče kaj prida ne pogreša. Ali pa morda stojita tam zato, ker čakata, da bosta dovolj stara, da ju bodo Črnomaljski spravili v muzej?

BLODNJE - Eden od popotnikov, ki je hotel spoznati nekoliko manj znano Belo krajino, si je zaželel popotovanja po makadamski cesti od Starega trga proti Vinici. Kod je blodil, ve gotovo le bog, kajti ko je le prišel do table, ki je označevala naselje, je spoznal, da je v Nemški Loki v kočevski občini. Popotovanje morda ne bi bilo nič nenavadnega - živemu človeku se pač vse pripeti - če se neljubi dogodek ne bi primeril samemu slovenskemu državnemu sekretarju za ceste Žaretu Preglju...

Semiške tropine

IZGUBLJENI - Pravzaprav bi lahko zgodbe o tem, kako Slovenci slabo poznajo svojo domovino, nizali kar v nadaljevanjih. Nista bila nesrečnika, ki sta iskala Belo krajino povsod drugod, samo v Beli krajini ne, le v prejšnji številki omenjeni fotograf Dela in v današnjem Črnomaljskem drobirju zabeleženi državni sekretar za ceste Žare Pregelj. Tudi člani ansambla Vagabundi iz Celja, ki so prvo julijsko nedeljo igrali na Cerovcu pri Semiču, so precej časa iskali vas nekje med Krškimi in Brežicami...

PROSLAVLJANJE - Nekateri Semičani so, ko so zvedeli, da bo v nedeljo župan Janko Bukovec slovesno praznel semiški grb in zastavo, nergali, zakaj marajo imeti že tretjič "otvoritev občine". Če so jo že dobili po dolgem čakaniu, je razumljivo, da morajo to sedaj dostojno, temeljito in - če je potrebno - tudi trikrat praznovati.

PAJČEVINA - V sejni sobi semiškega gasilskega doma je veliko priznanj. Prav je, da v društvu spoštujejo dosežke svojih članov, kar pa ne pomeni, da s priznanj, ki so stara že častitljivih 20 let, ne bi smeli omesti pajčevine.

Revizije vsaj za zdaj še ne bo

Poslovanje občinske uprave in župana naj bi še enkrat pregledal nadzorni odbor - Občinska uprava se računskega sodišča ne boji

KOČEVJE - Potem ko so svetniki na prvem delu zadnje prekinjene seje sveta 3. julija sprejeli za nekatere sporni predlog skupine svetnikov LDS o dopolnitvi dnevnega reda z obravnavo predloga o reviziji poslovanja občinske uprave in župana, so v nadaljevanju seje prejšnjo sredo zavzeli stališče, da naj bi pred sprejemom dokončne odločitve o tem nadzorni odbor še enkrat pregledal poslovanje občinske uprave, le da naj bi tokrat dejansko opravil tisto, kar je njegovo delo.

Jože Lindič iz ZLSD je ponovno opozoril, da uvrstitve predloga skupine svetnikov iz LDS na dnevni red ni bila v skladu s poslovnikom, ki v svojem 33. členu govori o potrebi po predhodni pridobitvi mnenj matičnih odborov, če gre za odločanje o tako pomembnih zadevah, kot bi lahko bil tudi sprejem predloga, da računsko sodišče opravi revizijo poslovanja občinske uprave. Dejal je, da ga tudi dodatna obrazložitev Vinka Pinartarja, zakaj naj bi bila revizija potrebna, ni prepričala. Novost zanj naj bi bila le zahteva, da je potrebno preveriti poslovanje občine z arhitektom mag. Brunom Urhom in njegovim podjetjem GMBC, d.o.o., kar pa lahko, kot je dejal, opravi nadzorni odbor. "Če ga je župan kaj lomil, mu bom po-

lagali, naj odstopi," je za svojega strankarskega kolego dejal Lindič in dodal, da pa zato še ni potrebno, da "računsko sodišče kličemo sami".

Enakega mnenja je bila tudi vodja oddelka za finance na kočevski občini Ana Štaudohar, ki je poudarila, da se računskega sodišča ne bojijo, da "bo tako ali tako prišlo samo", ter da je tudi prav, da bo prišlo. Opozorila je, da je najvišji revizijski organ v občini nadzorni odbor, ki bo, če bo ugotovil nepravilnosti, na katere naj ga svetniki opozorijo, če menijo da so, o tem sam obvestil računsko sodišče. Vinko Pintar se s tem ni strinjal. Dejal je, da dvomi o delu nadzornega odbora, češ da so ga imenoval politične stranke in da "zato ni tako neodvisen, kot pravimo". Ko je Franc Gornik, ki je bil eden izmed podpisnikov ponude za revizijo, podvomil o tehtnosti utemeljitev lastne stranke in predlagal, da sprejmejo odločitev o tem šele po mnenju matičnega odbora, je Pintar celo zagrozil, da bo kot član finančnega odbora namerno povzročal njegovo nesklepčnost. Vendar se je kasneje pomiril in tudi sam

podprl predlog Bojana Kocjana, da odločanje o predlogu revizije prestavijo na eno prihodnjih sej, na kateri bodo skupaj z mnenjem odbora za finance obravnavali novo poročilo nadzornega odbora, ki naj bi ga ta tokrat pripravil v skladu z njegovo v statutu opredeljeno nalogo.

M. LESKOVŠEK-SVETE

KDAJ NAČRTNO O RUDNIKU?

ŠALKA VAS - Po prenehanju obratovanja Rudnika rjavega premoga Kočevje je bila vrsta razprav o tem, kako urediti opuščeno rudniško jezero, ki je nastalo zaradi površinskega odkopa premoga. Vrsta predlogov in izdelanih načrtov v okviru občine, krajevne skupnosti Rudnik - Šalka vas, podjetja Oprema v stečaju in ostalih je ostala neuresničena, ker je obrežje jezera še vedno neurejeno. V teh vročih poletnih dneh je kopalcev znatno manj. Po vsej verjetnosti vplivajo na to izredno zanemarjena okolica jezera in obrežja kakor tudi informacija o radioaktivnosti na področju nekdanjega premogovnika Kočevje. Ne glede na vse te okoliščine je mnenje ribičev, obiskovalcev, kopalcev in ostalih, naj bi v okviru že izdelanih načrtov o izkoriščanju jezera začeli ukrepati tudi glede na njegovo načrtno izkoriščanje, nikakor pa ne bi smeli dopustiti gradnje in postavljanja lesenih kolib in manjših barak, kar sedaj počno posamezniki brez dovoljenja pristojnih upravnih organov.

OVCE IN POLOMLJEN ZVONIK - Značilna podoba nekdanje kočevske vasi Polom so danes ovce in polomljeni zvonik. Prebivalci vasi so izrazili zahtevo, da ostanejo v občini Kočevje; državni organi so vasico priključili (skupaj s Sečem in Vrbovcem) občini Dobrepolje. O tem, kam bo vasica sodila, pa bodo dokončno odločali na referendumu tudi prebivalci občine Kočevje. (Foto: J. Primc)

Podvomili so o poštenosti

Kritično o delu sveta in nadzornega odbora

KOČEVJE - Svetniki na zadnji seji sveta minulo sredo niso bili naklonjeni poročilu. Ob pričakovanih ugotovitvah, da je občinski svet storil premalo, pri čemer so velik del krivde za to pripisali slabemu vodenju sej, so poročilo o delu občinskega sveta za preteklo leto sicer sprejeli, obširno obravnavo o delu nadzornega odbora občine pa so zaključili v neizrečni želji, da bi imeli možnost poročilo zavrniti.

Sporno pravzaprav ni bilo poročilo nadzornega odbora, marveč priloženi, do nedavnega menda tajni, 8 strani obsegajoči zapisnik s seje nadzornega odbora, na kateri so obravnavali proračun in zaključni račun občine. Jože Lindič je zapisnik označil za dobrobrameren, sugestiven in v posameznih primerih uporaben, vendar pa tudi, da je nestrokovno, v nekaterih pogledih zgrešen, da pomeni vračanje nazaj in da odraža tudi nepoznavanje razmer članov nadzornega odbora. V

vsakem primeru pa naj bi nadzorni odbor na omenjeni seji 17. in 18. marca, kot je za Lindičem to jasno povedal tudi Jože Hobič, prekoril vse svoje pristojnosti. Miran Novak je bil v kritični oceni dela nadzornega odbora še jasnejši. Dejal je, da je nadzorni odbor opravil delo občinskega sveta, medtem ko tistega, kar bi moral, ni naredil. Ob tem je podvomil, če morda nadzorni odbor tega ni storil namerno, da bi prikrikl nepravilnosti zaključnega računa, češ da je to povsem možno, saj je predsednika nadzornega odbora predlagala stranka, katere član je tudi župan. Dvom o poštenosti nadzornega odbora je podkrepil tudi z ugotovitvijo, da je sedanji predsednik nadzornega odbora že tretji zapovrstjo, in dodal, da kolikor ni tako, pa je potrebno nadzorni odbor dobrobramerno opozoriti na to, kakšne so njegove naloge in pristojnosti.

M. LESKOVŠEK-SVETE

OTROCI NA LETOVANJU

OSILNICA - Minuli četrtek, 10. julija, je odpotovalo na letovanje v Savudrijo petnajst otrok iz osilniške občine, ki ju vodita dve spremljevalki. Na morju bodo ostali 10 dni. Stroške njihovega letovanja bo plačala občina Osilnica.

Na pošti vedo o vsem

Poslej pošta tudi prodajalna - Pojasnila o vsem - K frizerju v Hrvatsko

OSILNICA - "Doslej smo bili turistična pošta, poslej pa se spreminjamo v pošto - prodajalno," je povedala Fanika Žagar, ki vodi pošto v Osilnici in je predsednica društva osilniških žena, dela v turističnem društvu itd.

Na pošti dobe turisti informacije tako rekoč o vsem v zvezi s turizmom v občini: o turističnih zmogljivostih, cenah, možnostih za prenočevanje itd. Zvedeli smo tudi, da so smetnjaki, kamor lahko odlagajo turisti in izletniki odpadke, v vsaki vasi. Do zaključka šolskega leta je prihajalo sem veliko eno- do dvodnevni izletnikov, predvsem šolarjev in maturantov. Tudi turistična sezona se je v občini dobro začela in tudi letos pričakujejo lepe turistične rezultate.

Med zabavno-športno-rekreacijskimi dejavnostmi je možnosti veliko: od voženj z rafti, kajaki in kanuji po Kolpi, kolesarjenja, tenisa in jahanja do voženj s kočijo in sprehodi ter izleti v zanimive kraje v okolici, od izvira Kolpe, baročne cerkvice sv. Egidija v Ribjeku in cerkvice v Čačiču, ki je ena najstarejših daleč okoli, do vzpenjanja do okamenega Moža nad Ložcem ali do okame-

nele Babe nad Ribjekom.

Frizerja v vsej občini Osilnici, ki je izrazito turistična, ne premorejo, a se je možno sfrizerirati že preko Kolpe v sosednjem Hrvatskem, vasi na hrvaški obali Kolpe nasproti Osilnici. Člani turističnega društva Osilnica in članice Društva osilniških žena pa so zelo prizadevno sodelovali tudi pri pripravah in izvedbi nedavne veselice ob petruvem.

Fanika Žagar je še povedala, da se zdaj ta turistična pošta spreminja že v pošto - prodajalno, saj je tu možno kupiti že šolske potrebščine, čokolado, bombone, žvečilne gumije itd.

J. PRIMC

ŠE DODATNIH 850 m ASFALTA

LOŠKI POTOK - Poročali smo že, da je rekonstrukcija ceste od Loškega Potoka v smeri Starega trga v polnem zamahu. Stara gozdna cesta je bila zgrajena v sredini šestdesetih let, poteka pa preko neštetihih gozdnih in travniških parcel. Cesta pa nikoli ni bila vršana v kataster, tako da je morala sedanja občina vse to urediti in lastnikom plačati. Prav te dni prejemajo kupnino, in sicer 1,5 marke za kvadratni meter. Lastniki posekanega lesa pa nekoliko negotujejo, ker ga kupec ne odpelje in se seveda nehoti uničiti in hkrati ovira dela na cesti. Med temi parcelami pa je tudi precejšen kos vaških zemljišč, zato je vaški odbor kateremu predseduje Ivan Košmerl, člana pa sta Ivan Anzelj in Alojz Debeljak, sklenil, da bodo s kupnino in prodajo lesa posodobili gozdno pot, ki edina neposredno povezuje vas Retje s to cesto. Tako bo vas dobila asfaltni priključek v dolžini kakšnih 850 m, kar bo vaščanom olajšalo spravlja lesa in sena, hkrati pa se bo vsaj tistim, ki se dnevno vozijo na delo, občutno skrajšala pot.

A. K.

Mirtovski šatelj:

"V mnogih občinah po naši demokratični Sloveniji pridno 'odstreljujejo' župane, v Osilnici pa so odstrelili županovega psa."

DELAVCI SI NE ZNAJO POMAGATI

RIBNICA - Nekateri delavci nekdanjega RIKA oziroma podružnice ZPO (zračna prenosna tehnika), ki je šla prva v stečaj, so dobili odpoved kot tehnološki presežek in bili odvisno od delovnih let na Zavodu za zaposlovanje. Pravijo, da so sindikalisti zanje uredili vse potrebno, tudi odpravnino, ki pa je niso nikoli dobili. Na sodišču ne bodo iskali pravice, ker vanj ne zaupajo, zato pa so zaupali svoje težave časopisu in pričakujejo, da jim bo kdo ogoljufanim in užaljenim (kdo naj bi to bil, ne vedo) vsaj prek časopisa odgovoril.

A. K.

DOLENJSKI LIST vaša četrtkov prijatelj

ŽUPAN KRMARI ČOLN IN OBČINO

OSILNICA - Spuščanje z rafti (gumijastimi čolni za več oseb) se vedno bolj uveljavlja na Kolpi, saj se vsak dan spusti po tej reki tudi do deset in več takih plovil, da o manjših (kajakih, kanujih itd.) niti ne govorimo. Če zmanjkuje izkušenih krmarjev, pa začasno zapusti krmilo osilniške občine župan Anton Kovač in krmari mimo čeri in pasti na Kolpi raft s turisti. Pri tem se včasih zgodi, da čoln nasede na čerih, v večini primerov pa ga srečno prikrmari do cilja.

Spodbujanje mladih k pisanju

Vitrine delavnice ustvarjalnega pisanja - Prva že ta vikend pri Novi Štifti

RIBNICA - Vitra, center za uravnotežen razvoj, iz Cerknice bo med letošnjimi mednarodnimi prostovoljnimi delovnimi tabori organizirala tri delavnice ustvarjalnega pisanja. Prva bo že ta vikend pri Novi Štifti, kjer se je v ponedeljek pričel tudi prvi letošnji mednarodni prostovoljni delovni tabor, druga v Rutah v občini Velike Lašče od 1. do 8. avgusta in nato še od 15. do 17. avgusta na Pokojišču v borovniški občini.

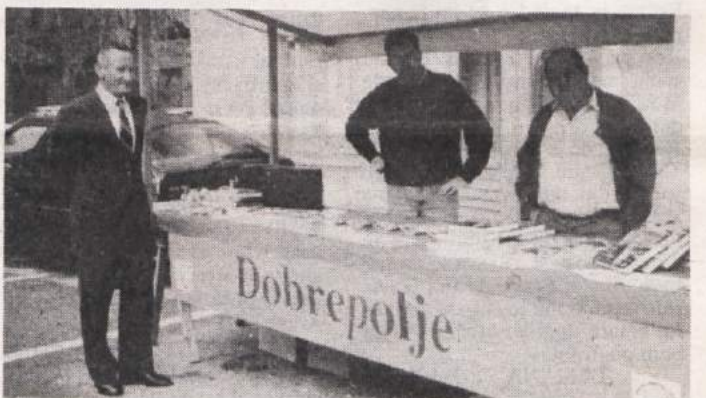
Delavnice ustvarjalnega pisanja so namenjene mladim od 15. do 20. leta in so brezplačne, saj projekt sofinancira Open Society Institut. V vsako od delavnic, katerih namen je, da bi mlade vzpodbudili k večjemu sodelovanju z mediji, pisanju o svoji okolici in okolju, prednostih in pomanjkljivostih podeželja in podobnem, bodo sprejeli deset mladih, ki se želijo intenzivno ukvarjati s pisanjem. Prednost pri tem bodo imeli mladi z območja, kjer bo potekal mednarodni delovni tabor. Prav ti so namreč v delo Vitre, ki deluje na razvojno šibkem in demografsko ogroženem območju 11 občin Notranjske in Dolenjske, sedaj najmanj vključeni. S pomočjo ustvarjalnih metod pisanja nameravajo udeležence delavnic naučiti pisanja kratkih besedil in sloganov, na novinarskem delu delavnice pa jih bodo seznanili z osno-

vami novinarskega pisanja. Mladi bodo spoznali tudi delo v radijskem in TV studiu ter pripravili oddajo v živo, najboljše pisne naloge, ki jih bodo naredili udeleženci delavnic, pa bodo objavili v tematski številki vitrinega biltena Vitrina in lokalnih medijih. Zadnji večer delavnic, na katerih bodo udeleženci učinkovito in ustvarjalno izrabili svoj čas, bodo v občin-

• Do ponedeljka so se za sodelovanje na delavnici ustvarjalnega pisanja pri Novi Štifti prijavili le trije interesenti. Ker jih lahko sprejmejo 10, Vitra obvešča vse mlade s celotnega območja nekdanje ribniške občine, ki imajo pri tej delavnici prednost pred ostalimi, da se še vedno lahko prijavijo, in sicer na telefonsko številko 793 - 552 ali 793 - 391.

skih središčih lepili v delavnica narčene plakate s tematskimi slogani revitalizacije podeželja in varovanja okolja. Prav revitalizacija po načelih trajnostnega razvoja je tudi cilj, ki ga želi Vitra doseči z izvajanjem svojega dolgoročnega razvojnega projekta "Dežela suhe robe", v katerega vključuje 15 tisoč prebivalcev, ki živijo v 390 vaseh na 140 tisoč hektarjev velikem območju.

M. LESKOVŠEK-SVETE

DOBREPOLJCI NA SREČANJU - Občina Dobrepolje in turistično društvo Dobrepolje sta pred kratkim izdala prospekt dobrepoljske doline, ki ga je bilo prvič možno dobiti na prireditvi "Srečanje v moji deželi" v Ribnici, in sicer na stojnici turističnega društva Dobrepolje (na fotografiji). Lični prospekt je opremljen tudi z vsemi najpomembnejšimi informacijami, ki so zanimive za obiskovalce Dobrepolja. Ob odličnih fotografijah so kratki opisi najpomembnejših kulturnih, zgodovinskih in naravnih zanimivosti doline pa tudi strnjen opis Dobrepolja. (Foto: M. Steklasa)

Srečanje županova osebna zadeva?

Tako meni Andrej Mate, predsednik občinskega sveta

RIBNICA - Pohvale Ribničanom na več kot dobro izpeljano organizacijo Srečanja v moji deželi so pod drobnogled na četrtkovni seji vzeli tudi nekateri člani občinskega sveta. Pa ne zato, da bi pohvalili že pohvaljeno prireditev (Slovenska izseljenska matica, številni rojaki in drugi gosti), temveč, da bi predsednika pripravljalnega odbora, sicer ribniškega župana Jožeta Tanka, okarali zaradi nekaterih sprememb.

Pavle Hočevvar, sekretar Območne obrtne zbornice je županu prenesel užaljenost ribniških oštirjev, ker oni niso dobili organizacije gostinske ponudbe. Ta je bila dodeljena podjetju Mercator, kmetijskemu gospodarstvu Kočevje. Župan Tanko je odgovoril, da je imel Mercator najugodnejšo ponudbo: za uporabo prostora pa še gostom so podelili 100 brezplačnih obrokov hrane. Člani ribniške sekcije gostincev tega niso ponujali.

Z vprašanji županu je predsednik občinskega sveta Andrej Mate prireditev "porinili" na stranski tir. Bil je malce presenečen, ker je iz medijev zvedel, da bo Ribnica dobila organizacijo najmanj še dveh srečanj, svetniki o tem pa ne

vedo nič. Nasploh so bili izrinjeni pri pripravi tako pomembnega dogodka, zato je županu očital, da o vsem odloča avtonomno, tudi o protokolu in govorih. Mate je bil neposreden, ko je župana vprašal: "Zakaj se je med govniki znašel tudi predsednik ene politične stranke, Janez Janša, med gosti pa ni bilo predstavnikov izvršilne oblasti? Prireditev je bila županova osebna zadeva, ker je o vsem odločal sam."

"Če ste trdno prepričani, da je bila prireditev moja osebna zadeva, potem ni razloga, da še kaj povem," je bilo županovo pojasnilo "konkretnemu" Matetu. V nadaljevanju pa je dejal, da so na prireditvi vabili prav vse pomembne politične veljake, od predsednika države in vlade, brata Podobnika, številne ministre in poslance ter druge. Za nagovor je bil poleg njega zadolžen še dr. Janez Bogataj, predsednik Slovenske izseljenske matice. Vmes pa so dali zeleno luč še dr. Jožetu Berniku, predsedniku Slovenskega svetovnega kongresa, ter poslancema Janši in Bevku. "Če bi se bil še kdo drug prijavil za besedo, bi ga zanesljivo spustili pred mikrofonom," je še povedal župan Tanko.

M. GLAVONJIC

15 LET GASILSKE DESETINE ŠMARČNA

ŠMARČNA - Ob 15-letnici gasilske destinije Šmarčna, ene najmarljivejših v okviru PGD Boštanj, privedijo krajani in gasilci Šmarčne v soboto, 19. julija, pri večnamenskem domu na Šmarčni priložnostno slovesnost. Pričela se bo ob 17. uri z gasilskim tekmovanjem, ob 19. uri bo krajši kulturni program, ob 20. uri pa vabijo Šmarčani na veliko vrtno veselico z bogatim srečelovom. Igral bo ansambel Fantje z vseh vetrov.

SKUPŠČINE ŠPORTNE ZVEZE NI BILO ŽE 2 LETI

SEVNICA - Nadzorni odbor sevnške občine je po sklepu občinskega sveta skupaj s predstavnikoma športne zveze Sevnica in člani njenega izvršnega odbora pregledal akte te zveze, poročilo o poslovanju za leto 1996 in zapisnike sej organov športne zveze Sevnica za obdobje 1990 do 1997. Nadzorni odbor, ki mu predseduje Bojan Rugelj, je ugotovil več nepravilnosti, med drugim: najvišji organ sevnške športne zveze - to je skupščina - ni bil sklican že dve leti, kar pomeni kršenje statuta in onemogoča pravilno poslovanje te zveze. Nadzorni odbor je sklenil, naj sevnški občinski svet zadolži izvršni odbor športne zveze, da v roku 14 dni imenuje komisijo za pripravo novega statuta športne zveze Sevnica in ostalih aktov, potrebnih za nemoteno in pravilno delovanje zveze, skladno z zakonom o društvih.

OBISK IZ AVSTRALIJE

K nam je prišel prijatelj Roman, z njim pa je bil neznan moški, na videz zelo prijazen. Nosil je velik kavbojski klobuk. Ko me je zagledal, se mi je nasmehnil in rekel: "Jaz sem Toni. Kdo pa si ti?" Povedala sem mu svoje ime in on mi je razložil, da je iz Avstralije in da je to zelo daleč, na drugem koncu Zemlje. Rekel je, da je pri njih sedaj zima. Toda pri njih še nikoli niso imeli snega. Toni me je ves čas držal na koljenih in je rekel, da ima zelo rad otroke. Vesela sem bila, ker je govoril slovensko in sva se skupaj tudi slikala. Pravi, da je pri nas zelo lepo in mu je žal, da bo kmalu domov. Mislim, da ga bom pogrešala.

TATJANA STUŠEK, 1.r. OŠ Krmelj

Do vikendarjev poslej s trdo roko?

V ivanški občini je grosupeljsko podjetje Geosvet doslej popisalo 1345 počitniških hišic - Polovica sploh ni odgovorila na poslanske obrazce - Najmaj 204 novi davčni zavezanci

IVANČNA GORICA - Čeprav še ni dokončno obdelana, je akcija evidentiranja počitniških hišic v ivanški občini pokazala, da gre dejansko za precej večje število neevidentiranih objektov, katerih lastniki so se neupravičeno izmikali davčni obveznosti.

V tem mesecu bo grosupeljsko podjetje za geodetske meritve, svetovanje in izvedenstvo - Geosvet, ki ga je ivanško županstvo izbralo na razpisu za izvajalca popisa vikendov in objektov za rekreacijo na območju svoje občine, prečesalo dvomljive primere, hkrati pa znova pozvalo zavezance, ki poslanih obrazcev niso vrnili, naj to čimprej stori.

Tako bodo, kot je zatrdil direktor Geosveta inž. Vinko Petrič, na petkovi seji ivanškega občinskega sveta najkasneje v septembru, ko davčna uprava navadno izdaja odločbe za poravnavo davčnih obveznosti, podatki za te namene prečiščeni in znani, občina pa bo lahko uveljavila svojo pravico do lastnih dohodkov. Z uporabo obstoječih evidenc in z dodatnimi ogledi na terenu je Geosvet sestavil spisek 1345 domnevnih lastnikov počitniških hišic. Zaradi enotnosti evidence so poslali obrazce tudi lastnikom, ki davek že plačujejo. Do 30. junija so dobili vrnjenih 649 obrazcev, od teh je bilo 375 takih, za katere je povsem jasno, da gre za počitniške hišice. Pri tem gre za 204 nove zavezance, ki doslej davka niso plačevali.

Da ne gre za počitniško hišico, temveč za stanovanjsko hišo, je odgovorilo 94 zavezancev. Geosvet meni, da se bo treba odločiti

o stavbah, ki so bile zgrajene kot počitniške hišice in so bile pozneje spremenjene v stanovanjske. Številni zavezanci so namreč na vrnjene obrazce napisali, da hočejo namembnost svoje počitniške hišice spremeniti. Pri Geosvetu menijo, da bi občina morala takšnim spremembam nasprotovati, čeprav je bilo že izdanih kar nekaj tovrstnih dovoljenj, saj si občina s takšnimi spremembami nakopuje vrsto dodatnih obveznosti, povezanih s stalnimi prebivalci, ki jih z občasnimi nima. Pri Geosvetu

Iz zbranih podatkov kaže, da se bodo 429 dosedanjim plačnikom davka za vikende pridružili v ivanški občini najmanj 204 novi. Svetnik Franc Godeša (LDS) se je zavzel, da bi lastnikom vikendov, ki nečejo nič slišati o kakšenem davku, zagrozili s kaznijo oz. davčno inšpekcijo in končno tudi z rušenjem njihovega objekta, če gre za črno gradnjo. "Vikendarjev se ne smemo lotiti z mehko roko. Za luksuz je treba plačati, če že moramo mi za bivanje," je pribil Godeša.

menijo, da bi morali plačevati davek tudi od starih hiš, ki so jih nekateri podedovali in za katere trdijo, da jih le vzdržujejo, dejansko jih pa uporabljajo kot počitniške hišice. Inž. Petrič meni, da bi

morali obdavčiti tudi stavbe, za katere lastniki trdijo, da so zidance ali čebelnjaki, in imajo dovoljenje za takšne vrste stavb, a so jih med gradnjo v nasprotju z dovoljenjem, na katero se sklicujejo lastniki, razširili in gre dejansko za počitniške hišice. P. P.

EKSKURZIJA

Napočil je težko pričakovani dan ekskurzije. Pot nas je vodila v samostan belih menihov v Stični. Prijazen vodič nas je vodil po njem in nam pripovedoval zanimivosti. Videli smo baročno jedilnico in skrivnostni križni hodnik. Od tam smo šli v cerkev in občudovali Plečnikovo mojstrovino, orgle, slike in kipe starih mojstrov. Ustavili smo se tudi pred eno najstarejših slovenskih hiš - "Peričino hišo". Sprehodili smo se po sobah z zbirkami starih predmetov, knjig in listin, pa tudi dragocenosti. Pomemben zbiralec je bil naš trebanjski rojak Kozlevčar. Pred slovesom smo si ogledali še videokaseto o življenju v samostanu. Ugajala nam je legenda o ptici. Naslednji cilj je bila Jurčičeva Muljava. Mnogi so si že ogledali kakšno igro v letnem gledališču. Vseeno nam je bilo zanimivo speč obiskati kmečki muzej na prostem s slovito Krjavljevo kočjo. Koze pa ni bilo. Vodič nam je povedal marsikaj zanimivega. Presenečeni smo bili nad velikim številom knjig, ki jih je napisal Jurčič.

OŠ Veliki Gaber

PRITOŽBE IVANČANOV

IVANČNA GORICA - Svetnik Igor Bončina (SDS) je na zadnjem ivanškem občinskem svetu posredoval nenehno spraševanje krajanov Jurčičeve, Ulice Viktorja Koleča, Ulice 6. junija in drugih ulic v bližini IMP Livarja, kaj je s taljenjem pocinkane pločevine, z izpusti dimnih plinov in prahu, ali bodo filtrirne naprave nameščene v mesecu ali dveh tudi na elektropeh in dokleje bodo morali krajanje še prenašati hrup v nočnih urah, ko v Livarju premetavajo pločevino?

DR. HALAPIJA ŠE DIREKTOR

SEVNICA - Tukajšnji občinski svet je dal soglasje k imenovanju dr. med. Željka Halapije za direktorja javnega zavoda Zdravstveni dom Sevnica za naslednje 4-letno obdobje. 51-letni Halapija je v sevnškem zdravstvenem domu zaposlen od junija 1974, leta 1988 pa je končal specializacijo medicine dela, prometa in športa. V dosedanjih mandatih je kot direktor skušal posodabljanje medicinske opreme, spremljal je razvoj medicinske tehnologije ter odobral specializacije in ostale oblike strokovnega izpopolnjevanja. Dr. Halapija je v svoj program dela zapisal, da bodo do konca njegovega novega direktorskega mandata v sevnškem zdravstvenem domu vsi zdravniki specializirani ustreznih strokovnih strok. Halapija je poudaril, da so bile uresničene vse naloge, ki si jih je zastavil ob imenovanju za direktorja leta 1993. Z dokončano dograditvijo doma leta 1995 je sevnški hram zdravja postal sodobna zdravstvena ustanova z dobro strokovno podkovanimi ljudmi.

Trebanjske iveri

PRAZNIK - Letošnji Baragovi dnevi bodo zabeleženi v analih z velikimi črkami, saj so se številni priveditvi ob 200-letnici rojstva misijonarja in jezikoslovca Friderika Barage udeležili mnogi ljudje. Če bo to kaj prispevalo, da bi Slovenci in Trebanjci kaj prej dobili svojega prvega svetnika, je seveda malo verjetno, saj naj bi bil Anton Martin Slomšek še vedno naša prva violina v dolgotrajnem postopku beatifikacije. Morda imajo ta prizadevanja zagnanih Trebanjcev tudi kaj skupnega z vprašanjem, sicer samo trebanjskega občinskega svetnika Jožeta Venclja (SDS), kdo je kriv ali "zaslužen", da se je Baragov spominski dan - 29. junij znašel v koledarju priveditvi Dolenjske turistične zveze kot občinski praznik, ki ga Trebanjci po novem občinskem statutu ne premorejo več, temveč le spominski Baragov in Goliev dan.

DIPLOMACIJA - Očividci trdijo, da so v ponedeljek popoldan na Glavnem trgu v Novem mestu opazili audija s celovško, avstrijsko registracijo. Ker je možak, verjetno lastnik limuzine, odprl motor pokrova, so pomislili, da morda tujec potrebuje pomoč. Toda še predno so utegnili pomagati morebitnemu diplomatu, je ta zaloputnil pokrov motorja, na katerega drobjevo se očitno zelo dobro spozna, skočil v audija z registrsko tablico Klagenfurt in odbrzel. Šele takrat se je pokazalo, da so videli znanega zdravnika in politika, predsednika trebanjskega občinskega sveta dr. Marjana Petra Pavlina.

Sevnški paberki

PRIDNOST - Odkar so kolegiče s sevnškega radia obelodanile ljubezen sevnškega župana Jožeta Peternela do ameriške limuzine Pontiac v luči njegovega lapsusa na nacionalnem radiu, ko je med sevnške znamenitosti uvrstil tudi boštanjko azaleo pontiac, se pravi pontico, je stolček direktorja radia zelo vroč, očitno pa povsem neprimeren za dosedanje v. d. direktorice, dolgoletno novinarko Branko Dernovšek. Medtem ko si je na zadnji seji občinskega sveta za 4 mesece potrjeni kandidat Kamil Krošelj takoj premislil, imajo zdaj občinski kadrovi v ognju že drugega kandidata. Njegovi vrtni sta, da je priden in pošten...

Kozjereja zoper zaraščanje hribov

Prva in še edina kozjerejska zadruga v Sloveniji - Capra Bohor ima dobre razvojne možnosti - Cilj zadruge končati sirarno Stranje na Bohorju in predelava milijona litrov mleka

SEVNICA - Dolgoročni cilj Kozjerejske zadruge Capra Bohor, za zdaj še edine tovrstne registrirane zadruge na Slovenskem, je organizirati rejo do 2000 plemenskih koz na območju Bohorja in Dolenjskega gričevja. Zadruga bi tedaj predelala okrog milijon litrov kozjega mleka v približno 83.330 kg kakovostnih kozjih sirov, tako zavoljo sodobne tehnologije kot tudi zaradi uporabe kvalitetne planinske krme.

KZ Capra Bohor so po besedah njenega direktorja kmet. inž. Ivana Doberška ustanovili julija 1992 in jo še istega leta decembra registrirali pri novomeškem temeljnem sodišču, da bi pričeli s kozjerejo na hribovitih in višinskih območjih Posavja, kamor spadajo pogorja Bohor in Gorjanci ter Dolenjsko gričevje. Zgradili naj bi tri sirarne za predelavo kozjega mleka v kozje sire, rejcem na tem območju z zelo omejenimi možnostmi za kakšno drugo kmetijsko dejavnost pa naj bi zagotovili primeren dohodek s prodajo kozjih sirov z lastno blagovno znamko. Med cilji, kot rad poudarja Doberšek, prve kozjerejske zadruge v naši državi pa je tudi preprečevanje zaraščanja ekstenzivnih kmetijskih zemljišč in odhajanje mladih s kmetij v mesta.

Doslej je KZ Capra zgradila dve sirarni na območju sevnške občine, in sicer v Jelovcu in na Studencu. Zanju je pridobila vse listine, potrebne za obratovanje. Tretjo sirarno pa gradijo na območju Bohorja v krški občini, na Stranju, v zaselku Zalog, na nadmorski višini 728 metrov, pri Derstvenškovih. Na tej višini bo verjetno edina sirarna v Sloveniji. Ministrstvo za kmetijstvo je primaknilo za blizu 150.000 mark nepovratnih sredstev, sirarne pa gradijo tudi s pomočjo posojil, dotacij krške in sevnške občine, prispevkov članov zadruge v gradbenem lesu, gramozu, traktorskih prevozi in v delu.

Prve kilograme poltrdega mastnega sira z imenom "Bohorec" so v sirarni Jelovec pri Goštetovih pridelali že v letu 1993, v sirarni Studenc pri Matkotovih pa predani. V zadrugi načrtujejo, da bi že prihodnje leto kozje sire začeli izdelovati tudi v sirarni Stranje, seveda če bodo dobili od države finančno podporo za dokončanje

objekta in nabavo opreme. KZ Capra že drugo leto trži kozje sire po pogodbi s Poslovnim sistemom Mercator; prodaje kozličev pa zadruga ni organizirala, zato si morajo rejci pomagati sami. 15 članov KZ Capra Bohor, s sedežem v Podgorju pri Zabukovju nad Sevnico, ima za zdaj okrog plemenskih 380 koz.

Direktor zadruge Ivan Doberšek pravi, da se zadruga že od nastanka ubada z velikimi finančnimi težavami, ki pa do so objektivne in subjektivne narave. Med objektivne Doberšek uvršča pomanjkanje obratnih sredstev, nedokone naložbe, premajhno dnevno predelavo kozjega mleka, stroške v zvezi z uvajanjem tehnologije in računovodske stroški ter pomanjkanje kmetijskih strokovnjakov. Subjektivna težava pa je po Doberškovih besedah pred-

vsem ta, da si rejci oziroma člani zadruge, ki so vezani na sirarno Jelovec, tolmačijo kozjerejsko zadrugo po svoji. Mimogrede: ti pa Doberšku očitajo med drugim tudi, da se (je) loteva(l) novih projektov, se pravi izgradnje novih sirarn, ne da bi poprej poskrbel, da bi zaključili že začeto naložbo, avtokratsko vodenje in neracionalno trošenje sredstev, ki jih je dobil od države. Stvar so prignali celo tako daleč, da sta se obe strani znašli v sodnih mlinih.

Doberšek odgovarja, da kot direktor od ustanovitve ni prejel za svoje delo nobenega denarnega nadomestila. Za gradnjo treh sirarn pa da so se odločili, ker je bi radi zmanjšali prevozne stroške, da bi imeli člani zadruge večji pregled nad obratovanjem sirarne, zaradi večjih možnosti za proizvodnjo različnih tipov sirov, v zimskih razmerah pa bi lahko v teh sirarnah, predvsem v najtežje dostopni na Stranju, Derstvenškovi predelovali tudi kравje mleko. PAVEL PERC

CAPRA BOHOR KOT REŠITEV HRIBOVSKIH KMETIJ? - Med nedavnim obiskom v sevnški in krški občini se je državni sekretar za kmetijstvo mag. Franc But skupaj s predstavniki obeh občin (na posnetku) tudi na Stranju pri Derstvenškovih seznanil s hotenji, da bi se bolj razmahnila kozjereja v teh vse bolj z gozdovi poraščenih hribov. But je menil, da je reja drobnice lahko na takih območjih najboljša rešitev proti naglemu zaraščanju kmetijskih zemljišč in da bo država podprla program sirarne, ki bo zagotavljala urejene medsebojne odnose, trženje sirov in združila čim večje število kmetov. (Foto: P. P.)

DOLENJSKI LIST vaš četrtkov prijatelj

KLIC V SILI

- Ali ste v stiski, težavah? Želite zaupni in prijateljski pogovor, strokovno pomoč? Pot za to na Dolenjskem oz. v Posavju je klic na številko 068/322-124, int. 229 (v torek in petek med 13. in 16. uro), 21-284 ter 068/20-370 (med 19. in 21. uro).
- SEVNICA - Otroci in odrasli, ki imate težave ali ste v stiski, lahko pokličete na številko 0608/41-536 vsako sredo med 15. in 16. uro.
- TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka je 068/44-293.

Nova kočja za zlati jubilej

Lovska družina Trebelno ob svoji 50-letnici z blizu 3000 prostovoljnimi urami članov do nove kočje

TREBELNO - Lovska družina Trebelno, ustanovljena 19. oktobra 1946, upravlja s 4119 ha lovišča, ki meji na lovišča LD Otočec, Mirna Peč, Trebnje, Mirna in Mokronog. V LD Trebelno je 31 članov, od tega je pet lovskih čuvajev in dva lovski tehnika. Žal je v zadnjih letih v lovišču trebeljanske zelene bratovščine močno upadla ravno gospodarsko najpomembnejša divjad - srnjad, v njem pa so stalni prebivalci divji prašiči, medtem ko je jelen le prehodni divjad. V Radulji imajo trebeljanski lovci postavljeno vedno dobro založeno in obiskano krmilnico za krmljenje divjih prašičev. V lovišču je močno upadla tudi številčnost zajca. V dolino Radulje priletijo ob parjenju tudi rabe mlakarice, ki tod tudi gnezdi. Na jesen pa mlakarice odletijo na reko Krko.

Člani LD Trebelno so leta 1978 blizu Trebelnega kupili od Vrhnice Francija Peterleta 14440 m² zemljišča. Na njem so naslednje leto postavili leseno lovsko kočjo. Pozneje so jo podkletili in pozidali. Lani so leseni del kočje porušili in kočjo dozidali in nadzidali. Na svoji parceli ima LD Trebelno krmno njivo, kozolec in še nekatere objekte, ki jih člani s pridom uporabljajo ob številnih družabnih priveditvah.

Albin Verščaj, tajnik LD Trebelno od leta 1978 - en mandat je

ALBERT - Tajnik sevnške ZKO, Albert Felician je eden tistih, ki ni rad pri miru, naposed ga k nenehnu tekanju silijo številne kulturne priveditve. Felician je prvi človek za akcijo: med prvimi je na priveditvenih prostorih in običajno jih med zadnjimi zapuša, saj je treba vse lepo pospraviti, včasih pa celo kam splezati, kot na primer v oker v sevnškem grajskem parku (na posnetku). Albert za to ni dobil višinskega dodatka...

Brestaniški bazen vseeno vztraja

Letos več zanimanja za kopanje v športno rekreacijskem središču v Brestanici - Sonce določa, kako topla je voda - Pestrejša ponudba - Zanimanje za nočno kopanje

BRESTANICA - Medtem ko velika kopalniška središča privabljajo veliko obiskovalcev in jih to postavlja v središče zanimanja in dogajanja, je brestaniški bazen eden tistih, ki bi ga veljalo bolje izkoristiti. Vendar je najbrž dobro, da deluje, saj bi ga težko spravili v tek, če bi ga ob trenutnih zadregah zaprli.

Bazen, ki je del brestaniškega športno rekreacijskega središča in ki je odprt od 25. junija do 15. septembra, privabi dnevno precej obiskovalcev. Tako so letos v 14 dneh prodali toliko vstopnic, kot so jih lani v celi sezoni.

Koliko ljudi se pride kopat, je na brestaniškem bazenu zelo odvisno od vremena, kot je povedal Đani Kovač, koordinator dejavnosti v zvezi s športno rekreacijskim centrom v Brestanici. Vreme lahko tako odloča, ker je

voda v bazenu neogrevana. Prav ogrevanje mogoče pomeni po Kovačevih besedah eno od pomembnejših nalog, ki čakajo bodočega upravljalca bazena.

Letos upravlja bazen občina Krško, potem ko je doslej imela tako skrb zanj elektrarna Brestanica. "Letos smo organizirali tako zaradi tega, da je bazen lahko odprt. Tako smo stvari rešili samo deloma, zato bi radi v bodoče našli celovito rešitev glede upravljanja," je povedala Ivica Puntar načelnica oddelka za gospodarsko dejavnost v občini Krško. Dejaja je, da so letos glede na prejšnja leta popestrili ponudbo v brestaniškem rekreacijskem središču in da je obiskovalcem na voljo poleg kopanja tudi igranje odbojke in namiznega tenisa. Marsikdo je doslej mogoče pogrešal ob vodi ležalnike; v letošnji sezoni so ob bazen postavili. Samoumevno je, kot je dejala Puntarjeva, da skrbijo tudi za neoporečno vodo v bazenu in da so organizirali stalno reševalno službo na kopalnišču. Kar zadeva bodočo popestritev

ponudbe, omenja Kovač še nekatere stvari. Tako upa, da bodo ob bazenu pripravili nekaj koncertov in če bo vse posreči, bodo tovrstne predstave začeli z nastopom Majk iz Vinkovcev. Z anketo med obiskovalci bodo skušali ugotoviti, ali so ljudje navdušeni nad nočnim kopanjem med 21. in 23. uro. Po trditvah Kovača in blagajničarke na bazenu Anite Sotošek, dosedanjí nedokončni rezultati ankete kažejo večinsko podporo nočnemu kopanju.

L. M.

MINISTER V KOSTANJEVICI - Minister za promet in zveze mag. Anton Bergauer se je v Kostanjevici srečal s predstavniki občinske in lokalne oblasti, ob tej priložnosti pa si je ogledal tudi nekatere znamenitosti kraja. (Foto: T. G.)

Vse bolj odrinjena gradnja obvoznic

V programu za letošnje in prihodnje leto ni nobene obvoznice, gradili bodo le, če bo potrjen bencinski tolar - Na državi zaradi prekatégorizacije sloni 700 km več cest

KOSTANJEVICA NA KRKI - Investicije v promet in zveze so zaradi omejenega državnega proračuna precej okrnjene, kar se še bolj odraža v krajih, južno od glavnega mesta. Zato je Slovenska ljudska stranka, podružnica Krško v Kostanjevici, povabila ministra za promet in zveze mag. Antona Bergauerja s sodelavci. S predstavniki občinske in krajevne oblasti so skušali najti odgovore tudi na nekatera odprta vprašanja v občini Krško.

Precej konkretnih vprašanj je ostalo brez jasnega odgovora tudi zato, ker je letošnje leto, kar se investicij v promet tiče, omejeno, saj je bilo lani porabljenih precej sredstev in podpisanih več pogodb, na podlagi katerih se sredstva koristijo še letos, vlaganja pa so zavrti tudi zaradi nesprejetega državnega proračuna. Tako je minister Bergauer prepričan, da bo drugo leto za cestni program bolje.

V Kostanjevici bodo obnovljali infrastrukturo na otoku. V pripravi je že razpis za oddajo del. Nosilec izvedbe projekta je sicer ministrstvo, vendar pa bo to nosi-

In kot se je izkazalo na torkovem sestanku z ministrom, so obvoznice generalni problem Slovenije, saj v programu za letos in prihodnje leto ni predvidena nobena nova obvoznica, je pa ministrstvo zaradi problematike že napovedalo nekatere ukrepe, tako da bi za najnujnejše odseke obvoznice sredstva v teh dveh letih zagotavljali preko bencinskega tolarja, seveda če bo ta sprejet, ali preko drugih sredstev. Hkrati bo država s prekatégorizacijo lokalnih cest v regionalne dobila še dodatnih 700 km cestnega omrežja, kar bo gotovo še dodatna zavora pri gradnji in vzdrževanju državnih cest.

T. GAZVODA

OB 70-LETNICI - Gasilski dom, ki so ga predali namenu v nedeljo, so globoški gasilci začeli obnovljati 2. maja lani. Ob sodelovanju članov društva, domačinov, krajanov na začasnem delu v tujini, obrtnikov, zavarovalnice Triglav in drugih so delo končali 12. julija letos. Naložba je veljala 16 milijonov tolarjev. Trak pred novim gasilskim domom sta prerezala Franc Pavlija, najstarejši član PGD Globoko (na sliki levo), in Miran Bogataj. (Foto: L. M.)

V ministstvu za promet in zveze je do sedaj uspelo (le) evidentirati vse obvoznice, potrebno pa bo izdelati še študijo o upravičenosti realizacije posameznih faz obvoznic in določiti prioriteten vrstni red. Med najnujnejšimi naj bi bilo 10 obvoznic, med njimi se bodo očitno znašle tudi obvoznice v Novem mestu, Črnomlju in Kostanjevici. Za slednje je potrebno le še izbrati obliko mostu čez Krko.

lo le četrtino stroškov. O dinamiki gradnje Nataša Povše iz ministrstva za promet in zveze ni mogla govoriti, povedala pa je, da je izgradnja infrastrukture vključena v predlog plana direktije RS za ceste.

Kdor se ob prometnih konicah

Slovenski gasilci so pred Evropo

V Globokem proslavili dan gasilcev brežiške občine in 70 let gasilskega društva Globoko - Slovenski prostovoljni gasilci imajo mednarodne zmage - Skrb za razvoj - Priznanja

GLOBOKO - Tu so v nedeljo počastili dan gasilcev brežiške občine in 70 let gasilskega društva Globoko. Slovesnosti so se udeležili med drugimi najvišji predstavniki občine Brežice ter državnih in lokalnih ustanov, ki se v Sloveniji tako ali drugače povezujejo z gasilstvom.

Kot je dejal Miran Bogataj, poveljnik civilne zaštite Slovenije, so znali gasilci vse do danes ohraniti visoko humanitarno načelo: pomagaj drugemu in boš sam deležen pomoči. Po Bogatajevem mnenju je odločilno za gasilstvo, da je znalo ves čas ostati nepolitična organizacija. Taki naj bi bili gasilci tudi v prihodnje. Ko je govoril o današnjem mestu slovenskega gasilstva, je Bogataj rekel, da je gasilstvo eden najbolj pripravljenih sistemov za zaščito pred naravnimi nesrečami. "Slovenski gasilci so ne samo v korak z Evropo, ampak korak pred Evropo."

Toni Koren, podpredsednik Gasilske zveze Slovenije, je v nagovoru na slovesnosti poudaril pomen prostovoljnega gasilstva v Sloveniji. Tovrstno gasilstvo v naši državi dobiva mednarodne potrditve, zmage naših desetina

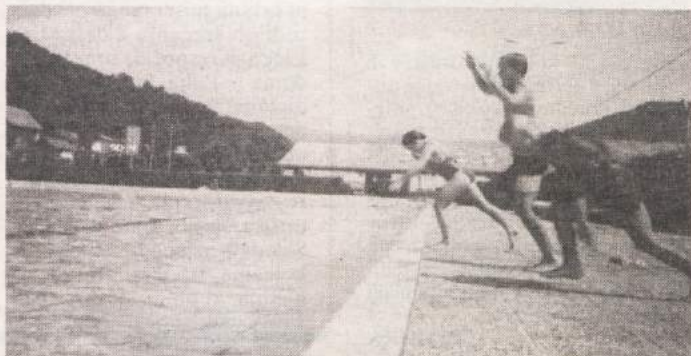
tujem pa spodbujajo prostovoljne gasilce za bodoče delo.

SV FLORJAN V GLOBOKEM - Na obnovljenem gasilskem domu v Globokem je tudi sv. Florjan. Plastiko zaščitnika gasilcev in ob njej luči je naredil Jernej Zorko, umetnostni kovač iz Župeče vasi. (Foto: L. M.)

POČITNIŠKE DELAVNICE ZPM KRŠKO

KRŠKO - Zveza prijateljev mladine Krško v okviru svojega počitniškega programa organizira v Nerezinah na Lošinju v svojem naselju počitniške delavnice za osnovnošolce. Nekaj prostora je še za čas od 28. julija do 7. avgusta. Starši lahko še prijavijo otroke, in sicer Urošu Brezovšku na Senovem, Titova 14, tel. številka (0608) 79-383.

BAZEN V BRESTANICI - Bazen v Brestanici, začne oživljati po 10. uri, ko ga odpro in dobi do 17. ure, ko je konec kopanja, v lepem vremenu precejšnje število obiskovalcev. Tudi mnogi domačini tega prijetnega in zgladno pospravljenega kovička še niso odkrili. Tisti, ki vedo zanj (kot otroci na fotografiji), skušajo na njem kar najbolj uživati. (Foto: L. M.)

Kmalu "naskok" na Normandijo

Iz delovanja občinske organizacije Združenja slovenskih častnikov Brežice

BREŽICE - Občinska organizacija Združenja slovenskih častnikov Brežice skrbi za to, da bi bili njeni člani kar najbolj razgledani po strokovnem vojaškem področju, vendar ob tem daje poudarek tudi splošnemu izobraževanju. V prid slednjemu skuša naravnati čim širše svoja aktualna predavanja in organizirati izlete, ki presegajo pomen vojaškega.

"V ospredje strokovnega usposabljanja smo postavili nekaj vojaško-političnih tem, ki so povezane predvsem z doktrino obrambe Slovenije, s sestavo in vlogo Slovenske vojske, s približevanjem naše države v zveze, kot sta Partnerstvo za mir in Nato. Na predavanju, ki smo jih nekaj že izvedli, nekaj pa jih bomo imeli jeseni, vabimo predavatelje izključno iz Centra za strateške študije Ministrstva za obrambo," je povedal Ernest Ferk, sekretar brežiške občinske organizacije. Po sekretarjevih besedah so v zadnjem času obiskali enote Slovenske vojske in se seznanili z bojnim delovanjem in sistemi, ki jih uporablja ta vojska. Kot prak-

tično učno uro iz poznavanja dogodkov iz slovenske osamosvojitvene vojne pa gre razumeti obisk članov organizacije v Dravogradu. Tam bodo s pomočjo častnikov, ki so poveljevali enotam Teritorialne obrambe, na kraju samem spoznali, kaj se je dogajalo leta 1991. Brežičani bodo šli tudi na prav tako znani Holmec. Ob tem bodo obiskali pri Holmecu tudi kraj, kjer je bil končan zadnji boj v 2. svetovni vojni v Evropi.

Za brežiške častnike, ki jih združuje omenjena organizacija, je zanimiv tudi pogled v tuje strokovne loge, zlasti v ameriško in francosko mornarico. Tako so si ogledali raketno fregato Omar G. Bradley in poveljniško ladjo ameriškega 6. ladjevja, ki operira v Sredozemlju. Pred nedavnim so obiskali tudi ameriško letalonosilko John F. Kennedy v koprskem zalivu.

• **Občinska organizacija Združenja slovenskih častnikov v Brežicah bo izdala videokaseto o svoji dejavnosti.**

Načrti brežiške častniške organizacije, ki jih omenja sekretar Ferk, niso nič manj mikavni od že uresničene. Tako bodo častniki obiskali prizorišče izkrcanja v Normandiji, pri čemer bodo izletu dodali tudi ogled nekaterih različnih drugih zanimivosti. Na poti bodo, če se bodo dotlej dovolj zblížali z evropsko častniško organizacijo in si tako utrlj potrebne poti v mednarodnem merilu, mogoče obiskali tudi tovarno vojaških letal v Franciji.

L. M.

Ernest Ferk

NAPIS - Poznavalci vedo, katero vas označuje tale napis na fotografiji. Ljudje z domišljijo bodo verjetno pravilno postavili manjkajoče črke. Vendar je tale krajevni napis vseeno za marsikoga uganka. V pomoč: tabla s tem skrivnostnim napisom je ob cesti med Kostanjevico in Krškim.

Novo v Brežicah

KRKA - Krka priteče v Brežice že prepričljivo rjava. Tukajšnji domačini zato zaidejo vanjo le poredko. Če je reka umazana, sicer niso krivi oni, ker jo mažejo tisti pred njimi, tudi onstran občinske meje. Bodo v brežiški občini videli, kako je to, če zgornji pošilja odplake spodnjemu. Tudi iz brežiške občine namreč teče, ali je vsaj teklo še pred časom. In sicer odplake iz Slovenske vasi preko državne meje na Hrvaško. Podobno je torej, kot s Krko, le v manjših odmerkih.

ŠE ZMERAJ STRUP? - V Slovenski vasi, v nekdanjem tehnično-remontnem zavodu nekdanje zvezne armade, je v neki zapušeni stavbi še zmeraj izdaten odmerek ostankov galvanskega obrata. Take zadeve iz takih obratov so praviloma strupene ali vsaj neužitne. Sicer je vse v zvezi z vojsko tako, da nekaj velja, če se ne odloči drugače. In mogoče bodo galvanizacijske ostanke z dekretno proglasili za neškodljive. To je tudi najverjetnejši razplet zgodbe, potem ko so v obrambnem ministrtvu Republike Slovenije že večkrat obljubili, da bodo ostanke pospravili, vendar do zdaj še niso izpolnili obljube.

POTRPEŽLJIVI - Brežičani so med vzdržljivjšimi ljudmi. Po besedah očividcev je zadnjič nastal velik prometni zamašek na glavni mestni ulici. Izmed številnih čakajočih ni niti eden zapiskal v navalu jeze ali česa podobnega. Menda zaradi take miroljubnosti danes tudi ni več nevarnosti kmečkega upora v teh krajih, čeprav ga po tihem napovedujejo.

Zmagovalci so doma v Globokem

Osnovnošolski glasbeniki

GLOBOKO - Ansambel Prvi poljub iz osnovne šole Globoko je na letošnjem Pilovem žuru v ajdovščini osvojil med osnovnošolskimi ansambli 1. mesto, ansambel Fru-fru iz osnovne šole Bizeljsko pa se je tokrat uvrstil na 3. mesto. Mentor obeh ansamblov je glasbenik in pisec strokovne literature Vilko Urek. Na omenjenem ajdovškem srečanju osnovnošolskih ansamblov jih je od 20 prijavljenih nastopilo v finalu 8.

Osnovnošolci iz brežiške občine so bili že večkrat na podobnih tekmovanjih. Doslej so bili že dvakrat zmagovalci po mnenju občinstva, letos pa so bili Globočani najboljši po mnenju strokovne komisije.

Uspeh globoškega osnovnošolskega ansambla in s tem mentorja Ureka je pohvalil tudi brežiški župan Jože Avšič v govoru na nedeljskem gasilskem slavu v Globokem.

L. M.

Več prireditev in obiskovalcev

Direktor KD Krško A. Moškon: "V 20 letih smo opravili vrsto pomembnih nalog in dosežkov." - Občuteno zmanjšanje dotacij iz občinskega proračuna - Načrt: dograditev 2. faze objekta

KRŠKO - Če kdo, potem je Adolf Moškon tisti, ki je pristojen, da oceni delo Kulturnega doma Krško (KD) v 20-ih letih delovanja, saj je direktor tega zavoda več kot 19 let. Kljub neštetim težavam s statusom in zadnje čase predvsem s financiranjem se delavci KD Krško lahko pohvalijo z zavidljivimi rezultati: prireditev je vedno več, vse bolj kvalitetne so, in kar je najpomembnejše - tudi število obiskovalcev iz leta v leto narašča. KD Krško je nedvomno središče posavskega kulturnega dogajanja.

Dom, ki je bil v šestih mesecih zgrajen leta 1977, je vseskozi registriran kot samostojna institucija s področja kulture in izobraževanja, po letu 1991 pa kot Zavod s pravico javnosti in zaposluje šest ljudi. Od 1978 do 1991 je bil sofinanciran iz Občinske kulturne skupnosti, in sicer z 80 do 45 odst. v sorazmerju z lastnim prihodom, po letu 1991 pa iz občinskega proračuna prejema le od 17 do 30 odstotkov sredstev. S tem mora zagotoviti tri gledališka gostovanja, dve glasbeni gostovanji, eno operno predstavo, šest ostalih kulturnih prireditev in nuditi brezplačne prostore za izvajanje programov ljubiteljskim skupinam.

"Drastično zmanjšanje dotacije iz občinskega proračuna, ker ni ustanovitelj doma občina, ampak KS Krško, nam je povzročalo mnogo težav, v nekaterih obdobjih je grozila resna nevarnost, da zavod propade. Zmanjšali smo število zaposlenih, iskali sredstva in obenem dobre programe, s katerimi bi pridobili občinstvo," je pripovedoval Moškon. Uspelo jim je. Program se je iz sezone v sezono odvijal neokrnjeno, z vedno večjim številom prireditev in obiskovalcev, za kar gre zaslugi tudi dobremu sodelovanju z društvi, šolami, vrtci itd.

Večernemu - modremu abonmaju sta se v lanske sezoni pridružila še rumeni - sončkov abonma za otroke in zeleni - glasbeni abonma, število abonentov pa se je povečalo na 685. Poteka tudi program za izven. Za osvežitev filmske dejavnosti so letos marca začeli sodelovati s Kino servisom Brežice in tako je vsak torek ob 20.30 v mali dvorani KD Krško projekcija najnovjših filmov. V preteklem letu je bil gostitelj pomembnih srečanj, seminarjev in kongresov na lokalni in državni ravni. Dom je dobil moralno in finančno podporo tudi na ministrstvu za kulturo.

Praznovanje 20-letnice delovanja bodo v KD Krško poleg prireditve 18. oktobra obeležili predvsem delovno. Pripravili so programom vzdrževalnih in obnovitvenih del v sami stavbi in okolici. Poptrebno je

popravilo strehe in čiščenje odtočkov, obnova ozvočenja, popravilo fasade s strani hotela, dograditev filmske tehnike itd. Pomembno pridobitev pomeni nakup salonskega klavirja Yamaha (zahvala sponzorju Zavarovalnici Triglav Krško), saj bodo sedaj lahko koncerti tudi v mali dvorani in avli.

• Načrtov ne manjka, pač pa manjka finančnih sredstev. Tudi za zgraditev 2. faze objekta, za katero sicer glavni načrt že dolgo obstaja. Gre za dograditev 110 kvadratnih metrov velikega prizidka, namenjenega glasbeni in knjižnični dejavnosti oziroma premetitvi glasbene dejavnosti, ki potrebuje večje prostore, izolacijsko primerno opremljene in ločene od drugih prostorov.

Kulturne vsebine želijo obdržati vsaj na dosedanjih kvantitativni in kvalitativni ravni, načrtujejo večjo promocijo ponudbe (prospekt),

Adolf Moškon

povezovanje kulturnih društev in institucij v občini, usklajevanje prireditev (prireditveni koledar), pripranje klubskih večerov v avli, sprejemanje gostovanj kulturnih skupin drugim domovom v občini. Moškon je zatrdil, da se bo kot član ožjega odbora Mreže kulturnih centrov Slovenije prizadeval pri Ministrstvu za kulturo RS za pridobitev prireditve iz nacionalnega programa, ki jih bo financirala država.

L. MURN

RAZSTAVA V POZDRAV NOVOMAŠNIKU - Na otvoritvi razstave so novomašniku g. Igorju Luzarju mnogi čestitali. (Foto: L. M.)

Razstava ob novi maši

V čast g. Igorju Luzarju so v Frančiškanskem samostanu pripravili razstavo umetnice Mire Ličen-Krmpotič

NOVO MESTO - "Razstava v pozdrav novomašniku Igorju Luzarju smo naslovili tokratno razstavo del akademske slikarke in restavratork Mire Ličen-Krmpotič. Odrpje razstave bo s svojim nastopom obogatila skupina Machi iz Šmartna pri Litiji," je v soboto, 12. julija, uvodoma dejal p. Felicijan Pevec, ki ima zaslug, da je veseli dogodek v fari popestril s kulturno prireditvijo - slikarsko razstavo, ki jo je odprl p. Jože Urbanija, gvardijan in župnik. P. Felicijan je na kratko predstavil umetnico in njena dela, ki bodo mesec dni na ogled v fančiškanski knjižnici.

"Talent, marljivost in vztrajnost naredijo slikarja umetnika in takšna misel me je navdala tudi ob srečanju z deli Mire Ličen-Krmpotič, umetnice, doma iz Pulja, ki je leta 1973 diplomirala na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost pri prof. Maksimu Sedeju in nato tam nadaljevala specializacijo iz restavracije in konzervatorstva," je povedal p. Felicijan. Slikarkin najpogostejši motiv je bolečina, trpljenje in tudi na platnih, ki jih razstavlja v No-

vem mestu, je v središču Križani. "Moji Križani ne nosijo v sebi samo trpljenja. Toplina barv, ki preseva iz njih - tako so mnogi zaznali - priča o Križanem, ki je že onstran trpljenja, ki je presegel trpljenje, ki je prinaša odgovor na bolečino," pravi umetnica.

Vzporedno s slikarstvom se je zgodaj začela ukvarjati tudi z restavracijstvom, predvsem iz nujne po zagotovljenem viru preživljanja, pa tudi iz želje in dolžnosti, da po svoje prispeva k ohranjanju umetniških del mojstrov in bogati dediščini človeštva. Za njo je že okrog 150 skupinskih in 30 samostojnih razstav doma in drugod. Z možem Igorjem se letova tudi izdelovanja keramike, vitražev. Njene slike bodo v Frančiškanskem samostanu na ogled do 10. avgusta in morda bodo obiskovalcem pustile podobna občutja kot kritiku Dejanu Mahmedoviču, ki pravi, da "Mirene slike kričijo: v prostoru ostrih potez energija stanja vpije, življenje je v nas, polno, smiselno, vse je za nami in pot je odprta v prihodnost".

L. M.

ODLIČEN KONCERT TARTINI QUARTETA IN KLARINETISTA MATEJA BEKAVCA - Kljub deževnemu vremenu v ponedeljek, 14. julija, so vsi obiskovalci drugega Novomeškega poletnega večera v organizaciji ZKO Novo mesto v frančiškanski cerkvi gotovo preživeli lep večer. Vsaj če sklepamo po aplavzih na koncertu Tartini Quarteta, enega najboljših slovenskih godalnih kvartetov z mednarodnim ugledom in veljavo, ter solista klarinetista Mateja Bekavca, enega najuspešnejših in najbolj obetavnih mladih glasbenikov, ki si neverjetno hitro utira pot v sam vrh glasbene poustvarjalnosti. Tartini Quartet, ki ga sestavljajo: prva violina Črtomir Šiško, druga violina Romeo Drucker, viola Aleksandar Milošević, violončelo Miloš Mlejnik, je skupaj z mladim klarinetistom navdušil z igranjem del W.A. Mozarta, J. Turina, B. Smetane in drugih. V sredo pa so Novomeščani lahko prisluhnili koncertu Mednarodnega mladinskega godalnega orkestra GMS z dirigentom Simonom Robinsonom. (Foto: L. Murn)

Orkester evropskih godalcev

Od 4. do 17. julija Mednarodni poletni tabor GMS v Dolenjskih Toplicah - 28 mladih glasbenikov iz 9 evropskih držav

DOLENJSKE TOPLICE - Po zelo uspešnem lanskoletnem poskusu nove oblike poletnega glasbenega društva je Glasbena mladina Slovenije (GMS) letos od 4. do 17. julija organizirala 13. mednarodni poletni tabor v Taboru mladih v Dolenjskih Toplicah. Zbralo se je 28 mladih godalcev, starih od 13 do 25 let, prišli pa so iz devetih evropskih držav: poleg Slovencev še Hrvatje, Madžari, Švicarji, Nemci, Madžari itd. Mednarodni mladinski godalni orkester GMS je pod vodstvom priznanega angleškega dirigenta Simona Robinsona naštudiral zahteven koncertni program (G. Tartini, M. Lipovšek, E. Grieg, B. Bartok) ter z njim popestril poletne večere v Dolenjskih Toplicah, na ljubljanskem gradu in v Novem mestu. Mednarodni komorni orkestri so redki in Kaja Šivic iz GMS pravi, da je zato še toliko bolj hvalevredno, da jim je uspelo s pomočjo osmih evropskih Glasbenih mladlin sestavi-

ti ansambel z odličnimi mladimi glasbeniki, ki so sposobni v nekaj dneh obvladati celovečerni spored. Vsakodnevno sedemurno delo so si mladi glasbeniki v taboru popestrili z muziciranjem v komornih skupinah, s športnimi dejavnostmi in izletmi. Dva večera v dveh tednih so jih razveseljevali glasbeni gostje. Nepozaben je bil koncert All Capone Štrajh Tria ter obisk skupin slovenske ljudske glasbe Katice in Tolovaj Mataj. Dobrodošla sta bili tudi dve glasbeni delavnici s predavanji o slovenski glasbi 20. stoletja.

Tako organizatorji tabora kot mladi glasbeniki so bili nad takšnim delovno-počitniškim načinom preživljanja poletnih dni navdušeni, tako da letos v Dolenjskih Toplicah gotovo niso bili zadnjič. Zahvala gre Zavodu za odprto družbo Slovenija - Cultural Link in Mobitelu, d.d., ki sta finančno podprla delovanje letošnjega tabora.

L. M.

IGRALI TUDI V PROSTEM ČASU - Ob našem obisku je mnogo mladih glasbenikov odšlo na kopanje, najbolj zagnani pa so vadili kar pred kočicami v taboru. (Foto: L. M.)

"ZA MLADINSKI CENTER"

KRŠKO - To je naslov prireditve, ki jo Društvo zaveznikov mehkega pristanka Krško in Klub posavskih študentov v okviru prizadevanj za ustanovitev Mladinskega kulturno-informacijskega centra priredi v soboto, 19. julija, ob 17. uri pred Kulturnim domom v Krškem. Postavljena bo vzorčna stojnica Mladinskega informacijskega in svetovalnega središča Slovenije, z gledališko predstavo Roka roko ubije pa se bosta predstavila Drago Milinovič in Matjaž Javšnik, člana Nasa kabinet teatra iz Ljubljane. Nastopile bodo naslednje glasbene skupine in glasbeniki: Strelnikoff iz Celja, Marko Brečelj iz Kopra, Antipod iz Pulja, Razlog za in Kurac od ovce iz Kutine, Kislju grozdje iz Sežane, This side up iz Rima, No Limits iz Kopra ter Zablužena generacija iz Idrije. Vstopnine ni.

Orglarska poletna šola

Udeleženci poglabljajo znanje v Domu glasbene dediščine

GLOBODOL - V Domu glasbene dediščine ta teden poteka prva poletna orglarska šola, ki jo vodi organist, založnik in publicist Milko Bizjak. Enotedensko orglarsko šolo je zasnoval, da bi organistom omogočil poglobiti in nadgraditi orglarsko znanje ter spodbudil sistematičen študij orgel za liturgično in koncertno uporabo. Šola obiskuje osem glasbenikov iz vse Slovenije. Udeleženci orglarske šole v Globodolu bodo pokazali svoje znanje na dveh koncertih: prvi, bolj interne narave, je že bil to sredo, 16. julija, zvečer v župnijski cerkvi v Brusnicah, ki se ponša z obnovljenimi baročnimi Eislovimi orglami, zaključni in glavni koncert pa bo v soboto, 19. julija, ob 19.30 v župnijski cerkvi v Mirni Peči.

Muzej zahteva poravnavo obveznosti

Kočevska občina in Hidrovod Kočevje-Ribnica naj bi mu dolgovala 800 tisoč tolarjev - Zaradi izpada dohodka v likvidnostnih težavah - Bo spor reševalo sodišče?

KOČEVJE - Pokrajinski muzej Kočevje je konec preteklega leta organiziral razstavo "Vodarna in elektrarna mesta Kočevje 1896 - 1996", ki si jo je v času od 19. novembra do 30. januarja letos, ko so razstavo zaprli, ogledalo nekaj tisoč obiskovalcev. Vendar ima prav zaradi organizacije te, sicer zelo odmevne razstave, organizirane v počastitev 100-letnice prve javne elektrarne v Sloveniji, muzej v letošnjem letu večje likvidnostne težave.

"Muzej je vse račune za izvedbo tega projekta poravnal že konec leta 1996 oziroma v začetku leta 1997, svojih obveznosti do muzeja pa vse do danes nista poravnala občina Kočevje in javno podjetje Hidrovod Kočevje-Ribnica, čeprav smo se tako dogovorili s kočevskim županom Jankom Vebrom, ki je bil takrat tudi direktor Hidrovoda," pravi direktor kočevskega muzeja Ivan Kordiš. Prav to soboto bo minilo natanko leto dni, odkar so se na sestanku vseh sodelujočih pri organizaciji prireditve v počastitev 100-letnice

vodarne in elektrarne v Kočevju dogovorili, da bodo muzeju za postavitev razstave in izdajo kataloga namenili več kot prvotno predvidenih 500 tisoč tolarjev. Ker je direktor muzeja ocenil, da bodo za razstavo in katalog potrebovali okoli milijon in 800 tisoč tolarjev, so se dogovorili, da bo Elektro prispeval dodatno še 500 tisoč tolarjev, prav toliko tudi Hidrovod, občina pa bo poravnala ostalo, če bo to potrebno.

Stroški za postavitev razstave in izdajo kataloga so dejansko znašali nekaj manj kot dva milijona to-

larjev, dogovorjeno obveznost do muzeja pa je v celoti poravnal le Elektro Kočevje, medtem ko je občina muzeju nakazala le 568.500 tolarjev, kolikor je znašal bruto za avtorski honorar, ki so ga kot avans v višini 500 tisoč tolarjev izplačali svetovalcu za tehnično dediščino na republiški upravi za kulturno dediščino Tadeju Brateu, ki je napisal besedilo za katalog. "Občini tega denarja ni bilo težko dati, čeprav po naši oceni Brate svojega dela ni dobro opravil, medtem ko muzeju skupaj s Hidrovodom še vedno dolgujeta več kot 800 tisoč tolarjev," pravi Kordiš.

V kočevski občinski upravi menijo, da je muzej za razstavo in katalog porabil preveč denarja, vendar možnosti za dogovor načeloma ne nasprotujejo, saj župan ne zanika ustno sklenjenega dogovora. Nekoliko več težav pa bo imel muzej s Hidrovodom, kjer sedaj brez Vebra na čelu zatrjujejo, da do muzeja nimajo nobenih pogodbenih obveznosti. "Zaradi izpada tako velikega prihodka v lanskem letu ima muzej v letošnjem letu večje likvidnostne težave," pravi Kordiš in dodaja, da bodo zato vztrajali pri poravnavi dolga obeh dolžnikov, če bo potrebno tudi preko sodišča.

M. LESKOVŠEK-SVETE

MEDLETOVA NA PTUJU

PTUJ - Slikarka Jožica Medle iz Šentjerneje se je kot edina predstavnica z območja širše Dolenjske udeležila Festivala mlade ustvarjalnosti Ptuj 97, ki ga je letos že tretjič organizirala ZKO Ptuj. Sodelovala je v slikarski delavnici pri mentorju Dušanu Kirbišu, v kateri je dvanajst udeležencev ustvarjalo na temo vode. Nastala dela so javnosti predstavili na skupinski razstavi. Medletova je razstavila oljno sliko Razpadlo sporočilo.

OBISK PRI LONČARJU - Ena od počitniških ustvarjalnih delavnic v Knjižnici Franceta Prešerna v Šentjerneju je bil tudi obisk pri lončarju. Jože Pungercar nas je prijazno sprejel, nam pokazal svoje izdelke in pred nami oblikoval posodo za patico in majolko. Potem smo tudi sami lahko sedli za kolovrat, dobili kepo gline in pod našimi prsti je začela nastajati posoda. Malo nam je seveda pomagal lončar. Naredili smo nekaj lepih izdelkov. Kar težko smo se odlepili od kolovrata, ko se je bilo treba posloviti. Obljubil nam je, da bo vse naše izdelke najprej posušil, nato pa dal še žgati. Lahko jih pridete pogledat na razstavo v knjižnico. (Urška Bratkovič, Tadej Franko, foto: Mira Grahek)

Boljši časi za avtohtono ovco?

Belokranjska pramenka je edina avtohtona pasma ovc v Beli krajini - Skromnost, odpornost in zelo okusno meso - Večji trop le še pri Simu Selakoviču v Marindolu

MARINDOL - V Beli krajini imajo rejci drobnice okrog 5.500 ovc. Prevladujeta jezersko-solčavska pasma in jezersko-solčavska, oplemenjena z romanovsko pasmo. Le ponekod je še moč najti edino avtohtono pasmo belokranjsko pramenko. Edini večji trop ovc te pasme ima Simo Selakovič iz Marindola pri Adlešičih, ki že vrsto let vztraja pri tej pasmi.

Pri Selakovičevih je že več generacij pred Simom redilo ovce. Simo se jim je odpovedal le med letoma 1970 in 1980, ko se je odločil za rejo več krav. Ko pa je cena mleku padla, je obdržal pri hiši le še dve kravi ter se intenzivneje posvetil ovčereji. Medtem ko je imel prej po nekaj ovc, je po letu 1980 trop naglo povečeval. Danes ima 62 odraslih živali, skupaj z jagenjčki pa jih je okrog 100. Vedno pa je bila pri hiši belokranjska pramenka. Tudi zato, ker je zemlja okrog Marindola skopa in precej posuta s kamenjem. Če poleti tri tedne ni dežja, se trava povsem posuši. A si belokranjska pramenka, ki je precej odporna in skromna, kljub temu najde dovolj hrane za preživetje. In kar je pri tem najpomembnejše: daje kvalitetno in okusno meso. Po zagotovilih Selakoviča je prav pečenka teh jagenjčkov najboljše, kar sladookusci dobro vedo. Poleg tega ima tudi zelo drobne kosti ter s tem več mesa. Odrasle ovce tehtajo od 40 do 55 kilogramov, ovni pa celo od 70 do 80 kilogramov in praviloma nosijo zvite rogove. Trup živali je večinoma posejan s črnimi pikami ali lisami.

Simo pove, da se tudi drugi v njegovi okolici v večini odločajo za belokranjsko pramenko, vendar imajo precej manjše trope, navadno do 15 živali. Samo v Marindolu, ki ima 34 hiš, je okrog 200 ovc. "Prav zaradi kvalitetnega mesa z lahkoto prodaj jagnjetta. Sicer pa v Beli krajini še vedno pojedjo veliko več jagnjetine kot lahko živali sami zredijo," pravi Selakovič in ne pozabi omeniti, da je reja drobnice pomembna tudi zato, da ne zaraščajo

kmetijska zemljišča in da se tako ohranja kulturna krajina. Pri Selakovičevih pašnike postopoma ograjujejo. Sedaj imajo ograjenih približno dva hektarja površin, če pa bo z rejo drobnice nadaljeval tudi sin, naj bi jih ograjili še nadaljnjih 10 do 12 hektarjev. Simo je pripravljen trop še povečati, če bo belokranjska pramenka priznana in bo zato dobil tudi večjo premijo.

Čeprav je belokranjska pramenka dobre mlečnosti, pri Selakovičevih za zdaj še ne predelujejo ovčjega mleka. Simo pa potoži nad neurejenim odkupom neoprane ovčje volne. Okrog tisoč kilogramov je še hrani doma, če bi jo bilo kdaj le mogoče prodati, sicer pa jo zadnje čase kar skurijo ali mečejo v kontejner za smeti.

Črnomalska kmetijska svetovalna služba pa si z nekaterimi ustanovami prizadeva, da bi ohranila belokranjsko pramenko.

M. BEZEK-JAKŠE

Koristno, da bolj biti ne more

Pridelka ajde ni težko prodati

Nekdaj je bilo pridelovanje ajde v naših krajih zelo razširjeno. Z intenziviranjem živinoreje so ajdo na strnišču zamenjali krmi dosevki za živino. V zadnjih letih pa mnoga polja po žetvi ostajajo neobdelana. Strnišča se po žetvi zarastejo s plevi. Sončna ripeka in poletne plohe uničujejo strukturo zemlje. Izpirajo se dušična hranila in uničujejo mikrobiološka sestava tal.

Da bi preprečili negativni vpliv neobdelanega strnišča, lahko posejemo ajdo. Čas za setev na območju Dolenjske je od sredine do konca meseca julija. Pozneje sejana ajda ne dozori v jeseni. Na 1 hektar potrebujemo od 80 do 100 kg semena ali 400 kalivih zrn na 1 m². Za setev priporočamo sorto sivo. Ta je bila vzgojena iz domače ajde, ki se je pridelovala v naših krajih in je rodnejša od darje.

Ajda je skromna rastlina. Na normalno založenih tleh s hranili ni potrebno posebej gnojiti posevke ajde, če pa so tla slabo založena s hranili, zlasti s fosforjem, ki vpliva na razvoj semena, priporočamo gnojenje ob setvi s 300 kg NPK 15:15:15. Ne prenese velike količine dušičnih gnojil, ker se prekomerno razraščata in rada poleže. Njivo po žetvi čimprej plitvo zaorjemo, pobranimo in plitvo posejemo. Sejemo lahko ročno ali s sejalnico. Če sejemo ročno, jo plitvo zabranamo. Če imamo v tleh dovolj vlage, vzkljuje v treh dneh. Hitro se razraste in prekrije tla ter tako onemogoči razvoj plevelov. V ajdi ne uporabljamo herbicidov kot tudi ne ostalih pesticidov.

Za posevkom ostaja njiva razpleveljena in ugodna za posevek v naslednjem letu. Cveti v avgustu.

Oprašujejo jo žuželke, zlasti čebele, zato je za dobro oprašitev pomembno, da je v času cvetenja zmerno toplo vreme. Predvsem od vremena v času cvetenja je odvisen pridelek, ki se giblje v poprečju okoli 800 kg na 1 ha. V dobrih letih na dobrih legah tudi do 2000 kg na 1 ha. Nekdaj so jo želi na roke, danes jo požanjejo kombajni. Seme moramo dosušiti, da nam ne splesni. Pridelek ajde se lahko proda, saj večino ajde uvažamo iz Kitajske, vendar je slabše kvalitete. Slamo uporabimo za nastil, na izčrpanih poljedelskih tleh pa je dobrodošel podor in vir humusa.

Na gričevnatih pobočjih Dolenjske, v zavetju gozda, so najbolj rodne lege za ajdo, žal je tu tudi najbolj razširjena srnjad, ki obere pridelek. Ajdo obžira vse od cvetenja pa do zorenja, zato je potrebno posevek zavarovati pred njo. Ponekod posevke ogradijo z ogradami, druge odganjajo srnjad domači psi. V lanskem letu smo preskušali v ajdi odvrčalo (ali repelent) proti srnjadi, imenovano vadoc, ki je narejeno na osnovi organske snovi (krvi). Ponekod preskrbijo repelente lovci oziroma povrnejo nastalo škodo. Vsekakor na območjih s srnjadjo ne bomo uspešni s pridelovanjem ajde, če posevka ne bomo zavarovali.

Setvijo ajde na strnišču bomo pripravili ugodna tla za naslednji posevek. Cvetjoča in dišeča ajdova polja pa bodo v poznem poletju okras dolenjske pokrajine in zadovoljstvo kmetov.

MARJETA UHAN, dipl. inž. kmet. Kmetijski zavod Ljubljana, oddelek Novo mesto

Škropljenje po cvetenju

Zoper peronosporo, oidij in botritis

Da bi vinski trto zavarovali pred peronosporo, oidijem in botritisom, ji je po cvetenju potrebno posvetiti posebno pozornost. Peronospora namreč po cvetenju vinske trte napada vse zelene dele trte. Zelo hitro se širi pri toplem, vlažnem in deževnem vremenu. Zelo ji ugaja večkratno kratkotrajno deževje v toplih dneh, ko sonce sije, trte pa ostanejo vlažne. Peronospora se širi preko listnih rež in ogroža predvsem mlade liste. Grozdne jagode so občutljive za voščen poprh, pecljevina pa je občutljiva nekaj dni dlje. V tem času lahko nastopi netipična peronospora, zaradi katere se grozdne jagode posušijo. To se nam zgodi, če prehitro prenehamo s škropljenjem. Proti peronospori uporabimo polygram DF, ki ima dolgo obstojnost in dolgotrajen učinek. Vinska trta ga odlično prenaša tudi v času cvetenja. V tem času lahko dodajamo euparen, ki deluje proti botritisu.

Posebno nevaren za vinski trto je oidij. Ta nas je v zadnjih letih že večkrat presenetil. Razlogi so v pretirani uporabi sistemskih fungicidov, ki povzročijo pojav rezistentnosti. Vzroki so lahko tudi pomanjkljive aplikacije, predolgi razmiki med škropljenji, premajhni odmerki in škropljenje s premajhno količino vode. Razmiki med škropljenji so prilagojeni predvsem peronospori. V sušnih letih, ko peronospora skoraj ni, nas preseneti oidij, kateremu zadošča le zračna vlaga. Za zatiranje oidija je na tržišču že nekaj

let v prodaji dobro znani žvepleni pripravek pepelin.

Takoj po cvetenju se lahko pojavi zgodnji napad botritisa, ki uničuje mlade grozdice. Posušijo se celi grozdčki ali le deli. Zelo pomembno je tretiranje, predno se grozdi sklenejo. Ronilan, ki ga uporabljamo v te namene, uporabimo 1-2 krat v kombinaciji z drugimi botriticidi. To je pomembno opraviti zaradi pojavnosti rezistentnosti.

Vsi omenjeni preparati so v DF formulaciji (vodotopne mikrogranule). V škroplilno se odmerjene količine vsujejo direktno. Vinogradniki lahko uporabijo biološko zelo učinkovito kombinacijo polygrama in cuprablaue pred prehodom na čista bakrena sredstva. Ta kombinacija polygrama DF 1,8 kg/ha in cuprablaue Z 1,7 kg/ha je cenovno zelo ugodna.

V drugem delu vegetacije (zadnja tretjina julija, prva tretjina avgusta) uporabimo pripravke cuprablaue Z. Cuprablaue izpolnjuje vse ekološke parametre. Prednosti njegove uporabe so naslednje: izpira se malo, povečuje se dozorevanje lesa in utrjuje povrhnjica grozdnih jagod, posledica tega je milejši napad botritisa.

Zelo pomembna so zelena dela, na primer odstranjevanje listov v območju grozda, vršičkanje in podobno, s katerimi posredno zmanjšujemo napad omenjenih bolezni.

NANDE OSOJNIK
dipl. agronom

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Trgatev je praznik in delovni dan

V zadnjih dvajsetih letih se je zelo uveljavilo belo vino "nizke" barve, sveže, brez trpkosti, ki je bila posledica nekajdnevne vrenja belega mošta v stiku s kožicami. Skratka, z dolgoletno propagando je uspelo prepričati vinogradnike, da je najboljša za kakovost belega vina takojšnje prešanje po pecljanju, hitro razsluzenje in vrenje pri čim nižjih temperaturah. Torej smo v naši "vinorodni deželi" pokazali smisel za novosti, ki jih prinaša razvoj v svetu, in hitro verjamejo, da je dobro posnemati, kar priporočajo Italijani, Avstrijci pa še kdo, ki pride še od dalj.

Osebnost sem bil presenečen, kako se trmasto držijo tradicionalnega postopka pri pridelavi belega vina malvazije vinogradniki, ne vsi, iz slovenske Istre. Vzorcji vina, ki so prihajali leta nazaj in letos v oceno na Kmetijski inštitut Slovenije, so imeli intenzivno zlatorumeno barvo, takšno, ki nastane z zorenjem vina nekaj let. Vonj se ni odlikoval z nežno cvetlično in sadno aromo; ta je bila zakrita z močnejšo aromo, ki jo ne daje sorta, ampak je rezultat postopka pri pridelavi grozda. Degustatorji so običajno kritični do takega vina, če je pridelek zadnjega letnika.

Včasih pa se med temi vini najde vzorec, ki je lepo ocenjen. V Istri je še vedno med vinogradniki in ljubitelji malvazije mnogo simpatizerjev bolj izrazitega okusa, s krepkejšim telesom, ki je po okusu prej grobo kot nežno. Vina malvazije iz popolnoma zdravega grozda, lepo dozorelega, ki je nekaj dni vrolo "na tropu", daje vinu karakter, po katerem je ta sorta znana. Zato je malvazija gotovo izgubila na trgu, ko se je začela pridelovati po šabloni, ki se je uveljavila v zadnjih dvaj-

setih letih, za vse sorte enaka.

Zakaj navajam ta primer? Moda se ponavlja ne samo v oblačilih, ampak tudi na drugih področjih. V svetovni vinski stroki se slišijo predlogi, naj bi belim vinom vrnil karakter sorte, naravnost, originalnost. Hitra predelava jih je prikrajšala za barvitost in sestavljenost vonja in okusa. Med vini različnih sort je preveliko razlik, kar lahko škodi zanimivosti poskušne recimo treh ali petih vin na pridelitvi, ob vinskem prazniku ali v zidnici itd.

Namen mojega razmišljanja ni nagovarjati vinogradnike k revolucionarnim spremembam postopkov ob trgatvi grozda. Za mnoge vinogradnike je velik izziv vsako jesen poskusiti v majhnih količinah nekaj novega. Nekaj pa le predlagam, kar je včasih bila praksa in ne more biti nevarno ali usodno za belo vino. Spominjam se, da nam je oče ob trgatvi naročil nabirati lepo orumenele jagode rume-nega muškata in žlahtnine, da jih je dodal v sod, kjer je vrelo vino. Takrat sicer še ni bilo v navadi razsluzenje mošta, toda naše belo vino se je kmalu po končanem alkoholnem vrenju samo od sebe lepo očistilo. Občutek imam, da je bilo dodanih jagod okrog 1 kg na hektoliter. Raztapljanje jagodnih kožic je obogatilo belo vino z aromatičnimi in delno s taninskimi snovmi. Taninske snovi so prispevale k boljšemu samočiščenju vina, gotovo pa je bilo zaznati tudi izrazitejši vonj vina.

V kmetijskem inštitutu bo letos drugo leto v preučevanju poleg ostalih postopkov (hladna maceracija bele drozge pred začetkom fermentacije, hiperoksidacije belih moštov pred alkoholno fermentacijo) tudi dodajanje 2% lepih jagod v mošt po razsluzenju. Rezultati prvega leta so vzpodbudni in menim, da ni tveganja za kakovost vina, niso potrebne nobene dodatne investicije, in to si lahko privoščijo vsi vinogradniki.

Se nadaljuje!
Dr. JULIJ NEMANIČ

TERENSKI OGLEDI VINOGRADOV

STRAŽA - Novomeška enota Kmetijskega zavoda Ljubljana, območje Straža, bo pripravila terenska ogleda vinogradov, ki ju bo vodil svetovalec za vinogradništvo dipl. inž. Jože Maljevič iz Kmetijskega zavoda. Vse, ki jih zanima varstvo vinske trte pred boleznimi in škodljivci ter sprotni ukrepi v vinogradih, vabijo v petek, 18. julija, ob 15. uri na Straško goro v vinograd Lada Turka in v četrtek, 24. julija, ob 15. uri na Ljuben v vinograd Vin-ka Bapška (pri palčkih).

ŽETEV RŽI IN KMEČKE IGRE

GRIBLJE - V nedeljo, 20. julija, ob 13.30 bo v Gribljah tekmovanje v žetvi rži. Pomerilo se bo 7 ekip društev kmečkih žena iz Bele krajine. Prireditve bo s slavnostnim govorom začel črnomalski župan Andrej Fabjan. Po tekmovanju bodo kmečke igre, ki jih bo organiziralo društvo podeželske mladine Črnomelj-Semič. Na prireditve vabita organizatorja prireditve društvo kmečkih žena Griblje in kmetijska svetovalna služba Črnomelj.

POUČNO ZA VINOGRADNIKE

KRŠKO - Kmetijska svetovalna služba Krško bo organizirala jutri ob 10. uri v novih vinogradih Kmečke zadruge Krško na Kremeču prikaz poletnih del v vinogradu in razgovor o zaščiti vinogradov v letošnjem letu. Sodelovala bosta dipl. ing. Jože Maljevič, specialist za vinogradništvo, in dipl. ing. Smiljana Tomše, specialistka za varstvo rastlin. Kmetijska svetovalna služba je v pone-deljek v vinogradih krške kmečke zadruge predstavila nekatere pripravke za zaščito vinogradov. Strokovno predstavitev je Kmetijska svetovalna služba Krško organizirala skupaj s Cinkarno celje, ki sodeluje s firmo Basf.

AVTOHTONO OVEN - Simo Selakovič z ovnom edine belokranjske avtohtone pasme belokranjske pramenke, ki ima značilne zavite rogove, ter vnukinjo Sanjo, ki mu, kljub temu da šteje komaj tri leta, že pomaga pri paši okrog stolpavega tropa ovc. (Foto: M. B. J.)

kmetijski nasveti

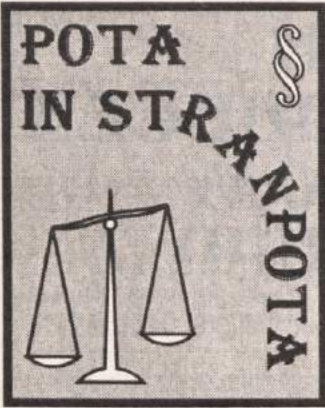
Brez soli poleti ne gre

Zelena krma in paša sta dokazano najcenejši in najboljši način prehrane goveda in drobnice, ki pa ima tudi svoje pomanjkljivosti. Ena izmed njih je mineralno neravnovesje, ki izvira predvsem iz tega, da je v svežih rastlinah dovolj kalija, primanjkuje pa natrija in klorida, to je obeh sestavin kuhinjske soli. Zato z zeleno krmo krmljena živina s tako slastjo liže vse, kar je slano, posebej pa to velja za molznice, ki natrij in klor dodatno izločajo še z mlekom. Zal ne poznajo vsi rejci teh nekaj osnovnih zakonitosti, sicer se ne bi dogajalo, da sol in mineralne mešanice polagajo pozimi, ko jih živina skorajda ne potrebuje, ne pa poleti, ko so nujne. Sol suhi krmi le povečuje okusnost, medtem ko je v sveži nujno potrebna. Vse skrivnosti porabe mineralov v živalskem organizmu še niso razjasnjene, zanesljivo pa velja, da brez mineralnih mešanic v intenzivni živinoreji ne gre. Živali, ki veliko dajejo, brez njih prej ali slej popustijo v produktivnosti ali pa se jim to pozna na kondiciji in zdravju.

Dodatna nevšečnost je v tem, da preobilica nekega minerala, predvsem to velja za kalij, izzove še večje pomanjkanje natrija, ker se obstoječi natrij ob preobilici kalija ne more uveljaviti. Govorimo o nujnem pravilnem ravnovesju med obema elementoma in o razmerju, ki ne sme biti od 10:1, sicer prej ali slej nastopijo zdravstvene težave. Zato strokovnjaki priporočajo, naj bi ob zeleni krmi kravam molznicam na vsakih 100 kg žive teže dajali vsak dan 4 do 10 g živinske (ali kuhinjske) soli, ki izboljša ravnovesje mineralov v organizmu, hkrati pa z draženjem prebavnega trakta spodbuja k večjemu izločanju prebavnih sokov in s tem k večji ješčnosti.

Še bolj je pa dodajati kompleksne mineralne mešanice, ki poleg natrija in klorida vsebujejo tudi nujno potrebne sledovne elemente (baker, cink, mangan, selen, kobalt idr.). In še to: vedno je boljše dodatke zmleti in pomešati s krmo, izjema so le lizalni kamni, ki se jih živali poslužujejo po svoji potrebi.

Inž. M. L.

dežurni poročajo

IZ ZIDANICE ODNESEL DENAR - 7. julija ob 18.30 je iz zidanice v Ljubnem pri Drganjih selih neznanec izkoristil odsotnost lastnika D. H., ki je bil takrat v vinogradu, in iz zidanice odnesel denarnico s 30 tisočaki in dokumenti.

OB ŽICO - V soboto, 12. julija, okoli pol desetih zvečer sta Bernard B. in Bogdan B. preplezala ograjo skladiščnega prostora pri Elektru v Bršljini in odnesla 60 kilogramov električne žice.

OB AVTORADIO - 8. julija zvečer je neznanec prišel do odklenjenega osebnega avta, ki je bil parkiran v vinorodnem območju Ručetne gore. Odprl je odklenjena prednja vrata in iz avta demontiral in odtrgal plastični del armaturne plošče z avtoradijem, odnesel pa je tudi 6 kaset z narodnozabavno glasbo.

POKALO V ROMSKEM NASELJU - V torek, 8. julija, zvečer je nekdo v romskem naselju Brezje pri Novem mestu izstrelil tri naboje v bližino območja, kjer je takrat potekalo urjenje enote slovenske vojske. Nihče ni bil poškodovan, policisti pa še ugotavljajo, kdo je streljal.

IZROČIL NABOJE - 2. julija popoldne je 39-letni K. Z. iz Krškega prišel na brežiško policijsko postajo in policistom izročil 13 nabojev - dva protiletalska kal. 22 mm in 11 svetlečih nabojev različnega kalibra. Povedal je, da jih je našel na sanitarni deponiji v Dobovi, kjer je iskal uporabne stvari.

ZDRAVSTEVNI DOM BREZ SANITARIJ

DOLENJSKE TOPLICE - V Zdravstvenem domu je do nedavnega bilo skupno stranišče za ženske in moške, vendar je sedaj zaklenjeno. Tako bolniki, ki pridemo k zdravniku in včasih v vrsti čakamo tudi več ur, ne moremo na stranišče. Rešitev najdemo v bližnji gostilni, v kateri moramo pred uporabo WC-ja naročiti še pijačo. Težava je tudi v tem, da je potrebno do gostilne prehoditi veliko stopnic. Med bolniki so tudi stari ljudje, ki težko hodijo in potrebujejo spremstvo. Menim, da Zdravstveni dom brez sanitarij ne bi smel delovati. Upam, da bo kdo od pristojnih za te zadeve rešil problem, tako da pacientom ne bo treba več hoditi na stranišče v gostilne ali za bližnje vogale stavb.

IVAN LAVRIČ
Stare žage

KRONIKA NESREČ

KOLESARKA ZAPELJALA NA PREDNOSTNO CESTO - V petek, 11. julija, ob 10.45 je 25-letni U. Z. iz Ljubljane peljal po regionalni cesti z Mokronoga proti Mirni. V križišču pri pokopališču je iz njegove leve strani pripeljala 68-letna kolesarka M. J. iz Hrastovce ter prečkala prednostno cesto, ne da bi se prepričala, če lahko to varno stori. Kljub zaviranju in umikanju voznika osebnega avta je prišlo do trčenja, pri čemer je kolesarka padla. Hudo poškodovana se zdravi v novomeški bolnišnici.

NI OBVLADAL PREHITREGA VOZILA - V soboto, 12. julija, ob 20. uri je 19-letni S. C. iz Novega mesta vozil osebni avto iz Slamne vasi proti Bušinjki vasi. Približno 300 metrov pred Bušinj-
njo vasjo je zaradi prehitre vožnje zapeljal na travnat usek, kjer je vozilo drselo okoli 40 metrov, zdrsnilo preko travnatga nasipa ter udarilo s prednjim delom v zemljo, od koder ga je odbilo v zrak; po 9 metrih je vozilo obstalo na desnem boku. Pri trčenju in prevračanju se je voznik hudo poškodoval. Zaradi preloma prsnega vretenca se zdravi v ljubljanskem Kliničnem centru.

NI UPOŠTEVALA DESNEGA PRAVILA - V nedeljo, 13. julija, ob 8.50 je 23-letna G. M. vozila avto po regionalni cesti od Krškega proti Brežicam. V Spodnji Pohanci v križišču ni upoštevala desnega pravila in trčila v avto, ki ga je vozil 62-letni P. B. Voznica se je hudo poškodovala, lažje poškodbe pa je dobila tudi njena sopotnica 21-letna V. K.

Kolesarje ogroža drveča pločevina

Brezobzirno prehitvanje najbolj ogroža - Za lastno varnost morajo kolesarji najprej poskrbeti sami - Čelada, predpisi in izogibanje najprometnejšim cestam

Čas poletnih počitnic je tudi čas, ko je na cestah največ kolesarjev, od tistih, ki jim je vrtenje pedalov kruh in na naših cestah nabirajo na tisoče kilometrov treninga, pa do izletnikov s popotnimi torbami na prtlačniku ni do otrok, ki še nekoliko nespretno lovijo ravnotežje ob robu cestišča. Res je, da veljajo prometni predpisi enako za kolesarje kot za avtomobiliste, vendar se na štirih kolesih najde precej takih, ki jim, varno zaščiteni v jeklenem oklopu avtomobila, ni prav nič mar za varnost precej manj zaščitene kolesarjev.

Zadnje čase lahko v časopisnih kronikah vse pogosteje beremo o avtomobilistih, ki so sejali smrt med kolesarji. Primer izpred nekaj dni, ko je kamion zbil otroka na kolesu, čez katerega je potem zapeljal še z zadnjimi kolesi in ga zmečkal do smrti, mora biti dovolj, da nas še enkrat prisili k razmišljanju.

Za lastno varnost je v prvi vrsti resda odgovoren predvsem kolesar sam. Zaščitna čelada na glavi, upoštevanje predpisov in tudi izogibanje najbolj prometnim cestam lahko bistveno zmanjšajo možnost nesreče in preprečijo tragedijo. Vendar to pogosto ni dovolj. Poklicni kolesarji, ki so na cesti skozi celo leto po več ur na dan, pogosto opozarjajo na vozniške, ki ob pogledu na kolesarja postanejo nestrpni. Namesto da bi zmanjšali hitrost in nezaščitene zmanjšali hitrost in nezaščitene sodeleženca v prometu, varno prehitijo po nasprotnem voznem pasu, trobijo, celo pospešujejo in prehitvajo tik ob kolesarju. Tako početje je za kolesarja precej nevarno, saj se ob zvoku hupe samo-

kabino sicer dovolj daleč okoli kolesarja, potem pa prezgodaj zavije nazaj ob rob ter kolesarja zrine s ceste.

Ni čudno, če se kolesarji, naveličani stalne ogroženosti, postavijo vstrib in tako avtomobiliste prisilijo, da pred prehitvanjem zmanjšajo hitrost in jih prehitijo varno po levi strani vozišča. S tem sicer pogosto avtomobiliste razburijo, a za svojo varnost le poskrbijo. Kljub vsemu bo nesreč kolesarjev manj šele takrat, ko bo tudi kultura voznikov motornih vozil na evropski ravni; pa ne tisti z juga in jugovzhoda Evrope, ampak s severa in severozahoda, kjer je kolo zelo priljubljeno prevožno sredstvo in na kolesu v obleki s kravatno in poslovnim kovčkom v roki lahko srečaš tudi ministra ali celo predsednika države, medtem ko je pri nas visokim državnim funkcionarjem prepovedano voziti se v službo s kolesom.

I. VIDMAR

KOLESAR MED PLOČEVINO - Slovenska civilizacija in splošna kulturna raven prebivalstva še ni tako visoko, da bi bili vozniki "oklopnikov" na štirih kolesih sposobni spoštovati kolesarja kot enakovrednega, a neprimerno bolj ranljivega udeleženca v prometu. Na Dolenjskem, v Beli krajini in v Posavju razen nekaj metrov okoli novega mosta v Novem mestu tako rekoč ni kolesarskih stez. Kolesarji morajo tako slalomirati med pločevino, kot vedo, znajo in so sposobni. Koliko časa? Žal do takrat, dokler se ne naveličajo stalne ogroženosti, če že prej ne končajo pod avtomobilskimi kolesi. (Foto: I. V.)

S TRAKTORJEM V DREVO IN DROG

ŠENTRUPERT - V ponedeljek, 7. julija, ob 11.20 je 43-letni F. Š. s Homa vozil traktor s priklopnikom po lokalni cesti od Homa proti Šentrupertu. V ostrem desnem nepreglednem ovinku je zaradi prehitre vožnje zapeljal čez travnat nasip in s prednjim delom silovito trčil v drevo. Nato je traktor odbilo v drog telefonske napeljave, kjer je obstal na strehi varnostne kabine. Pri trčenju je odtrgalo prednjo os skupaj s kolesi ter zadnje desno kolo. Voznik traktorja in 18-letni sopotnik R. C. sta se v nesreči hudo poškodovala.

VLAK TRČIL V BETONSKI BLOK

BLANCA - V četrtek, 10. julija, okoli 14. ure je 38-letni K. M. po makadamski cesti od Čanja proti Blanci vozil kombajn za žetev žita. Cesta poteka nad železniško progo na 12 metrov visokem nasipu, obrasla pa je z grmovjem in nizko podrastjo. Ker je bil kombajn širši kot cesta, je le ta med vožnjo z grebenom drsel po grmovju in podrast in odrinil 100-kilogramov težak betonski blok, ki je bil zaraščen v podrast, na železniški tir. V ta blok je nekaj čez 14. uro trčil potniški vlak, ki je vozil od Dobove proti Zidanemu mostu. Zaradi trka je na vlaku nastala materialna škoda. Vlak se ob trčenju ni ustavil, na srečo pa niti ni bilo nevarnosti, da bi se iztiril.

po dolenjski deželi

- Če še vedno živite v prepričanju, da bivate v oazi miru, kjer se vam ne more zgoditi kaj hudega, se motite. Nekateri dogodki so namreč že takšni, da bi "brez sramu" konkurirali Divjemu zahodu. Kanček tega je pred dnevi okusil občan iz Trnja v trebanjski občini, ko se je, nič hudega sluteč, napotil po gozdni poti. Dohitel ga je H. D. in od njega zahteval denar. Sprva bi se zadovoljil le s tisočakom, vendar mu napadeni občan tega ni hotel dati, pač pa mu je ponudil 200 tolarjev. Osumljenec z nadomestkom ni bil zadovoljen, zato je sam z roko posegel v oškodovančev žep in iz njega potegnil 1.200 tolarjev, občan pa zagrozil, da tega policiji ne sme povedati. Seveda se oškodovanec tega ni držal, zato pa se je napadalec že srečal z možmi v modrem.
- Če smo še pred nekaj leti Slovenci množično hodili po nakupih na Hrvaško, lahko sedaj predvsem ljudje ob hrvaški meji opažajo obraten pojav: sosedje so dobesedno preplavili naše trgovine. In prav tiste v Brežicah so najbolj oblebane, seveda v vsele naše trgovine. Na 5 takšnih kupcev iz Hrvaške so v soboto naleteli tudi policisti. V avtu so imeli dva para športnih copat, žogice za tenis in dve športni majici. Priznali so, da so to robo brez plačila vzeli v trgovini Forma v trgovinskem centru Intermarket v Brežicah.

Le skupaj proti drogam

Da bi bili kos zahtevnim nalogam pri preprečevanju zlorabe drog, bi lahko ustanovili lokalno akcijsko skupino

NOVO MESTO - V Novem mestu od pomladi deluje koordinacijski odbor za preprečevanje zasvojenosti z ilegalnimi drogami, ki želi povezati vse, ki se srečujejo in se ukvarjajo s problematiko zlorabe drog v novomeški občini. Tako bi se izognili posamičnemu reševanju problematike, dobili bi pregled nad stanjem v občini in bi sprotili prilagajali programe in projekte, ki nastajajo v te namene.

Izkušnje kažejo, da je multidisciplinaren pristop edini učinkovit, zato si odbor prizadeva povezati strokovnjake s področja šolstva in predšolske vzgoje, socialnega skrbstva, zdravstva in policije pa tudi iz verskih skupnosti, športnih, kulturnih in drugih organizacij, ki imajo možnost vplivati na omejevanje pojavnosti zlorabe drog. Na več srečanjih so člani odbora sprejeli svoje temeljne naloge, kot so ugotavljanje in spremljanje tega stanja v občini, preventivni programi, izobraževanje članov, prenašanje informacij, znanj in veščin na sodelavce, neposredno delo z mladimi ter ureditev materialnih in kadrovskih pogojev za delo odbora.

Da bi bili kos tem zahtevnim in kompleksnim nalogam, vidijo člani odbora edino rešitev v ustanavljanju lokalne akcijske skupine (LAS) za preprečevanje zlorabe drog, ki je v svetu in tudi že pri nas razširjena oblika organiziranja tovrstnih aktivnosti. Zato so minulo soboto medse povabili Milico Maslo, profesorico zdravstvene vzgoje, ki je tudi predsednica LAS Piran, ter dr. Viljema Ščuko, psihoterapevta in predsednika LAS Nova Gorica, ki sta opisala svoje izkušnje, kjer so razmere precej resnejše kot pri nas, kjer ilegalne droge še niso dobile tolikšnega razmaha. Zato je zdaj še pravi čas za razvijanje zaščitnih dejavnosti, ki je daleč najcenejši način, predvsem v primerjavi z zdravljenjem.

Upamo, da bomo v novomeški občini deležni podpore in načrtne skrbi za mlade tudi na

področju boja proti zasvojenosti z ilegalnimi drogami. Pri tem velja posebna zahvala zdravstvenemu domu Novo mesto, ki nam je pri dosedanjem delu nudil vso gmotno in moralno podporo.

TIHOMIR TROHA
Šolski pedagog na OŠ Grm

• Odbor je odprt, zato pozivamo vse, ki bi želeli delovati na področju zlorabe ilegalnih drog, naj se obrnejo na koordinatrico odbora Mojco Šenica v zdravstveni dom Novo mesto, telefon 3916848.

DOLENJSKI LIST

V DREVO

SEVNICA - V sredo, 9. julija, ob 18.35 je 35-letna B. M. vozila osebni avto po lokalni cesti od Velikega Cirkna proti Kalu. V Svinjskem, kjer vozišče poteka v desnem ovinku po strmem klancu navzdol, je voznica izgubila oblast nad vozilom, tako da je avto zdrsnil s ceste in trčil v drevo. Voznica jo je odnesla brez poškodb, hudo pa se je poškodovala 44-letni sopotnik B. F.

ZGOREL TOVORNJAK

VAHTA - V petek okrog pol dveh popoldne je državljani Hrvaške vozil tovornjaka po magistralni cesti M 4. Na Vahti je med vožnjo po klancu navzdol opazil, da se je pričelo na prednjem delu pod kabino kaditi. Vozilo je ustavil na bližnjem parkirišču, nato pa je požar zajel celotno kabino in se razširil na priklopnik. Vozilo je bilo v celoti uničeno, škoda pa je za okoli 2,5 milijona tolarjev.

Volja pomaga, a ne brez denarja

Gasilsko-reševalni center Novo mesto v letu 1996 posredoval 1.174-krat - Temeljita prenova gasilske stavbe - Sodelovanje s prostovoljnimi gasilci - Več časa za izobraževanje

NOVO MESTO - Gasilsko reševalni center Novo mesto (GRC) je ena od osrednjih območnih poklicnih gasilskih enot v Sloveniji. V letu 1996 je center posredoval na terenu ob požarih in drugih nevarnih dogodkih 1.174-krat. Letos je dogodkov, kamor je napolnil svoje reševalne ekipe, sorazmerno več kot v preteklem letu, kar kljub razvejani mreži prostovoljnih gasilskih društev govori v prid obstoja in krepitve poklicne gasilske enote. O koncu enote sicer ne razmišlja nihče, vprašanje pa je, ali vsi pristojni mislijo na to, da brezhibna poklicna gasilska enota z izurjenimi ljudmi, ki so na voljo ves čas, tudi nekaj stane.

Ciril Klemenčič

Objekte, s katerimi upravlja GRC, so v preteklosti zaradi pomanjkanja denarja slabo vzdrževali. "Lani smo predelali kotlovnico in s tem prešli s trdih goriv na plin. Naložba je veljala več kot 7,7 milijona tolarjev. Ob tem največjem zalogaju je potrebno posebej omeniti vsaj še nekaj: nekdanje skladišče za premog smo obnovili in tako dobili prostor tudi za našo bodočo trgovino," je povedal Ciril Klemenčič, direktor - poveljnik GRC. Pri tem je pohvalil delavce GRC, češ da so delali zelo prizadevno pri vseh obnovitvenih delih. Le-teh je bilo ob omenjeni preizidavi še veliko.

Narava njihovega dela narekuje gasilec GRC povezovanje z okoljem. Klemenčič je povedal, da center dobro sodeluje z občinskimi gasilskimi zvezami Novo mesto, Trebnje, Metlika in s prostovoljnimi gasilskimi društvi z območja navedenih zvez. "Vsem prostovoljnimi gasilskim društvom nudimo strokovno pomoč v servisiraju protipožarne opreme, s tem da jim naših storitev ne zaračunavamo. Sodelovanje s temi društvi bomo krepili tudi v bodoče, predvsem na strokovnem področju in na intervencijah," napoveduje direktor - poveljnik GRC. Čeprav delavci GRC z dokazano odgovornim odnosom do dela

podjetjih in drugod. Brez tega usposabljanja in brez rednega financiranja za stalno obnavljanje drage opreme od nas ne morejo zahtevati tako uspešnega dela, kot bi ga lahko, če bi bile omenjene stvari urejene." Na kako plodna tla bodo padla taka opozorila

• GRC, ki po Klemenčičevih besedah "pokriva" več kot 90 odst. vseh nevarnih dogodkov na svojem območju, je uspešen tudi drugače. Tako je sodeloval na letošnjih delavskih športnih igrah poklicnih gasilcev v Gornji Radgoni in skupnem seštevkju točk dosegel prvo mesto.

direktorja - poveljnika Klemenčiča, bo pokazal čas, v katerem tudi ne bi škodilo nekaj več sodelovanja novih občin, nastalih iz nekdanje občine Novo mesto.

L. M.

FICHO SMETNJAK - Nekdanjem avtu zastava 750, imenovanemu fičko, zelo slabo kaže ob zaključku kariere. Pred dobrim letom je postal pred blok v Ravovski ulici v Novem mestu zabojnik za smeti, v katerem se najde vse mogoče, edino denarja v njem ni. Kaže, kot da je ta avto postal "spomenik" sosesčine. (Foto: Jože Hartman)

Finku v Nemčiji nove točke UCI

Kolesarji Krke Telekom so nastopili na dveh dirkah kategorije 1/5 v Nemčiji - Okvara Murnu preprečila več od 14. mesta - Fink pravi trenutek med ubežniki - Nemci premočni

NOVO MESTO - Del poklicnega kolesarskega moštva Krke Telekom ta čas nastopa na etapni dirki na Poljskem, drugi del (Bogdan Fink, Uroš Murn, Branko Filip, Boštjan Mervar in Milan Eržen) pa je konec minulega tedna nastopil na dveh enodnevnih dirkah kategorije 1/5 v Nemčiji. Ob dejstvu, da so ob barviti mednarodni družini nastopili tudi vsi najboljši nemški kolesarji, razen udeležencev dirke Tour de France, je bil nastop za Novomeščane dokaj uspešen.

Na sobotni 150 km dolgi dirki na krožni progi v okolici Berlina Novo-

ubežniki, so jo organizatorji izločili, da se na 14,5 km dolgem krogu kolesarji ne bi ujeli in pomešali. Do razpleta dirke je prišlo na začetku zad-

njega kroga, prav takrat pa je imel Murn okvaro in vidnejša uvrstitev mu je splavala po vodi, kljub vsemu pa se ni predal in je na koncu osvojil 14. mesto.

Več sreče so imeli Novomeščani v nedeljo, ko je Bogdan Fink na 200 km dolgi dirki po zelo razgibani krožni progi s šestim mestom osvojil novih 5 točk za lestvici UCI. Značilnost dirke je bilo veliko število pobegov, ki so močno pripomogli k temu, da so najhitrejši dosegli poprečno hitrost 45 km/h.

Kolesarji Krke Telekom so bili ves čas med najbolj dejavnimi, zaradi tega pa so lahko izkoristili tudi priložnost 15 km pred ciljem, da se je med sedmerico ubežnikov znašel tudi odlični novomeški sprinter Bogdan Fink, ki sicer ni mogel vse do cilja držati hudega tempa Nemcev Müllerja, Matta, Schincka in Sieversa, ki so si do cilja prikollesarili še 10 sekund prednosti. Kljub temu je šesto mesto lep uspeh za mladega Novomeščana, bronastega z madinskega svetovnega prvenstva v Angliji, novince med poklicnimi kolesarji. Mervar, Filip in Eržen so na cilj pripeljali skupaj z glavnino, ki je za Müllerjem zaostala natanko pol minute.

R. KASTELIC

TERLEP NA MADŽARSKEM

NOVO MESTO - V soboto, 12. julija, sta se člana aerokluba Novo emsto Danijel Terlep in Slavko Može udeležila tekmovanja za svetovni pokal v letalskem modelarstvu v Tömsötu na Madžarskem. V kategoriji F-1-A je bil Terlep med 72 tekmovalci iz 11 držav trinajsti, Može pa 34. Terlep se bo skupaj s klubskima tovarišema Damjanom Žulicem in Draganom Stankovičem avgusta udeležili svetovnega prvenstva na Češkem.

DVOJICE V VITI

TREBNJE - V športnem centru Vita v Trebnjem bodo jutri, v petek, 18. julija, pripravili nočni rekreativni turnir dvojic v tenisu. Prijavite se lahko še danes in jutri do 12. ure po telefonu (068) 44 990. Turnir se bo začel ob 17. uri.

Jure Rovana je enajsti v Evropi

V finalu slabše kot v kvalifikacijah

BREŽICE - Brežiški skakalec ob palici Jurij Rovana je edini izmed atletov z našega konca, ki nastopa v državni reprezentanci do 23. leta na evropskem prvenstvu v Turkuju na Finskem. Rovana je svoj nastop na Finskem začel izvrstno, saj se je v četrtkovih kvalifikacijah s preskočenimi 540 cm brez težav uvrstil v finale, kjer pa mu je šlo nekoliko slabše. Zataknilo se mu je že po uspešno preskočenih 520 cm in zadovoljiti se je moral z 11. mestom.

Kljub temu njegova kvalifikacijska višina 540 cm obeta dobro sezono, ki jo je Jure začel v Združenih državah Amerike, kamor se bo jese ni že četrto leto zapored vrnil na študij. Če bo imel srečo s poškodbo, ki mu je nekoliko pokvarila začetek letošnje sezone tekmovanja na prostem, lahko od dolgolednega Brežičana kmalu pričakujemo, da bo mejo slovenskega rekorda premaknil preko 560 cm.

Jutri in v soboto na velodromu

V Češči vasi prvenstvo na kolesarskem dirkališču

NOVO MESTO - Konec tega tedna se bo kolesarska družina spet zbrala v Novem mestu. V petek in soboto, 18. in 19. julija, bo kolesarsko društvo CTS na velodromu v Češči vasi pripravilo državno prvenstvo v dirkaliških disciplinah za vse mladinske in članske kategorije. V petek se bodo tekmovanja dopoldne začela ob 9.30 s finalom kronometra na 1000 m in nadaljevala s predtekmovanji v več disciplinah. Popoldne se bo prireditev nadaljevala ob 16.30, na sporedu pa bo finale nasledovalne vožnje na 2000, 3000 oziroma na 4000 m, finale kronometra na 500 m ter kriterijske dirke za vse tri kategorije.

V soboto ob 9.30 bodo na sporedu najprej predtekmovanja v olimpijskem sprintu, v nadaljevanju pa še ekipna nasledovalna vožnja ter finalni olimpijski sprint. V soboto ob 14. uri bodo na vrsti še finalni obračuni v sprintu na 200 m. Prijavljenih je več kot 70 tekmovalcev iz sedmih slovenskih klubov.

Vlado Kevo

Fitovi mladinci so zlato zasijali

Štirje naslovi državnih prvakov med starejšimi mladinci in državni rekord za atlete brežiškega Fita - Tudi Sevnici, Novomeščani in Šentjernežani niso ostali praznih rok

Najbolj zadovoljni so Ljubljano v nedeljo prav gotovo zapuščali Brežičani, ki jim je okoli vratov viselo kar sedem medalj, od tega štiri zlate, za povrh pa je Lidija Novak zalučala 4-kilogramsko kladivo 43,32 m daleč, s čimer je popravila državni rekord za mlajše mladinke in med starejšimi tekmicami osvojila 3. mesto. Zmagala je Simona Kozmus, ki je s 50,14 m potrdila dobro pripravljenost pred mladinskim evropskim prvenstvom.

Brežiški metalci so največ, pet medalj, osvojili v metu kladiva, kjer sta jim pripadli tudi obe zlati medalji. Tretje zlato za brežiški Fit je v skoku v višino osvojil še mlajši mladinec Luka Planinc, ki je moral za podvig med starejšimi preskočiti 193 cm, četrto zlato medaljo pa si je v tradicionalni brežiški disciplini skoku ob palici pridobil Ivan Kostevc z 470 cm. Njegov uspeh je z drugim mestom s 460 cm dopolnil Boris Čurmeč. Peto mesto je v izredno izenačenem teku na 800 m s časom 2:00,71 dosegel Gorazd Divjak, ki je za zmagovalcem zaostal le pol sekunde prav tako peta pa je bila tudi Anja Čepin v metu kopja (33,44 m).

Sevnici so nastopili pretežno s tekmovalci, ki so se pred tednom

Trener brežiških metalcev Vlado Kevo je bil zmagovalec med trenerji, saj so njegovi varovanci osvojili pet medalj. Poleg omenjenih med dekletki so brežiški metalci kladiva s 6-kilogramskim orodjem osvojili kar prva štiri mesta med fanti: 1. Primož Kozmus 65,26 m, 2. Vernes Mešič 54,72, 3. Silvio Jagič 51,20, 4. Sebastjan Drole 44,16. Ob silnih uspehih svojih naslednikov Vlado Kevo, edini slovenski atlet, ki je v metu kladiva presegel 70 m, že razmišlja, da bi se od aktivnega nastopanja poslovil letos jeseni na brežiškem mitingu in se povsem posvetil trenerskemu delu, ki mu gre očitno izvrstno od rok. Ob tem rad pove, da namerava biti kot trener še uspešnejši kot tekmovalec, saj naj bi mu prav njegov varovavec Primož Kozmus po njegovih napovedih že čez tri leta odvez članski državni rekord.

izkazali že na državnem prvenstvu za mlajše mladince, zato v boju s starejšimi tekmece niso pričakovali vidnejših uvrstitev, a brez medalje niso ostali. V teku na 800 m je nadarjena Petra Radišek s časom

TABORNIKU JE DOM NARAVA - Tudi če dežuje, kot je prve dni taborjenja članov Rodu gorjanskih tabornikov (RGT) pod Podgozdom, tabornikom nikoli ni dolgčas. Treba se je naučiti zakuriti taborni ogenj, sestaviti šotor iz šotorskih kril, narediti pupirnega zmaja, ki ga bo veter dvignil visoko nad vrhove smrek, ali kako sredi roških gozdov najti pot domov. Kljub vsemu pa je tabornik najbolj vesel, ko dežurni pokliče k obedu, saj čisti zrak in pohajanje po naravi človeka dodobra zlakoti. Na sliki: udeleženci tabora RGT čakajo na večerjo. (Foto: I. V.)

Platneni domovi pod Podgozdom

Rod gorjanskih tabornikov se je letos iz Želebeja ob Kolpi preselil v Podgozd ob Krki

PODGOZD - Taborjenje pod gozdom ob bstri reki so sanje vsakega tabornika, poletni tabor pa vrhunec taborniške sezone. Taborniki novomeškega Rodu gorjanskih tabornikov so se po več letih, ko so na začetku poletnih počitnic postavili platnene domove v Želebeju ob Kolpi, preselili ob Krko, svoj tabor pa so 2. julija postavili na jasi ob v zgorjem toku še vedno zeleni, a zaradi številnih pritokov precej mrzli dolenski lepotici pod Podgozdom.

Tri dni kasneje se je za poldrugeteden v 35 šotorov vselilo 66 tabornikov, med katerimi je bilo 26 medvedkov in čebelic pa 12 gozdovnikov in gozdovnic in več starih članov vodstva tabora. Da tabornikom ni bilo dolgčas, so poskrbeli vodniki pod vodstvom

taborovodje Andreja Kotnika in staršine Mojce Grein. Pripravili so izleta v Žužemberk in do Sv. Petra, spust s kanuji, večdnevni hajk s kolesi in kanuji do izvira Krke in nazaj do tabora, postavljali objekte iz sušic in se učili preživetja v naravi.

Taborovodja Andrej Kotnik je ob našem obisku v taboru Rodu gorjanskih tabornikov povedal, da je predvsem za mestne otroke, ki med taborniki prevladujejo, bivanje v naravi nepozabno doživetje in dragocena življenjska izkušnja. Tokrat se je tabora udeležila več kot tretjina članov Rodu gorjanskih tabornikov. Kot se za izkušenega tabornika spodbodi, je posebej pohvalil tabornega kuharja Janeza Badovinca. I. V.

INTEL GRE NA BEGUNJŠČICO IN STOL

NOVO MESTO - Planinska sekcija Intel servis bo v soboto in nedeljo, 26. in 27. julija, pripravila dvodnevni planinski pohod na 2063 m visoko Begunjščico in 2236 m visoki Stol. Odhod avtobusa s parkirišča nasproti novomeške avtobusne postaje bo v soboto ob 6. uri. Pohod bodo planinci začeli v vasi Draga, od koder se bodo napotili do Roblekočevega doma na Begunjščici, kjer bo priložnost za malico pred vzponom na vrh gore. Z vrha se bodo spustili do planinskega doma na Zelenici, kjer bodo prenočili. V nedeljo bodo pohod nadaljevali mimo Prešernove kočee na Stolu, z vrha pa se potem spustili mimo Valavasorjevega doma do Zirovnice. Planinski pohod tehnično ni težak, je pa naporen, zato ga priporočajo le tistim, ki so na večurno hojo dobro pripravljeni, pa tudi popolno planinsko opremo morajo imeti. Prijave zbirajo Ivan Rovana (342 360), Marko Rems (323 724 in 26 811) in Tone Progar (22 182), lahko pa svojo prijavo poveste tudi prijazni telefonski tajnici (323 780).

PRVAK JE POLICIJA

METLIKA - V soboto so nogometnaš odigrali zadnje kolo občinske nogometne lige, doseženi pa so bili naslednji izidi: Radovica : Mladina 5:0, Grabovec : Slamna vas 1:1, Boršt : Metlika 1:1, Polcija : Suhor 6:1, Rosalnice : Dobravice 0:0 in Metlika II : Lokvica 2:2. Končni vrstni red: 1. Polcija 20, 2. Grabovec 18, 3. Radovica 16, 4. Metlika 15, 5. Boršt 13, 6. Mladina 11, 7. Slamna vas 10, 8. Metlika II 8, 9. Lokvica 7, 10. Suhor 6, 11. Rosalnice 6, 12. Dobravice 2. Najboljši strelca lige je bil Josip Janjac s 15 goli, pokal za fair play pa je prejelo moštvo Dobravice. V ligi je nastopalo 120 igralcev.

Zmaga Zagorca in Keblja

Na kriteriju slovenskih mest kopica dobrih uvrstitev za Krko Telekom in Savaprojekt

Dve zmagi Novomeščanov in kopica uvrstitev med najboljših deset novomeške Krke Telekom in krški Savaprojekt je izkupiček sobotne dirke za kriterij slovenskih mest v Cerknem. Prva zmaga je pripadla vse boljsemu Novomeščanu Alešu Keblju med dečki A, ki se mu je na zmagovalnih stopničkah na tretjem mestu pridružil še njegov klubski tovariš Gorazd Matko.

Tudi med mlajšimi mladinci je šla zmaga v Krko Telekom, prikollesaril pa jo je Krčan Gregor Zagorc, ki je tudi edini iz novomeškega kluba, ki bo nastopil v Lizboni na olimpijskih dnevih mladih. V tej kategoriji so se med prvih deset uvrstili še trije člani Krke Telekom: 5. Jure Zrimšek, 9. Matevž Kastelic in 10. Gregor Švajger; medtem ko je bil kolesar krškega Savaprojekta Primož Četrtič osmi. Pri starejših mladincih je bil Jože Puš peti, Peter Ribič (oba

Krka Telekom) šesti, Dejan Žnidaršič iz Savaprojekta pa sedmi. Med dečki B je bil Janez Muhič drugi, Emir Tirič deveti in Boris Galamič deseti (vsi Krka Telekom), pri dečkih C pa je bil mladi član Savaprojekta Rok Zagorc šesti, Novomeščan Sašo Barantin pa deveti.

Moštvo Savaprojekta se je v nedeljo udeležilo dirke za dečke A v znanem smučarskem središču Piancavallo v Italiji. V konkurenci 70 tekmovalcev iz več držav so mladi Krčani dosegli lep uspeh, saj so osvojili pokal za ekipno prvo mesto, med posamezniki pa je bil Gregor Kodrič tretji, Andrej Podlesnik peti in Mišel Zalokar enajsti. V soboto bodo dečki nastopili v Kranju, v nedeljo pa v Gabrju, kjer se bodo pomerili za pokal Dane. I. V.

MEDALJE S SREDOZEMSKIH IGER - Novomeški športniki oziroma člani novomeških športnih klubov so s Sredozemskih iger prinesli tri medalje, srečali so se in obudili spomine na uspešne nastope pa so na sprejemu pri novomeškem županu, kjer so se za skupinski posnetek postavili Janez Štrukelj, direktor ženske rokometne reprezentance, ki je na igrah osvojila bron, Karel Gačnik, trener Igorja Primca, Mojca Derčar, članica rokometne reprezentance, Igor Primc, zmagovalec v metu diska, novomeški župan Franci Koncilija in Viki Turk, funkcionar teniskega kluba Krka Novo mesto, ki je zastopal Iztoka Božiča, srebrnega v igri parov. (Foto: I. V.)

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Grozijo, da se bodo izselili

Dol. list št. 27, 10. julija

Zanimiv je sestavek pod gornjim naslovom pisca A. Košmerla. Ob tem sem ugotovil, da se veliko premalo stori za ohranjanje proizvodnje in poseljenosti v odročnem in oddaljenem kraju Trava v občini Loški potok. Po vsej verjetnosti bi ta ugotovitev veljala še za občino Kočevje, kjer se po oceni prebivalcev iz oddaljenih središč premalo stori za ohranjanje življa na demografsko ogroženih krajih. V predvidljivih pripravah je o teh vprašanih mnogo govora, vendar se na to po končanih volitvah pozablja.

Slabo reševanje demografsko ogroženega naselja Trava je delno prikazano v omenjenem sestavku; tedaj so ocenili staro šolsko splotje na 220.000 mark v tolaški protivrednosti. Po cenilcu gradbene stroke je določena cena previsoka, ker se odloča o preselitvi iz tega kraja. Nekajkrat sem ugotovil podobne primere, ko so bile državne stavbe in državna stavbna zemljišča v demografsko ogroženih krajih ocenjena previsoko in ni bilo interesentov za nakup teh nepremičnin. Posledica tega je, da mnoge take stavbe propadajo.

Iz tega je mogoče ugotoviti, da tisti, ki opravljajo cenitve, ne upoštevajo vseh okoliščin, ki so bistvene za določanje cene, zlasti ne lokacijskih pogojev in oddaljenosti teh krajev od ostalih središč, možnosti varstva otrok, šolanja ipd. Čas bi bil, da bi pričeli probleme oživljanja odročnih in oddaljenih naselij reševati stvarno in bolj široko, ne pa po takih metodologijah o cenitvi nepremičnin, ki so za ta naselja nesprijemljive. Zato bi bilo prav, ko bi izdelali podrobne razvojne programe za demografsko ogrožene kraje in v njih določili, da je potrebno za oživljanje krajev ob meji tudi nekaj več prispevati, podobno, kakor take zadeve rešujejo v drugih državah.

VIKTOR DRAGOŠ

Razstavi v ribniškem gradu in Miklovi hiši

Dol. list št. 27, 10. julija

Ob prireditvi Srečanje v moji deželi sem v okviru Miklove hiše s številnimi sodelavci pripravila razstavo Nova Štifta pri Ribnici (podnaslov: romska cerkev Marije vnebozete) in Utrip muzeja. Prva razstava je nastala na podlagi predhodnega raziskovalnega dela na filozofski fakulteti v Ljubljani. Informacija in gradivo sem dve leti zbirala med domačini in sedanji obiskovalci, srečala pa sem se tudi s tistimi, ki so se peš prihajali k Novi Štifti z območja Notranjske, Loške doline ter s Hrvaške. Z domačimi potrkovalci sem s pomočjo mag. Igorja Cvetka (Glasbenonarodopisni inštitut) posnela zvonjenje pri Novi Štifti, ki ga sedaj slišimo lahko tudi na razstavi.

Številno gradivo in informacije sem dobila tudi v samostanski knjižnici pri Novi Štifti. Pater Niko Zvolek je za razstavo posodil več dokumentov, načrtov v zvezi s cerkvijo in samostanom ter čez dvesto let staro maketo, ki smo jo za to priložnost tudi restavrirali. Na razstavi sem predstavi-

la začetke cerkve, njen razvoj in skrbnike pa tudi obiskovalce skozi različna časovna obdobja. Pri Novi Štifti smo si sposodili kip karmelske Marije, ki ga še nosijo štiri dekleta v procesijah, zahvalne in svetniške slike.

Z razstavo Utrip muzeja sem poskušala predstaviti nekaj dejavnosti Ribniškega muzeja. Prikazala sem pridobitve muzeja v zadnjih dveh letih. Zanje sta zaslužni ga. Katica Zorc in ga. Irena Arko. Prva nam je posredovala na fotografijah notranjost ribniškega gradu pred 2. svetovno vojno, druga pa predmete iz Miklove hiše.

Na tej razstavi se lahko seznanimo tudi s projektom prenove Ribniškega muzeja, kar so pripravili sodelavci Mestnega muzeja in ga. Taja Čepič, ki prenovi tudi strokovno vodijo. Ker prenova muzeja vključuje tematski sklop o ribniških izseljencih, sem predstavila tovrstno gradivo in povabila izseljence, da tudi sami posredujejo gradivo.

Obe razstavi sta odprti še cel mesec. Zahvaljujem se občini Ribnica in g. županu Jožetu Tanku, ki je razstavi finančno podprl, profesorju Vitu Hazlerju, domačemu zboru Trenutek, ki je sodeloval pri predstavitvi romarskih in drugih aktualnih pesmi, ter vsem, ki so pomagali, pa so ostali neimeno-

Vaš novinar in dopisnik je v zvezi z otvoritvijo obeh razstav s svojim prispevkom pokazal, da se otvoritve ni udeležil ali pa je hodil z zavestnimi očmi in zaprtimi ušesi. Tako je pisal o stvareh, ki se niso dogajale. Kot avtorica razstav in tudi usmerjevalka na otvoritvi nič ne vem, da bi si ljudje ogledali kakšno prenovljeno sobo pod stolpom, ker bi to v ribniškem gradu težko našli. Poleg tega v svojem naštevanju ne loči naslova razstave s posameznimi deli razstave. Ze otrok bo znal razvrstiti pojme in ne bo dajal v isti koš živali in slona, ker je prvi nadrejeni pojem.

študentka etnologije
LUCIJA KOS

Kočevski kmetje prisilno gojimo divjad

Dol. list št. 26, 3. julija

Nekritično in popolnoma osebno obarvano odprto pismo so poslali nekateri kočevski kmetje na Ministrstvo za kmetijstvo in prehrano, ki je bilo tudi objavljeno navedenega datuma v Dolenjskem listu.

Vse lepo in prav. Verjamem, da vam dela divjad veliko škoda na "vaših" pašnikih. Vendar ste pri vseh vaših naštetih težavah in problemih pozabili na najvažnejšo stvar. Kdo vas je prosil, da pridete na kočevsko gojit živino? Živino bi radi gojili v predelu naše male dežele, ki je še kolikor toliko nedotaknjena in neokrnjena, kjer še živijo redke vrste divjih živali in zveri. To nam marsikdo v Evropi zavida. S tem ko ste prišli na Kočevsko - nekateri samo z voljo do dela - še ne pomeni, da imate več pravic kot avtohtona divjad.

Vem, da so imeli nekateri pred sabo edini cilj čim hitreje obogateti. Vi ste tisti, ki trgate divjadi od gobcev tisto, kar jim po naravni poti na njihovem področju pripada. Vi ste tisti, ki ste si sredi divjine omislili intenzivno rejo goved in drobnice. Vi ste tisti, ki neupravičeno izrinjate divjad z njene okolja. Pred drugo svetovno vojno je na tem področju živel dvakrat toliko ljudi kot danes. Ti domačini so živeli od narave in z divjadjo. Od nikogar niso zahtevali nobenih plačil zaradi škode, kajti njihovo gospodarjenje ni bilo v nasprotju z življenjem divjadi. Vaši predhodniki se niso šli nesprijemljivih farmskih gojitev živine, ki na to področje ne sodi.

Skraini čas je, da kočevsko krajino spremenimo v narodni park. S tem bomo ta še neokrnjeni del narave zavarovali pred neljubimi prišleki, ki mislijo le na lastno korist. Sprašujem se, kdo dovoljuje takšno početje. Ali ni kočevski gozd tudi del naše naravne dediščine? Kdo ga dovoljuje izsekavati in spreminjati v travnike in pašnike? Divjad je last vseh državljanov Republike Slovenije, živina, ki se pase po kočevskih gozdovih, pa je zasebna lastnina. Denar za uplenjeno divjad lovci dajemo družbi, denar od živine pa gre v zasebni žep.

S tem ko ste pričeli kmetovati na Kočevskem in tam gojiti živino bi morali vzeti v zakup tudi neizpodbitno dejstvo, da vam bo divjad delala škodo, saj je bila tam pred vami in ima zato vso pravico tam tudi ostati. Za vse tiste, ki jim ta dejstva niso pogodu, je najbolje, da se vrnejo tja, od koder so prišli. Pustite kočevske gozdove pri miru in pustite divjadi še tisto nekaj malega neokrnjenega prostora, ki ga je vse manj! Tako je pri nas in v svetu. Vsega je kriv človek in njegov pohlep po podrejanju narave. Zaradi tega nastaja ozonska luknja, puščavski pesek prekrije velike površine v Afriki, kjer so izsekali gozdove, da o nečloveškem početju v gozdovih Amazonke sploh ne govorim. Pri nas je vse to v primerjavi z dogajanjem v svetu neznamno. Je pa pri nas in naše. Zato ne smemo dovoljevati, da bi nekdo za tisto, kar je naravi storil zlega, zahteval še odškodnino.

FRANC SVETEC
Kostanjevica na Krki

Protest internetovcev

Dol. list št. 27, 10. julija

Mladi Janševi socialdemokrati so pred dnevi pred stavbo Telekom v Novem mestu organizirali indolentno, a vendar upravičen, protest proti podražitvi telefonskih pogovorov.

Se posebno skrbi dejstvo, da mladi SDS žaljivo eksponirajo in posredno stigmatizirajo civilne družbene skupine (homoseksualce), ki se morajo boriti za možnost enakovrednega nastopanja v družbi, boriti tudi proti nesodobnim idejam, ki so očitno lastne mladim SDS. V ne tako oddaljeni preteklosti lahko spoznamo politične sisteme, ki so, vpeljujejo take ideje, napravili mnogo gorja. Žal jih ni nihče pravočasno ustavil.

Človek se v življenju znajde v najrazličnejših vlogah, v nekatere je postavljen, nekatere pa si izbira sam, ne ene ne druge pa ne bi smele biti prepovedane, kolikor ne ogrožajo sočloveka, družbe in narave. Kje je meja, pa je vprašanje, ki se ga lotevamo vedno znova. Mladi SDS bi to mejo imeli očitno kar bodičasto.

Se nekaj zelo kratkega o internetu. Internet daje vsakemu posamezniku možnost izraziti svoje mišljenje ter ga dati v oceno kar najširšemu krogu občestva. Omočja svoboden pretok idej, znanja, storitev. V tem se izraža popoln liberalen duh tega medija, saj zagovarja predvsem svobodo posameznika, svobodo miš-

ljenja in delovanja, zagovarja družbo enakih možnosti in družbo, v kateri je pomembna sposobnost vsakega posameznika. Internet je simbol liberalnosti.

Mladi liberalni demokrati smo skupaj z mnogimi drugimi preseñeni in osupli nad podražitvijo, saj v internetu vidimo novo komunikacijsko sredstvo, ki ima za razvoj družbe mnogo posledic, mnogo pozitivnih momentov. Še bolj kot nad podražitvijo pa smo preseñeni nad nezainteresiranostjo državnih in občinskih oz. mestnih oblasti pri uvajanju in izkoriščanju tega tehnološkega spoznanja.

V preteklosti so podobna tehnološka spoznanja korenito prerugačila družbo, vrednostne sisteme in način življenja ljudi. Samo spomnimo se na izum železnice, avtomobila, letala, če se omejimo le na transport. Prav internet je medij, ki bo vplival na prihodnosti na našta sredstva in seveda na mnoge druge realnosti našega življenja. Nikakor mu ne gre odrečiti pravice sobivanja v naši družbi. Nasprotno! V duhu liberalizma se bo internet s svojimi močmi tako ali tako usedel med nas. Vprašanje je le, ali ga bomo sprejeli kot prijatelja ali ne in ali mu bomo pri njegovem doseganju nas pomagali ali ga zavirali.

Internet vnaša mnoge spremembe, ki jih morajo raziskovati sociologi, socialni psihologi, ekonomisti, urbanisti, ekologi. Tudi na podlagi teh analiz bo potrebno prihajanje interneta v našo družbo postaviti na prave tirnice. Tiranice, ki omogočajo lepo prihodnost. Internet ustvarjamo ljudje in od ljudi bo odvisno, kakšen bo.

Glede podražitve pa bi veljalo mladim SDS svetovati tudi to, naj vprašajo direktorja Telekomu mag. Adolfa Zupana koliko naših državljanov si ne more privoščiti telefona, koliko jih ne more plačevati niti telefonske naročnine. To so ljudje, ki o računalniku še sanjati ne morejo, kaj šele, da bi temu dodali modem in naročnino za usluge interneta.

Verjetno bi na koncu morali pred nadaljnjim nastopanjem mladim SDS dobronamerno predlagati jim, naj si prej pozorno preberejo zajeten kup knjig, ki jih še čaka, da bodo sposobni časa in družbi primerno, predvsem pa odgovorno in spoštljivo prezentirati in uveljavljati svoje ideje. V duhu liberalnosti pa jim podarjamo še domače strani, ki jih lahko pridno zapolnjujejo s svojim razmišljanjem, sami pa bomo opazovali ali zorijo: <http://www.lds.si> s pripisom: Za MLD Novo mesto.

Mladi liberalni demokrati in demokratke Novo mesto
zanje: SAŠO STOJANOVIC

NEW SWING QUARTET NAVDUŠIL - V okviru grajskih poletnih prireditvev je v Žužemberku v petek, 11. julija, nastopil New Swing Quartet. Predsednik turističnega društva Vlado Kostevc na koncu koncerta ni skrival navdušenja nad občinstvom, ki je napolnilo grajsko dvorišče. Še vedno pa teče akcija zbiranja denarja za nadaljevanje obnove gradu, ki jo vodi odbor za obnovo žužemberškega gradu. Še je čas, da podjetja in ustanove postanejo sponzorji in prispevajo svoj delež k tej akciji - in sicer lahko to storijo z nakazilom na tekoči račun št. 52100-645-50230 z oznako "Za grad" na naslov KS Žužemberk, Grajski trg 33. Oglase firm oziroma imena darovalcev bomo objavili v spominskem zborniku, ki bo predvidoma tiskan konec tega leta, pravi predsednik organizacijskega odbora dipl. inž. Slavko Gliha, ki skrbi za to, da bi se žužemberškemu gradu kmalu pisali boljši časi. (Foto: S. Mirtič)

NOVOMAŠNIK p. SIMON PETER BERLEC V AJDOVCU - Frančiškani p. Simon Peter Berlec je imel v nedeljo dopoldne v Ajdovcu, od koder izhaja njegov rod, ponovitev nove maše, ki jo je imel v Ljubljani 29. junija. Patra Simona so domačini v svoji sredi počastili z velikim veseljem, mu predali vino, kruh in sliko Ajdovca, da se bo spominjal njihove vasi in tega praznika. Frančiškani p. Simon Peter Berlec bo služboval v Novem mestu. (Foto: S. Mirtič)

GORJANSKI TABORNIKI V PODGOZDU - V začetku julija se je približno 70 tabornikov Rode gorjanskih tabornikov odpravilo v taborit v Podgozd, vasico ob reki Krki nedaleč od Dvora. Taborjenje je bilo prijetno, saj so udeleženci lahko opravili nove veščine, npr. kuharja, higienika, pevca, uživali so v raziskovanju narave, v družabnih igrah ali pa v vožnji s čolni po Krki, ki je tam še vedno čista in precej bogata z ribami. Obiskali so tudi Žužemberk in spoznavali ostale kraje v Suhi krajini. Vsem, še posebej pa tistim, ki so taborili prvič, bo taborjenje ostalo v prijetnem spominu. (Foto: H. Murgelj)

JUBILEJNO SREČANJE - Pred kratkim je bilo že 3. jubilejno srečanje učiteljev in učencev Šole v gospodarstvu raznih strok v Sevnici. Letos je tako minilo že celih 45 let, kar je ta generacija zaključila šolanje na omeñeni šoli in opravila izpite za razne poklice. V Vrtoškovi gostilni se je tokrat srečalo 16 nekdanjih sošolcev, 4 sošolke in 2 učiteljici. Najprej je nekdanji sošolec Marjan Umek prebral svoje pesmi, ki so objavljene v knjigi Odmev srca, nato pa so z minuto molka počastili preminulega sošolca Alojza Staroveškega. Prijetno druženje so končali z obljubo, da se ob letu osorej takrat v Olimju, zopet snidejo. (Foto: J. Teraž)

LONČARSKA RAZSTAVA IZ NOVEGA MESTA V KRANJSKO GORO - V Dolenjskem muzeju so konec leta 1995 pripravili razstavo o lončarski obrti na Šentjernejem polju z naslovom Od antičnega vrča do majolke za katero je kustodinja Ivica Križ letos prejela Valvasorjevo priznanje. Majhen delček te razstave s poudarkom na sodobnem lončarstvu na tem področju so v torek, 8. julija, predstavili na razstavi v Liznjekovi domačiji v Kranjski Gori. (Foto: Martina P.)

LOV NA LISICO - Klub ljubiteljev klasičnih motociklov iz Ljubljane in KS skupnost Krmelj sta 28. junija organizirala orientacijsko vožnjo veteranskih vozil, znano pod imenom "Lov na lisico". V Krmelju se je zbralo kar 51 vozil, ki so nastopala v skupno štirih kategorijah. Tekmovanje je bilo sestavljeno iz etapne vožnje, ki jo je sestavljalo šest kontrolnih točk, in dveh spretnostnih voženj. Vsekar je bilo tekmovanje prava paša za oči, daj so bili nekateri modeli že prav častiljive starosti. Na cilju so nato organizirali še spretnostno vožnjo, kjer so lahko sodelovali tudi gledalci. Vsi skupaj so se nato veselili še dolgo v noč in druženje končali z obljubo, da se prihodnje leto zopet srečajo v Krmelju. (Foto: Marjana Klanjšek)

5. Ragljine počitnice na Prevolah

Mladi iz cele Slovenije - številne dejavnosti v naravi - obisk znanih glasbenikov in strokovnjakov - Radijska oddaja Raglja

PREVOLE - Že peto leto se mladi iz cele Slovenije lahko udeležujejo nepozabnih aktivnih počitnic, ki jih preživijo na OŠ

Prevole. Letos v šoli zaradi adaptacije gostujeta le dve skupini, v eni je okoli 70 osnovnošolcev, ki so razdeljeni v sedem podskupin,

kolikor je tudi učiteljic.

Da je šola lahko tudi med počitnicami koristna, se zavedajo ravnatelj in učiteljice OŠ Prevole, ki trdno podpirajo projekt, ki slavi letos peti rojstni dan. Šolo so med poletjem spremenili v "veliko hišo", otrokom pa želijo z aktivnostmi in zabavo popestriti njihove počitnice.

V tednu dni izvedejo številne dejavnosti, od športnih do bolj poučnih. Otroke so razveselili balonarji, gobarsko in lovsko društvo. Poleg številnih iger se lahko kopajo v reki Krki, vozijo z raftingom ali plezajo po umetni steni v Novem mestu. Sprehodili so se po okoliških vaseh in dan preživeli z domačini, jim pokazali znamenitosti kraja in spretnosti krajanov, od tega, kako delajo zobotrebe, do peke dobrot.

Obirali so lipovo cvetje in druge zdravilne rastline. Nepozaben je bil tudi letalski polet iz Prečne preko Suhe krajine in ogled igre na Muljavi. Spoznali so uporabo gline v kozmetične namene, zdravnici postavljali vprašanja in še bi lahko naštevale strokovnjake, ki mladim posredujejo številne informacije na sproščen način. Zvečer se veselijo ob ognju, petju, hrani, čas pa jim popestrijo še gostje, kot sta Vili Resnik in romska skupina. Konec tedna sledi priprava na radijsko oddajo Raglja, ki je na sporedu ob sobotah dopoldne na radiu Slovenija 1. Mladi poročajo o dogodkih, z gosti delajo intervjuje in v oddajo povabijo goste. Šolarji s Prevol so med letovanjem odprli tudi trgovinico s sladkarijami, s tem denarjem pa si plačajo končni izlet.

Zadnji dan naredijo tudi veliko torto, da se z njo posladkajo prav vsi pa še za naslednjo skupino ostane. Od odhodu mladi svoje vtise strnejo v Šolsko kroniko. "V njej se nisem videl niti ene same slabe besede," je lahko ponosno dejal ravnatelj šole Jože Hribar.

ANDREJA JERNEJČIČ

V KAMNIŠKIH ALPAH

JEZERSKO - 20 družin brežjskih planincev se je 11. julija utaborilo ob Planšarskem jezeru, od koder so nato vsako dopoldne hodili na različne pohode. Bolj izkušeni planinci so se odpravili po težjih poteh, mlajši pa po manj zahtevnih. Tako so planinci osvojili Kočno, Grintavec, Skuto, Veliko in Malo Babo... Popoldneve so preživljali ob različnih igrah in glasbi, s katero jih je zabaval harmonikar. Na predavanju gorskega reševalca pa so se poučili o varni hoji v gorah in o ravnanju ob nesrečah. Taborjenje so zaključili z razstavo risb, ki so nastale med njihovim druženjem.

SEVNIČANI ZMAGALI V RAKETOPLANIH - Crnoja, Štricelj in Pfeifer (od leve) se veselijo ekipne zmage na mednarodnem tekmovanju FAI v raketoplanih, dobre volje pa je bil tudi njihov predsednik Marjan Zidarič (na desni).

Zmagali v raketoplanih

Na VEGA CUP v Cerkljah prijetno presenetil mladi Miha Pfeifer

CERKLJE OB KRKI - Na letališču Cerklje je preteklo soboto in nedeljo potekalo odprto mednarodno tekmovanje FAI raketnih modelarjev v raketoplanih (S4B) in za svetovni pokal v strimerjih (S6A) in daljinsko vodenih raketoplanih (S8E) - VEGA CUP 97. Organizatorju: Astronavično-raketnemu klubu Vega Sevnica so se poleg najboljših tekmovalcev prijavili še Cehi in Hrvati, medtem ko se vedno močni Slovaki zadnji hip premislili.

Med slovenskimi raketarji so se spet odlično odrezali Sevničani. V najmočnejši kategoriji - S6A je Sevničan Igor Štricelj s 3. mestom še povečal vodstvo v strimerju za SP. Štricelj je v prvem startu postavil nov svetovni rekord s 520 sekundami, vendar ga je že nekaj minut zatem še izboljšal Logačan Ivan Turk na 545 sekund. V strimerju je sicer zmagal Hrvat Josip Pavlovič nad Turkom in Štriceljem, Sevničani pa so dosegli še več vidnih uvrstitev.

V daljinsko vodenih raketoplanih je zmagal Bogo Štampihar (MMK Logatec). Štricelj je prvič tekmoval in svoje eksperimentiranje s pol šibkejšim motorjem od konkurentov končal na 5. mestu. Prijetno pa je presenetil najmlajši sevniki raketar, komaj 15-letni Pfeifer, v raketoplanih, saj je v kategoriji S4B nastopil prvičkrat in že osvojil 2. mesto za Ljubljanočanom Matičem Vrtačnikom (ARK Komarovo) in pred izkušenim klubskim kolegom in nekdanjim svetovnim prvakom v strimerju Dragom Percem.

ARK Vega je dobil ob koncu tega pomembnega mednarodnega tekmovanja priznanja domala vseh udeležencev za dobro organizacijo. Pokale najboljšim tekmovalcem je prispevala Športna zveza Sevnica, tokrat najboljšega

tekmovalca v vseh kategorijah Turka je prijetno presenetil z lepo intarzijo Novomeščan Stipe Crnoja. V skupni uvrstitvi je bil drugi Štricelj in tretji Grgič.

P. P.

Hudičev turn pa sameva

Kakšna usoda čaka zgodovinski spomenik v Soteski?

SOTESKA - Zgodnjebaročni vrtni paviljon na nekdanjem grajskem parku ob razvalinah soteskega gradu zapuščen sameva ob cesti, ki vodi proti Straži. Tako imenovani Hudičev turn je, kot pravi ljudsko izročilo, dobil ime v času tlačanstva, ko so grofje v njem imeli prilježnice, ki so jih izbirali med hčerami tlačanov. Očetje so hčere zavarovali tako, da so jim porezali lica in jih popačili. Ljudje so se turna bali in niso hodili mimo njega.

Danes so v notranjosti valjastega stolpa ohranjene freske z vrtnimi prizori, ki jih je poslikal Almanach. Spomladi pa pred turnom zacvetijo bele narcise, ki žal končajo tudi pod motikami mimosoidov. Veliko boljše ni s Hudičevim turnom, ki ga je sicer Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto restavriral, pred osmi leti pa z vzdrževalnimi deli končal. Umetnostni zgodovinar Tomaž Golob je dejal, da so se s tem potrudili, da vrtni paviljon ne propade, če pa se bo kdaj obnovil, upajo, da se bo prezrentiral kot tak.

Vendar Hudičev turn sameva, saj je zaklenjen, ključa pa imajo le na omenjenem zavodu. Vrata v poslikan prostor se odprejo le, če je za to interes. In letos se je, če odštejem moj obisk, to zgodilo enkrat. Pa še takrat sem presenečena obstala zaradi nepospravljene prostora v notranjosti, ki

AKTIVNO DRUŠTVO UPOKOJENCEV

DOLENJSKE TOPLICE - Topliško društvo upokojencev, še najbolj pa odbor za srečanja in rekreacijo, res vsestransko skrbi za prijetno počutje svojih članov. Tako jih je društvo v juniju popeljalo na vseslovensko srečanje upokojencev v Celje, ob tem pa so si upokojenci ogledali še marsikatero štajersko znamenitost. Prav tako je priredilo vesel piknik na Jasi poleg zdravilišča, kjer so se v prijetnem razpoloženju udeleženci tudi zavrteli ob zvokih glasbe. Vreme jim sicer ni bilo najbolj naklonjeno, vendar se že veselijo prihodnjih srečanj.

SREČANJE STAROSTNIKOV V PREČNI

PREČNA - KORK Prečna je tudi letos pripravila srečanje starostnikov. Vesela družina starejših krajanov se je zabavala in plesala do poznih večernih ur. Gospod Plut z nastopajočimi in vodenjem, ansambel Izvir in dobra postrežba na letališču Prečna so pripomogli, da je bilo vzdušje enkratno. Hvala vsem, hvala aeroklubu Novo mesto za let in vsem darovalcem srečelova.

so ga delavci zapustili za sabo. Iz otroštva se spominjam lepo pospravljenega in urejenega prostora. Čemu torej služi obnova, če sameva zaprt in nepospravljen pred obiskovalci?

Kaj se bo torej zgodilo s Hudičevim turnom, po besedah Tomaža Goloba, nihče v Sloveniji ne ve. Žalostno je, da ne znamo izkoristiti bogate zgodovine, ki se je ohranila skozi stoletja, in še bolj žalostno je, da tega ne znamo ponuditi obiskovalcem. V tujini bi iz tega naredili turistično točko, od katere bi imela skorist cela vas. In tako bo Hudičev turn, kot še mnogo zgodovinskih stavb, sameval ob cesti. Verjetno je še ime res usojeno in še naprej ostaja zaklet in hudičev.

ANDREJA JERNEJČIČ

Vrtni paviljon pri gradu Soteska

Kjer vode ni brez žlebov

Na napeljavo javnega vodovoda čaka 5.000 prebivalcev

ŽUŽEMBERK - Po Dolenjski je še veliko vasi, kjer morajo ljudje sami skrbeti za vodo. Nedavno sem bila na Cvibljah pri Žužemberku in se ustavila pri gospe Mariji Mrvar, po domače Meri Zajčevi. Okoli hiše in kozolca so imeli napeljanih polno žlebov. "Pri nas ni vodovoda, zato imamo dva vodnjaka. Najprej smo imeli enega, vanj gre 50.000 vode, ker pa je vode pogostokrat zmanjkalo, smo sezidali še manjšega," je povedala skromna in izredno prijazna gospa Mera.

Kadar je sušno leto, na vodo bolj pazijo, drugače pa jo normalno uporabljajo. Ko je zmanjka, jim cisterno vode, v kateri je 6.600 litrov vode, pripelje gasilsko društvo Žužemberk. Za njo je treba odšteti 2.700 tolarjev, razlika pa doplača občina. "Letos nam je vode zmanjkalo v aprilu in so jo hitro pripeljali, tako da s tem nimamo težav. Vendar bi bilo lepše, če bi imeli vodovod," so povedali pri Zajčevih. Še večkrat zmanjka vode tistim domačijam, ki imajo veliko kmetijo.

Poleg domačij v zgornjem delu Cvibljah vodovod ni napeljan še na Rebri, v Zaliscu, območju Križev, kjer so 4 vasi, in na celi ajdovski planoti, kjer je 9 naselij. Predsednik krajevne skupnosti Franc Škufca je dejal, da najpogosteje zmanjka vode na ajdovski planoti, ki je tudi najbolj naseljena in kjer imajo največ vinov. Do konca junija so peljali 190-krat, od tega samo na ajdovsko planoto okrog 100-krat. Vodo vozijo trije

vozniki gasilskega društva Žužemberk. Največ vode so navozili maja, črpajo pa jo iz hidranta na Loku v Žužemberku.

Kdaj bo v vseh vaseh v Suhi krajini napeljan vodovod, je težko reči. Jože Baš, razvojni inženir za področje vodooskrbe pri novomeški komunalni, je dejal, naj bi na območju Križev gradili vodovod naslednje leto, na Rebri in v Zaliscu je gradnja odvisna od denarja in od tega, kdaj bodo v občinskem planu, naj pa bi to bilo v naslednjih treh letih. Zgornji del Cvibljah je v višjem delu, kot je obstoječi rezervoar, zato se še ne ve, kdaj bodo napeljali vodovod. Na ajdovski planoti pa naj bi naslednje leto pripravili dokumentacijo. Do konca leta bodo v komunalni naredili srednjeročni plan, v katerem bo razvidno, kdaj bo dobilo vodovod vseh 5.000 prebivalcev, ki v Mestni občini Novo mesto še nimajo napeljanega vodovoda.

ANDREJA JERNEJČIČ

Marija Mrvar

Anton Štampohar

Leto 1942 na Dolenjskem⁴

Okupator je poleg predvojnih zaporov, največja sta bila v Novem mestu in Črnomlju, uredil zasilne zapore tudi v nekaterih krajih s svojimi posadkami, npr. na Mirni. Belogardisti so imeli zapor v Murnovi kleti v Stopičah. Občasno je bil tako natrpan, da so ujetniki v njem lahko le stali. Pobjjali so jih na hribu Lošč nad vasio ali pri Šentjoštu. Septembra 1942 so ubili zaradi izdaje aretirane sodelavca narodnoosvobodilnega gibanja, lesnega trgovca Franca Fabjana iz Sadinje vasi. Ko je žena Hedvika prišla v Stopiče poizvedovat za možovo usodo, so ubili tudi njo. Eden od belogardistov, sosed Fabjanovih, je povedal, da so jo ubili zato, ker je v Stopičah videla veliko belogardistov iz svoje vasi in okolice, ki naj bi bili po izjavah njihovih domačih v intervjuju.

V belogardističnem zaporu na Dolenji Brezovici pri Šentjermeju je bil tudi partizan Cankarjeve brigade, književnik Ivan Rob. Ujet je bil 22. januarja 1943 ob italijansko-belogardističnem napadu na partizansko bolnišnico na Selah. Tako kot druge ujetnike sta tudi njega zasliševala komandant 2. bataljona MVAC Milan Kranjc in kurat Anton Šinkar. Belogardisti so Roba in ujetega partizana Alojza Vdovca iz Obrha pri Šmarjeti ter aktivista OF

Janeza Pelka iz Radovlje izročili Italijanom, ki so jih v skupini osmih talcev februarja 1943 ustrelili pri vasi Ligojna pri Vrhniki.

Nasilje nad zaporniki, tudi fizično, se je stopnjevalo od sredine leta 1942. V novomeškem zaporu so belogardisti že avgusta z vednostjo in pristankom italijanskih oblasti postavili zaprte pred izbiro: ali naprej v internacijo ali vstop v MVAC. Nekateri so klonili in sprejeli orožje iz rok okupatorja, nekateri so belogardisti k temu usodnemu koraku prisilili proti njihovi volji.

Točno število zaprtih po dolenjskih in belokranjskih zaporih ni bilo nikoli ugotovljeno, saj ustrezna dokumentacija ni v celoti ohranjena.

Aretacije in preiskave

Me ukrepe, s katerimi je skušal okupator zavreti oboroženo vstajo, sodi aretacija aktivnih oficirjev in podoficirjev jugoslovanske vojske, starih do 60 let, ki so jih izvedli v noči na 20. marec 1942 in v naslednjih dneh. Istočasno so aretirali tudi slovenske orožnike, ki so odklonili služiti okupatorju. Vse so odpeljali v koncentracijsko taborišče v Gonarsu pri Palmanovi, kjer so kot civilni interniranci živeli v ločenem delu taborišča. S širšega območja Novega mesta jih je bilo odpeljanih

nad 200. V drugi polovici leta 1942 so bili tisti od njih, ki so izrazili pripravljenost za vstop v belo gardo, izpuščeni, del pa se jih je vključil v partizansko vojsko po kapitulaciji Italije.

Vodstvo narodnoosvobodilnega gibanja, zlasti okrožni komite KPS Novo mesto, je že januarja 1942 skušalo podoficirje in oficirje pridobiti za vstop v partizansko vojsko, toda v partizane so odšli le posamezni podoficirji, ki so vojaško neusposobljeni sborcem posredovali svoje strokovno znanje.

Tudi pripravljenost organizatorjev vstaje v Kostanjevici, da z orožjem rešijo v samostanu zaprte oficirje in orožnike, je ostala neuresničena, saj je večina aretiranih ponudbo zavrnila.

Med prvimi je šel januarja 1942 v partizane podoficir Drago Florjančič z Otočca, ki je bil kot komandir čete v Krškem odredu v boju z belogardisti sredi avgusta 1942 ranjen. Čez mesec dni so ga v bolnišnici na Žumberku ubili ustaši. V maju je odšel v Gorjanski bataljon narednik Anton Kambič, predvojni komandir orožniške postaje v Kostanjevici, za njim še ostali orožniki te postaje. V začetku pomladi 1943 je padel kot komandant Vzhodnodolenjskega odreda.

Drugo pot je ubral aktivni oficir

Jože Saje iz Šentlovenca, ki je leta 1941 postal član terenskega odbora OF Trebnje. Po razkrinkanju izdajstva Draže Mihailovića je ostal njegove privrženec. Samovoljno je cenzuriral "Slovenskega poročevalca" in skušal razširati četniško literaturo, zaradi česar je bil izključen iz OF. Italijani so ga internirali, toda leta 1943 je postal poveljnik notranjskega četniškega odreda.

Drugi ukrep, ki so ga Italijani izvajali v boju proti narodnoosvobodilnemu gibanju, so bile hišne preiskave konec marca 1942, v katerih so iskali skrito orožje. Zaradi govorice, da skriva mokronoški župnik orožje za "belo gardo", so preiskali župnišče, cerkev in društveni dom. Našli so tri stare bajonete, zaradi česar so župnika obsodili na mesec dni zopora, pogojno za dve leti, plačati pa je moral 500 lir globe in sodne stroške.

Temeljito so se Italijani lotili Novega mesta z okolico, saj so ga pregledovali kar štiri dni, a orožja niso našli.

Eden od razlogov za preiskave na Vinici in v Sečjem selu so bile "Slovenske litanije", ki so jih po domovih brali pri večernih molitvah, za kar so zvedeli Italijani. Zaradi njih je bil aretirani Franc Ostrovič, ki je prebil v zaporu v Črnomlju in Metliki blizu mesec dni. Poleg hiš so Italijani temeljito preiskali župnišče ter cerkev, kjer so našli list papirja, na katerem je bilo z roko napisano, da Italijani zatirajo naš narod, ter poziv k uporu. Pisca niso ugotovili, grafolog v Ljubljani pa je ugotovil, da pisava ni župnikova.

Hišne gospodarje, pri katerih so našli nekaj starih vojaških predmetov, so odvedli v pisarno finančarjev in jih hudo pretepli. Zatem so se z njimi nečloveško poigrali. Povedali so jim, da jih bodo zvečer postrelili. Dali so jim papir, da bi svojem napisali poslovilna pisma, ter dovolili, da so jim v neomejenih količinah prinesli jesti in piti, češ saj je to zadnjičkrat. Ko jim je bilo te barbarske komedije dovolj, so vse izpustili. O civilt Romanal je zapisal župnik v farno kroniko.

Talci in druge ustrelitve

Streljanje talcev je skrajna oblika maščevanja nad nedolžnim civilnim prebivalstvom v povračilo za akcije odporniškega gibanja in velja za vojno hudodelstvo. V poveljstvu 11. armadnega zbora so načrtovali streljanje po prvih napadih partizanske vojske. Proglas o streljanju talcev sta 24. aprila 1942 objavila visoki komisar Emilio Grazioli in poveljnik 11. armadnega zbora general Mario Robotti. Že čez štiri dni so zaradi napada partizanov 2. grupe odredov na vojaški vlak pri Radohovi vasi v noči na 26. april ustrelili prvih šest talcev v Ljubljanski pokrajini. Iz novomeškega zopora so vzeli Ivana Majcna, Franca Žlajpaha in Franca Kodriča (vsi iz Mokronoga) ter Janca Kramarja iz Spodnjih Vodal pri Trzišču, iz ljubljanskih zaporov pa sta bila pripeljana Nikola Tatalović in Franc Turnšek. Močno zastražene so privedli do košate hruške pri Radohovi vasi, kjer se je končalo njihovo življenje.

Prvi talci na tleh novomeškega

okrožja so bili ustreljeni 25. junija 1942 ob pokopališkem zidu v Prečni. To so bili Jože Žarn, Marjan Jordan, Jože Koračin in Janez Sintič iz občine Kostanjevica ob Krki. Italijani so jih aretirali 27. maja, ko so iz Kostanjevice prodrli proti partizanskim položajem na Gorjancih, a se je zanje končalo tako, da so "na vso moč nazaj bežali v Kostanjevico". Zato so svoj bes znesli nad aretiranimi in jih strahovito pretepli, zlasti Jordana, pri katerem so našli pištolo. Čez nekaj dni so jih prepeljali v novomeške zapore, od tam pa na morišče.

Iz razglaša o njihovi ustrelitvi, ki sta ga podpisala Robotti in Grazioli, je razvidno, da so morali umreti v povračilo, ker so partizani usmrtili belogardistične organizatorje župnika Janka Komljanca iz Prečne in kaplana Henrika Novaka iz Hinj ter župnika Franca Nahtigala in kaplana Franca Cvara iz Šentruperta. Italijani imen ustreljenih v razglasih niso navajali, uporabljali pa so utemeljitev: "da je čas za predvideno aretacijo izvrševalcev zgoraj navedenih zločinov potekel brez uspeha, je bilo odločeno ustreliti štiri osebe, ki so zagotovo krive teroristične in komunistične dejavnosti".

Za smrt štirih talcev sta bila kriva Josip in Marija Trošt z Dolšč, ki sta jih izdala Italijanom, da so kopala strelske jareke. Dejansko so pri Avguštinah, tako kot so kasneje to delali tudi prebivalci drugih krajev, po nasvetu aktivistov OF kopali zaklonišča pred letalskimi napadi. Zakonca Trošt je Gorjanski bataljon zaradi ovadštva v prvi polovici junija 1942 usmrtil.

Za avto odštela le 250 tolarjev

Anica Nemanič iz Metlike je na srečanju prodajalcev, lastnikov in ljubiteljev avtomobilov "Škoda" v Mariboru zadela glavno nagrado: škodo felicio - Ključje ji je izročil Brane Kuzmič

GRADAC V BELI KRAJINI - Konec junija je bilo na mariborskem snežnem stadionu pod Pohorjem srečanje članov AMD "Avtoimpex Škoda", predstavnikov generalnega zastopnika Škode za Slovenijo Avtoimpexa, prodajalcev, lastnikov in ljubiteljev avtomobilov Škoda. Bilo jih je nekaj tisoč. Janez Molek iz Gradca, ki je pooblaščen prodajalec škod za Belo krajino, je zbral kar za cel avtobus lastnikov in ljubiteljev škod ter jih popeljal v Maribor.

Med njimi je bila tudi Anica Nemanič iz Metlike, ki se je zadnji trenutek odločila, da s sestro Ivanko Stepan odpotuje v Maribor namesto Ivankinega moža. Na srečelovu, ki so ga pripravili na srečanju, je kupila šest srečk, za vsako pa je odštela po 250 tolarjev. Štiri srečke so bile prazne, z eno je zadela brezplačno montažo avtoradija, z drugo pa glavni dobitek - škodo felicio. Nemaničeva je bila nad tokratno srečo toliko bolj presenečena, ker je že doslej večkrat kupovala srečke, igrala je tudi 3 x 3, a nikoli še ni ničesar dobila.

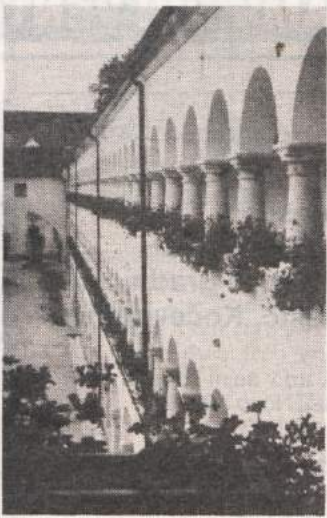
Škoda je zagotovo prišla v prave roke, saj Ivanka doslej še ni imela avtomobila, čeprav je že leta 1980 naredila vozniški izpit. A nikoli ni imela možnosti za nakup, saj je kot samohranilka morala spraviti h kruhu dva otroka, potem pa je bil na vrsti še odkup stanovanja. O novem avtomobilu sploh ni nikoli razmišljala, ker je vedela, da si ga s plačo strojne šivilje v Beti ne bi mogla privoščiti. Starega pa tudi ni hotela, ker se

je bala, da ga bo morala imeti vedno v popravilu.

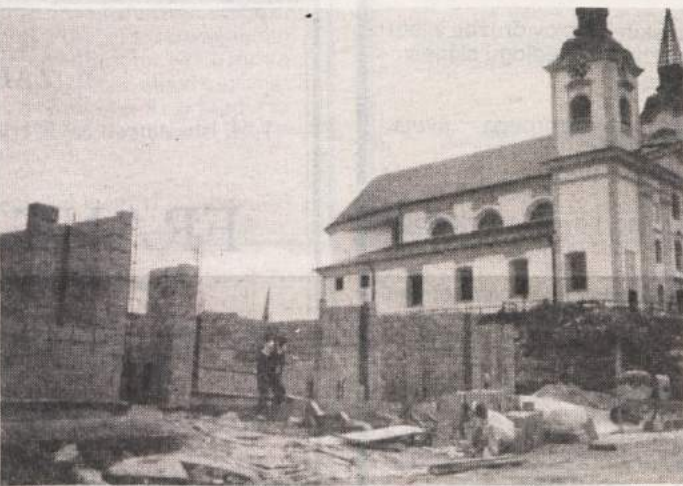
"Seveda sem morala plačati 204.000 tolarjev davka od iger na srečo. Čeprav sem si denar spo-

sočila in si bom morala najprej nabrati še nekaj šoferskih izkušenj, sem bila avta zelo vesela. Prišel mi bo še kako prav, saj mi ne bo potrebno za prevoze več prositi sestre. Večkrat pa bom lahko obiskala tudi starše," je dejala ob prevzemu avtomobila zadovoljna Anica Nemanič. Ključje škode felicie ji je pretekli teden v servisno-prodajnem centru Molek v Gradcu predal predsednik AMD "Avtoimpex" in znani avtomobilistični as Brane Kuzmič.

M. BEZEK-JAKŠE

TUDI ROŽE VREDNE OBČU-DOVANJA - Kostanjeviški grad ni zanimiv le zaradi skulptur, ki ga obdajajo, stalnih umetniških zbirk, ki polnijo njegove prostore, in zaradi izjemne arhitekture. V poletnih dneh lahko na svoj račun pridejo tudi ljubitelji cvetja, saj so zaposleni v Galeriji Božidar Jakac dvorišče ozaljšali kar s 450 sadikami bršljanov, ki krasijo 150 od skupno 234 grajskih arkad. Skrb za cvetje vzame precej časa in v vročih dneh tudi vode. (Foto: T. G.)

V ŽUŽEMBERKU MRLIŠKA VEŽICA - Graditev nove mrliške vežice v Žužemberku je planirana v referenduskem programu iz leta 1994. Tako se jo začeli graditi pretekli mesec ob obnovljeni cerkvi sv. Mohorja in Fortunata. Stara vežica je zelo majhna in jo uporabljajo le v skrajni sili. Projekt je kot za cerkev tudi za novo vežico naredil Franc Kvaternik. Dela bo do tretje faze izvajal Jože Kovač iz tega kraja. Projekt financira občina, Krajevna skupnost Žužemberk s samoprispelki in krajani s prispevkom, za njo pa naj bi vse skupaj porabili okoli 28 milijonov tolarjev. Mrliška vežica naj bi bila dokončana do novembra naslednjega leta. (Foto: A. Jernejčič)

PRAZNA ŠOLA V BELI CERKVI - Šolsko poslopje v Beli Cerкви je že več let prazno in neizkoriščeno. Lastnika stavbe je novomeška občina, ki se, tako kot v še kakšnem takem primeru, ni izkazala kot dober in skrben gospodar. (Foto: A. B.)

IZROČITEV KLJUČEV - Predsednik AMD "Avtoimpex" Brane Kuzmič izroča pred servisno-prodajnim centrom Molek v Gradcu ključje škode felicie srečni dobitnici Anici Nemanič iz Metlike. Ob njej pooblaščen prodajalec škod za Belo krajino Janez Molek. (Foto: M. B.-J.)

RADIO MAX
88,90 MHz
89,70 MHz

VEDEŽEVANJE
090 44 09
HARRAN 156 sit min

Vse, kar želite izvedeti o sebi in svoji prihodnosti. Zaupajte najboljšim!
090/41-29
090/42-38
PREROK

Trgovina PALMA
Rozmanova 5, Novo mesto
Tel. 068/22-504

vas vabi k ugodnemu nakupu poletne obutve po znižanih cenah

platnene otr. teniske	1.600	990
petejanovi otr. sandali	4.290	2.690
otr. sandali	1.890	1.250
vodni sandali odr.	800	700
ž. sandali	2.250	1.300
f. flot letni	2.350	1.690
cokle	5.390	3.750
m. čevlji	5.699	3.999
ž. salonarji chris	2.100	1.290

wink teniske - ugodne cene, posebej znižane še št. 35, 36, 37, 44, 45, 46

zavarovalnica triglav, d.d.

največja slovenska zavarovalnica

VABI K SODELOVANJU
za delovno mesto

referent za sklepanje zavarovanj na šalterju na sedežu območne enote v Novem mestu

OD VAS PRIČAKUJEMO: PONUJAMO VAM:

prijave z naslednjimi izpolnjenimi pogoji:

- srednje izobrazbo ekonomske, upravne ali splošne smeri
- moški (nekadilec)
- starost do 30 let
- odslužena vojaška obveznost
- najmanj enoletne delovne izkušnje
- veselje do dela z ljudmi
- samoiniciativnost in iznajdljivost
- ustvarjalno delovno okolje
- strokovno izobraževanje
- samostojno in dinamično delo
- stimulativni dohodek
- varno zaposlitev

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.

Kandidate bomo o rezultatih izbire obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.,
OE NOVO MESTO, NOVI TRG, 8000 NOVO MESTO

ALPEKS
trgovsko podjetje, d.o.o.

K sodelovanju vabimo dinamičnega sodelavca - trgovskega potnika za prodajo stekla, porcelana in keramike za področje Dolenjske.

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- status samostojnega podjetnika
- prebivalec Dolenjske
- srednja izobrazba
- starost do 35 let
- 3 do 5 let izkušenj z delom na terenu
- vozniški izpit B-kategorije in lastni prevoz

Izbranimu kandidatu ponujamo:

- stimulativno provizijo
- možnost dolgoročnega sodelovanja

Prijave s kratkim življenjepisom in dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: **ALPEKS CELJE, trgovsko podjetje, d.o.o., Mariborska 1c, 3000 Celje.**

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

QUICK
d.o.o.

tel.: 067/31 961
fax: 067/72 379 // www2.siol.net/ext/quick/

MEDNARODNA ŠPECIDIJA IN TRANSPORT
Partizanska 109, 6210 Sežana

HITRA DOSTAVA BLAGA

NA RELACIJI ITALIJA - SLOVENIJA
EVROPA - SLOVENIJA IN V OBRATNI SMERI
Poleg prevzema blaga pri vašem dobavitelju poskrbimo še za izvozno carinjenje in dostavo blaga do vašega skladišča oziroma tam, kjer vi želite.

DOVOLJ JE VAŠ TELEFONSKI POZIV ALI FAKS.

NA VOLJO SO VAM:

V SEŽANI	V LJUBLJANI	V KOPRU	V VRTOBJI
Viktor, Robert	Velimir	Silvija	Klara
tel.: 067/31 961	061/185 12 26	066/38 188	065/35 621
	061/185 12 71		
fax: 067/72 379	061/18 51 227	066/37 107	065/35 421

MOGOČE BOSTE NAŠLI REŠITEV, KATERO STE ŽE DOLGO ISKALI: POKLIČITE!

NOVOTEHNA

MERKUR

NOVOTEHNA

MERKUR

OD 17. JULIJA DO 26. JULIJA KUPIJTE CENEJE

ZA GOTOVINO 4% POPUST

PRALNI STROJ GORENJE PS-906	63.124,96	60.599,95
PRALNI STROJ GORENJE PS-904	55.173,52	52.966,58
PRALNI STROJ GORENJE PS-909	78.123,54	74.998,60
PRALNI STROJ CANDY C 634 + T	68.735,73	65.986,30
PRALNI STROJ CANDY C 435	58.268,59	55.937,85
POMIVALNI STROJ CANDY CDW 250 S	88.460,47	84.922,05
HLADILNIK 135 I GORENJE HD 14.1	36.454,49	34.996,50
HLADILNIK 170 I GORENJE HD 19.1	37.486,62	35.987,15

ZA GOTOVINO 4% POPUST

HLADILNIK+ZMRZOVALNIK GORENJE HZ 26.3	60.401,99	57.985,91
HLADILNIK 135 I GORENJE HB 13.1	38.536,22	36.994,77
SESALEC GLOBINSKI ZA MOKRO IN SUHO SESANJE LAVAMATIC ED	58.086,99	55.763,51
FEN 1200 W EWT	2.388,33	2.292,80
STRIŽNI APARAT ZA LASE WIGO HC-04	9.359,67	8.985,28

MOŽNOST NAKUPA NA 12 OBROKOV

OB NAKUPU BELE TEHNIKE
BREZPLAČNA DOSTAVA NA DOM
IN BREZPLAČEN ODVOZ
STAREGA APARATA

OB NAKUPU BLAGA nad 5.000 SIT
POPUST NA MERKURJEVO KARTICO
ZAUPANJA 4 - 8 %

KOVINOTEHNA

**PC v Intermarket centru
v Brežicah, tel.: 0608-62-857
in PC v BTC Novo mesto
tel.: 068-316-171, 316-173**

AKCIJA

**TLAČNI ČISTILEC
Pavarini (150 bar)**

49.990 SIT

**KIT GARNITURA-7 delna:
pištola za lakiranje, naftiranje,
izpihovanje in manometer
za merjenje tlaka**

5.990 SIT

**KOMPRESOR
(24 lit. rezervoar,
7,5 bar; 129 l/min.)**

32.990 SIT

**SPEKTRA notranja barva
bela
25 kg**

2.590 SIT

**NEOSTIK
univerzalno lepilo
SK 101
930 ml**

969 SIT

ŠE VEDNO POTEKA AKCIJA KLIMA NAPRAV, NAMIZNIH VENTILATORJEV IN BTV "VOYAGER"

**DOLENJSKA
BANKA**

Reševanje stanovanjskih vprašanj mladih

V Dolenjski banki se zavedajo vse bolj perečih stanovanjskih stisk ljudi, predvsem mladih iskalcev stanovanj. S pestro posojilno ponudbo banka občanom omogoča, da lažje uresničijo svoje cilje pri nakupu stanovanj, stanovanjskih hiš, gradnji ali prenovi bivalnih prostorov in pri drugih oblikah reševanja stanovanjskih vprašanj.

Za pridobitev stanovanjskega posojila bančnemu komitentu ni potrebno vezati lastnih sredstev. Višina posojila je odvisna od kreditne sposobnosti občana in načina zavarovanja posojila.

Odplačilna doba stanovanjskih posojil je odvisna od namena kreditiranja in lahko znaša do 15 let.

Do 50% odobrenega posojila posojiljemalec lahko porabi v gotovini, preostali del posojila pa porablja na podlagi pogodb, predračunov oz. računov.

Obrestna mera za dolgoročno stanovanjska posojila je od TOM + 9% dalje. Mladi posojiljemalci, do 35. leta starosti, imajo pri določanju obrestne mere boniteto, kar pomeni za 0,5% nižje obresti.

Občanom, ki nameravajo svoje stanovanjsko vprašanje rešiti v prihodnjih letih, banka nudi možnost namenskega varčevanja po obrestni meri TOM + 4,5% in odobrava ugodna posojila na tej osnovi. Varčevalec lahko vplača enkratni polog, varčuje mesečno ali pa vplačuje pologe v skladu s svojimi možnostmi. Znesek posameznega pologa je najmanj 7.000,00 SIT, najkrajša varčevalna doba eno leto. Višina odobrenega posojila je odvisna od zneska privarčevanih sredstev in od varčevalne dobe, ter se giblje v razponu od 450% — po enem letu, do 1000% — po preteku pet let varčevanja.

Banka odobri prosilcem posojilo do 80% predračunske vrednosti investicije, za isto stanovanjsko enoto pa lahko varčuje in pridobi posojilo več družinskih članov.

Na podlagi 21. člena Statuta delniške družbe uprava družbe sklicuje

1. redno skupščino družbe PIONIR STANDARD GRADBENIŠTVO, družba za gradnjo in inženiring, d.d., Novo mesto, Kočevarjeva 4

ki bo v sredo, 27. 8. 1997, ob 10. uri v sejni sobi na sedežu družbe, Kočevarjeva 4, Novo mesto.

Predlog dnevnega reda:

- Otvoritev skupščine in ugotovitev sklepčnosti
PREDLOG SKLEPA:
Ugotovi se, da je skupščina sklepčna.
- Izvolitev organov skupščine
PREDLOG SKLEPA:
Izvolijo se predsednik skupščine in preštevalca glasov ter se imenuje notar.
- Potrditev dnevnega reda
PREDLOG SKLEPA:
Potrdi se predlagani dnevni red.
- Sprejem letnega poročila za leto 1996
PREDLOG SKLEPA:
Sprejme se letno poročilo za leto 1996 po predlogu uprave in na podlagi mnenja Nadzornega sveta.
- Sprejem sklepa o pokrivanju izgube za leto 1996
PREDLOG SKLEPA:
Izguba za leto 1996 se pokrije v naslednjih petih letih iz tekočega poslovanja.
- Imenovanje revizorja
PREDLOG SKLEPA:
Za izvedbo revizije računovodskih izkazov družbe v letu 1997 se imenuje revizijska družba po predlogu sklepa.
- Odpoklic člana Nadzornega sveta
PREDLOG SKLEPA:
Odpokliče se dosedanji član Nadzornega sveta, naveden v predlogu sklepa.
- Izvolitev novega člana Nadzornega sveta
PREDLOG SKLEPA:
V Nadzorni svet se izvoli novi član, naveden v predlogu sklepa.
- Vprašanje in pobude delničarjev
Gradivo za skupščino s predlogi sklepov je delničarjem na vpogled v tajništvo uprave družbe na sedežu družbe v Novem mestu, Kočevarjeva 4, vse delovne dni od 9. do 12. ure.
Skupščine se lahko udeležijo delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo najmanj 20 dni pred zasedanjem skupščine, in njihovi pooblaščenici, če najkasneje 3 dni pred zasedanjem skupščine v tajništvo uprave pisno prijavijo svojo udeležbo.
Če skupščina ne bo sklepčna, bo ponovno zasedanje istega dne, to je 27. 8. 1997, ob 11. uri v isti dvorani. Na ponovnem zasedanju bo skupščina veljavno odločala ne glede na višino zastopanega osnovnega kapitala.
PIONIR STANDARD GRADBENIŠTVO, d.d.
Uprava

**KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC**

TENIŠKI CENTER OTOČEC

ZAHVALA

V 71. letu nas je zapustil naš dragi

ILIJA BRDAR

z Drečjetove poti 17
v Novem mestu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znanecem, Združenju borcev Žabja vas in vsem sosedom za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala osebju novomeške bolnišnice, duhovnikom za opravljen obred, pevcem in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi najbližji

ZAHVALA

V 64. letu starosti nas je zapustil mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC RANGUS

iz Volčkove vasi pri Šentjerneju

Iskrena hvala vsem, ki ste nam stali ob strani, nam izrazili sožalje in pokojnika pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

AMALIJA STOPAR

z Laz pri Uršnih selih

Iskrena hvala sorodnikom, prijateljem, znanecem in vaščanom, posebno družinam Kump in Poreber, za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Hvala tudi g. župniku, govornici ter pevcem. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče in stari oče

JOŽE KASTELIC

s Kandijske ceste 72,
Žabja vas, Novo mesto

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znanecem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče ter tako številno spremstvo pokojnika na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, Internemu oddelku, Lovski družini Gorjanci in vsem udeleženiim lovcem, pevcem iz Šmihela, g. župnikoma p. Petru in p. Jožetu za lepo opravljen obred ter govornikom za besede slovesa. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

od 15.-25. julija

Vam ponujamo

POPUST za

JELOVICA

Lesna industrija, d.d., ŠKOFJA LOKA
tel.: (064) 61-30, fax: (064) 634-261

prodajna mesta:

NOVO MESTO, Ul. talcev 2, tel./fax.:068/323-444
METLIKA, Cestá XV. brigade, tel./fax.:068/58-716
BREŽICE, Aškerčeva 1, tel./fax.:0608/62-926
Jakaelektro RADEČE
Bavex TREBNJE
Kera Trade ZAGORJE ob SAVI
MK Trgoimpex KOČEVJE

AVTOSERVIS MURN, s.p.
Reslova 4, 8000 Novo mesto
tel./fax: 068/24-791

CENTER SUZUKI

PRODAJA IN SERVIS VOZIL

SAMURAI/trda streha 22.990 DEM

Kredit 1 — 5 let T + 6%

Servisiramo tudi avtomobile ostalih znamk!

**Osnovna šola Škocjan
Škocjan 51, 8275 Škocjan**

razpisuje prosta delovna mesta:

- UČITELJA RAZREDNEGA POUKA V ROMSKEM ODDELKU za določen čas, s polnim delovnim časom
- UČITELJA KOMBINIRANEGA POUKA NA PODRUŽNIČNI OSNOVNI ŠOLI BUČKA za nedoločen čas, s polnim delovnim časom,
- UČITELJA SLOVENSKEGA JEZIKA za nedoločen čas, s polnim delovnim časom,
- UČITELJA FIZIKE, TEHNIKE IN RAČUNALNIŠTVA za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, ki jih določata Zakon o osnovni šoli in Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Kandidati bodo opravljali poskusno delo 3 mesece.

Nastop dela: 1.9.1997.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po objavi razpisa.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v zakonitem roku.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

**vaš
kanal**

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

Verjemite ali ne...

**RADIO
OGNJIŠČE**

Krvavec 104,5 Kum 105,9

Čudežna koruza

"Rastlina ta, to je koruza, o njej molči slovenska muza," je pred dobrim pol stoletjem zapisal o "žitu revnih ljudi" naš prvi profesor poljedelstva Vinko Sadar.

Koruza je pridobila izje-

men pomen tudi v svetovnih razmerah. Če bi mehiški Indijanci, ki so udomačili divjo koruzo, dali človeštvu samo to poljščino (Indian Corn) in ničesar drugega, bi mu veliko dali. Čeprav se je začelo slabo in so na primer prvi kmetje na ozemlju današnje

Slovenije v začetku 18. stoletja sejali koruzo le prisilno, po ukazu avstrijskih vladarjev in bili za spodbudo oproščeni plačila desetine.

Dokler niso v začetku tega stoletja odkrili tako imenovanega heterotičnega učinka večletne samooplodnje ko-

ruzni rastlin in križanja tako dobljenih linij, koruza po svojih pridelovalnih sposobnostih niti ni bila vredna izjemne pozornosti. Heterozis in križanje pa sta omogočila vzgojo koruznih hibridov.

V ZDA, kjer pridelajo polovico vse koruze na svetu,

se je v zadnjih 60 letih povprečni hektarski pridelek koruze popeteril. Koruza je postala steber živinoreje, kot zrnje ali izdelki iz njega pa prehranjuje še na stotine milijonov ljudi. Iz koruze dela industrija nad 500 različnih izdelkov, ne le prehrambe-

nih, saj je to surovina za izdelavo različnih plastičnih mas, filmov, zdravil, kozmetičnih izdelkov idr. Za prehrano ljudi gre manjši del svetovnega pridelka, ki bi po kalorijah zadoščal že za bližnjon Zemljanov. (Sodobno kmetijstvo)

ZAHVALA

V 91. letu starosti je tiho odšla od nas naša mama, stara mama, prababica in tašča

MARIJA KAFOL

roj. Zore
z Rihpovca 32

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in sosedom iz Jurčičeve ul. in Rihpovca za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in spremstvo pokojne na zadnji poti. Posebno hvala g. župniku za opravljen obred in g. Prijatelju za zaigrano Tišino.

Žalujoci: hči Justi, sinova Stane in Slavko z družinami, vnuki in pravnuki ter snaha Marija

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustila teta

VIDA LUKMAN

z Ljubljanske ceste 82

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in prijateljem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala g. župniku za lepe besede slovesa, Sekciji za vzdrževanje prog za govor, Domu starejših občanov za lajšanje bolečin in skrbno nego ter šmihelskim pevcem.

Vsi njeni

ZAHVALA

8. julija nas je v 88. letu starosti za vedno zapustila naša draga

ANTONIJA PIVEC

Pivčeva Tončka, iz Semiča

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, prijateljem, znancem in sorodnikom za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče, govornikom za poslovilne besede ter vsem, ki ste pokojno spremlili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 75. letu starosti nas je 10. julija 1997 zapustil dobi in skrbni mož, oče, dedek, brat in stric

JOŽE RADEŠČEK

iz Koštialove 34

Od srca se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, Avtohiši Dana, Novolesu iz Straže, Zvezi borcev in Društvu upokojencev, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, ustno ali pisno izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče ter ga spremlili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo osebju Dializnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za dolgoletno skrb, g. kaplanu za opravljen obred s sv. mašo, pevcem in pogrebcom. Iskrena hvala ge. Ruži Modic za pomoč in podporo ter g. Dušanu Modicu za besede, izrečene v zadnje slovo.

Globoko užalosteni: vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu starosti je umrla

MARIJA KORAČIN

z Dolnje Težke Vode 28

Iskrena hvala sosedom, znancem in prijateljem za podarjeno cvetje in sveče. Posebna hvala družinama Puhan in Prosenik za nesebično pomoč, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem z Ruperčvrha, Pogrebnemu zavodu Oklešen in vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: Ivan, Martina, Vilma, Marjan in Maja

ZAHVALA

*Celo življenje si garala,
vse za dom, družino dala,
sledí tvojih pridnih rok
za vedno bodo ostale povsod.*

Ob izgubi naše mame, stare mame, tete, sestre in tašče

ANE KUKMAN

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, darovano cvetje in sveče, posebno pa gospe Miri Kramar, g. župniku ter vsem, ki ste pokojno spremlili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

V SPOMIN

*Če bi koga solza obudila,
Tebe, Ivanka, ne bi črna zemlja krila.*

14. julija mineva žalostno leto, odkar nas je zapustila naša draga mama in hčerka

IVANKA ČRNIČ

Prisrčna hvala vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem preranem grobu in ji prižigate sveče.

Žalujoci: sin Iztok, hčerka Vesna, ate in mama

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je zapustil oče, stari ata, pradedek, brat in stric

JANEZ ERJAVEC

s Sel 3 pri Dolenjskih Toplicah

Vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo. Iskrena hvala Splošni bolnišnici Novo mesto, patronažni sestri, gasilcem, pevcem, Pogrebni službi Oklešen, g. župniku za opravljen obred in vsem za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Vsi padamo. Ta roka, te oči,
vsem je zapisan padec: neizbežno,
a Eden je, ki neizmerno nežno
to večno padanje v rokah drži.
(R.M. Rilke)*

Ob tragični in boleči izgubi našega dragega moža, očeta in sina

SILVESTRA OBRSTARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali sveče in cvetje ali nam kakorkoli pomagali prenesti bolečino. Posebno se zahvaljujemo g. župniku in pevcem za lepo opravljen obred in tolažilne besede.

Žalujoci: žena Anica, sinovi Silvo, Tomaž in Jože, hčerka Marija, mama in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Mama ni umrla,
ker v naših srcih še živi.
Ona bo umrla,
ko homo umrli mi.*

V 67. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra, teta in tašča

CIRILA BEČAJ

roj. Zupančič
iz Jezera pri Trebnjem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam izrazili sožalje, pokojni pa podarili cvetje, sveče in darovali za sv. maše, osebju Infekcijskega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za obilno pomoč, skrb in nego v času bolezni. Iskrena hvala kolektivu Akripol iz Trebnjega, Zavodu za zdravstveno varstvo Novo mesto, Prevozništvu Škrjanc iz Grosuplja, podjetju MIK iz Češnjevka, Upokojenskemu pevskemu zboru iz Trebnjega za lepo zapete žalostinke, Podjetju za pogrebne storitve Oklešen iz Novega mesta ter g. kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem in vsakomur posebej še enkrat hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Vse odhaja kakor tiha reka,
le spomini spremljajo človeka.*

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča, sestra in teta

KOSA VRLINIČ

po domače Ratkotina
iz Bojancev 31

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom in sosedom, ki so pokojno obiskovali v času njene bolezni in nam pomagali v težkih trenutkih, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje, pokojni pa darovali cvetje in sveče ter jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi Kirurškemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, govornikom, Godbi na pihala Črnomelj, g. Kralju za zaigrano Tišino in g. duhovniku. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

*Le delo, skrb, bolezen in trpljenje
izpolnjevalo tvoje je življenje.
Vse do zadnjega si upala,
da bolezen s trdo voljo boš pregnala.
Pošle so ti moči in zatisnila trudne si oči.
Ostala je praznina, a v srcih naših
huda bolečina.*

V 42. letu starosti nas je mnogo pregodaj zapustila naša draga

BRANKA KUSIČ

roj. Jelenič
iz Dol 12 pri Metliki

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Posebno se zahvaljujemo osebju Onkološkega inštituta Ljubljana, Zdravstvenemu domu Metlika, Srednji šoli tekstilne usmeritve Metlika, vsem govornikom in družini Damjanovič. Hvala vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

MOTOR TOMOS AVTOMATIC, letnik 1995, kovinsko moder, bela lita platišča, kot nov, podam. ☎ (068)81-747. 7279

R 4 GTL, letnik 1988, svetlo modre kovinske barve, podam. ☎ (068)27-921. 7279

R 5, letnik 12/92, 5V, bel, podam. ☎ (068)73-766. 7283

KAWASAKI KLR 650 in yamaha XTZ 750 podam ali menjam. ☎ (068)75-521. 7283

HROŠČA 1200, letnik 1975, registriranega do 2/97, novo šasijsko za R 4 ter 4 vrstno harmoniko prodam. ☎ (068)78-053. 7291

Z 650 kiper, registrirano za celo leto, in zetor 4340, 600 delovnih ur, prodam. ☎ (068)73-148. 7292

pohišto

5-DELNO OMARO, visoko 2.18 m, podam. ☎ (068)81-356. 7125

USNJENO sedežno garnituro in klubsko mizico prodam. ☎ (068)26-760. 7212

SKORAJ NOV masivni fotelj zelo ugodno prodam. ☎ (068)28-342. 7212

ZARADI SELITVE prodam spalnico, kuhinjo in posamezne dele pohištva. Ogled v nedeljo. ☎ (061)1272-015, zvečer, ali (068)28-417. 7216

KOMBINIRANO OMARO, mizico in preprogo prodam. ☎ (068)51-767. 7248

SPLANICO, staro 6 let, prodam. ☎ (068)21-493. 7271

KUHINJO Marles Orhideja, rumeno, izredno dobro ohranjeno, prodam. ☎ (068)341-685. 7293

posest

BIVALNO ZIDANICO s sadovnjakom in vinogradom v Dolu pri Podbočju prodam. ☎ (063)33-270. 6854

HIŠO z gospodarskim poslojem na lepi legi v bližini Novega mesta, možnost dodatne gradnje, prodam. ☎ (061)667-116, zvečer. 7075

VIKEND na Gačah, 90 m², delno opremljen, prodam za 70.000 DEM. ☎ (068)25-017, popoldan. 7077

ŠMARJETA, dvostanovanjsko, nedograjeno, delno vseljivo hišo v novem, urejenem naselju (asfalt, telefon, 600 m² vrta), prodam za 120.000 DEM. ☎ (061)817-204 ali (068)73-334. 7106

VEČJO HIŠO menjam za manjšo z doplačilom. Šifra: »UGODNO«. 7117

STAR SADOVNJAK, 13 a, asfalt, voda, elektrika na parceli, prodam. ☎ (068)22-627. 7120

OPREMLJENO stanovanjsko hišo z velikim dvoriščem, kopalnim bazenom z moderno čistilno napravo, novo brunarico in vinogradom z vinsko kletjo ugodno prodam. ☎ (068)42-774. 7121

NJIVO, 24 a, pri Regrči vasi, jugo koral 45, letnik 1990, zelen, malo vožen, prodam. ☎ (068)27-448. 7172

HIŠO nad Boštanjem, Jablanice, 10 x 11 m, na lepem kraju, CK na olje, lahko kot bivalni vikend ali za dejavnost, telefon, 600 m² ograjenega zemljišča, prodam. ☎ (068)82-850. 7186

ZAZIDLJIVO PARCELO ali starejšo hišo z nekaj zemlje, v bližini okolici Novega mesta, do 15.000 DEM (gotovina), kupim. ☎ (068)26-758. 7203

HIŠO v Žužemberku, Grajski trg 45, prodam. ☎ (061)444-958. 7204

KMETIJSKO ZEMLJIŠČE v k.o. Golek pri Dragatušu, 6.000 m², prodam. ☎ (069)63-694. 7232

V BLIŽINI Dolenjskih Toplic prodam stavbno zemljišče in njivo. ☎ (068)324-440, zvečer. 7238

ENODRUŽINSKO HIŠO s CK in telefonom, na lepi, sončni legi, prodam. ☎ (061)852-577. 7253

HIŠO ali bivalni vikend v Novem mestu ali okolici, do 120.000 DEM, kupim. ☎ (068)25-596. 7263

NOVEJŠO, komfortno dvostanovanjsko hišo, 230 m², v centru Novega mesta, z 2000 m² sadovnjaka, ki je hkrati stavbno zemljišče, prodam. ☎ (068)78-030 ali (0609)643-999. 7270

NA LEPI, sončni legi v neposredni bližini Šmarjskih Toplic prodamo stanovanjsko hišo, 1400 m² zemlje, s CK in telefonom. ☎ (068)322-516, 22-612 ali 325-800. 7278

V BLIŽINI Novega mesta prodam zemljišče (njiva, sadovnjak, trta, baraka). ☎ (068)22-249. 7285

V NAJEM ODDAM gostinski lokal v okolici Novega mesta. ☎ (068)21-043. 7292

prodam

BATNI KOMPRESOR Omega Air, 300-litrski, pretok 650 l/min, nerabljen, prodam za 3000 DEM. ☎ (068)326-157. 6916

NOVO kombinirano peč za centralno kurjavo KTK, 38 KW, ugodno prodam, 6.5 m dolgo lestev pa zamenjam za 1 m³ drv. ☎ (068)23-176. 7069

DOBER vinski sod, 1200-litrski, ugodno prodam. ☎ (0608)80-121. 7072

KORUZO in ječmen v zrnju ter knjige za drugi letnik ekonomske šole prodam. ☎ (068)81-340. 7076

NOV železni gumi voz, 16 col, prodam. ☎ (068)30-235. 7078

DVOJNE kovinske modele za izdelavo vrtnih kaminov prodam za 2000 DEM. ☎ (068)22-407. 7082

VINO CVIČEK in šmarnico ugodno prodam. ☎ (068)26-449. 7086

KNJIGE za 7. in 8. razred prodam. ☎ (068)87-488. 7089

PIKADO LEVAN in 2 poker avtomata ugodno prodam. ☎ (068)341-401. 7090

VINO CVIČEK in koruzo v zrnju, že v vrečah, ugodno prodam. ☎ (068)89-075. 7102

KVALITETNO vino, belo in cviček (možnost dolgoročnega sodelovanja), nov strešnik Bramac in rabljen strešnik Novi Bečje 222 prodam. ☎ (068)25-426. 7107

SUHA bukova kalana drva prodam. ☎ (068)87-116. 7107

VEČJO KOLIČINO koruze v zrnju prodam. ☎ (068)73-634. 7110

HARMONIKO FRAJTONARICO, izdelave Svetlin, be, es, as, staro 2 leti, za 2900 DEM in jugo 55, letnik 1989, registriran za eno leto, za 3100 DEM prodam. ☎ (068)57-796. 7113

CISTERNO, 2000-litrsko, s hidroforjem in elektromotorjem, skoraj novo, poceni prodam. ☎ (061)723-085. 7114

VINO, rdeče in belo, zelo ugodno prodam. ☎ (068)75-464. 7115

STREŠNO OKNO, 100 x 80, prodam. ☎ (068)928-328. 7116

ČEBELARJI, POZOR! AŽ panje, 7 kom., malo rabljene, ugodno prodam. ☎ (0608)21-777, Krško. 7118

12 M suhih, nasekanih mešanih drv za štedilnik prodam. ☎ (068)84-220. 7119

KVALITETNO belo vino ugodno prodam. ☎ (0608)21-310. 7132

KVALITETEN zgodnji krompir, 100 kg, prodam po 80 SIT. ☎ (068)59-082. 7133

PRIKOLICO za osebni avto, nosilnosti 300 do 500 kg, lepo, malo rabljeno, prodam za 60.000 SIT. ☎ (061)666-064. 7139

ETAŽNO PEČ za centralno, ekspanzijsko posodo in cevni termostat prodam. Franc Češek, Stara Bučča 37, Škocjan. 7148

NAJBOLJŠI servisi komplet Bavaria za kuhanje brez maščob, še zapakiran, poceni prodam. ☎ (0608)64-461. 7150

KNJIGE za 8. razred ugodno prodam. ☎ (068)75-375. 7151

NOV super čistilec na suho paro, prodam. Marija Barborič, Dol. Suhadol 20, Brusnice. 7152

BELO cepljeno vino, metliški okoliš, ugodno prodam. ☎ (068)25-029 ali 50-365. 7154

VINO ŠMARNICO po 120 SIT in krompir prodam. ☎ (068)65-871, Kren. 7155

VINO ŠMARNICO in cepljeno ter 1 m³ lipovih desk, debeline 3 cm, prodam. ☎ (068)79-847. 7157

SUHA bukova drva, lahko žagana, z dostavo, ugodno prodam. ☎ (068)67-663. 7165

PREŠO na kamen prodam. ☎ (0608)70-098. 7166

5 M gabrovih drv prodam. ☎ (068)23-779. 7169

ŽLAHTNO VINO cviček in R 4 GTL, letnik 1986, ugodno prodam. ☎ (068)42-954. 7170

GABROVA drva prodam. ☎ (068)83-702. 7175

VINO šmarnico prodam. ☎ (068)81-774. 7178

ZOBNI APARAT Praktik Kirana B, star 2 leti, prodam. ☎ (068)59-641. 7180

VEŠE KNJIGE za 4. in 5. razred osnovne šole prodam. ☎ (068)89-786, vsak dan. 7185

BALKONSKO OGRAJO, železno, dolgo 16 m, za 10.000 SIT in hrastovo kad, 500 l, za 5.000 SIT prodam. ☎ (068)342-137, zvečer. 7190

SUHA metrska drva ter knjige za 6. in 7. razred osnovne šole prodam. ☎ (068)49-371. 7196

RDEČE IN BELO VINO ter žganje sadjevcev ugodno prodam. ☎ (068)73-119. 7197

INLES OKNO, termopan, 180 x 120 cm, novo, ugodno prodam. ☎ (0608)87-389. 7199

JEČMEN, čebelje panje AŽ, 9-satne, in mizarski »ponk« prodam. ☎ (068)42-492, zvečer. 7205

SUHE javorjeve deske, primerne za izdelavo podna, prodam. ☎ (068)65-638, po 16 ur. 7210

VINO, ŠMARNICO in cepljeno, prodam. ☎ (068)48-789. 7211

VINO prodam. ☎ (0608)84-327. 7213

NOVA garažna in dvorišna vrata z daljinskim odpiranjem ali brez ter rdeče vino prodam. ☎ (068)42-635. 7219

VINO ŠMARNICO in motorno škroplilnico Panonija prodam. Franc Bonifer, Dolnji Križ 8, Žužemberk. 7221

STAREJŠO risalno desko poceni prodam. ☎ (068)24-307. 7225

OPAŽ, 690 SIT prva klasa, 520 SIT druga klasa, talni 1.150 SIT, smrekov, suh, z dostavo, prodam. ☎ (063)451-082, Andrej. 7230

VRTNO UTO, 3.80 x 3.20 m, 2 prostora, 1 soba urejena in izolirana, prodam. ☎ (068)26-108. 7241

BALKONSKA VRATA, 220 x 70 cm, z roletno, rabljena, in pralni stroj Gorenje, rabljen, prodam. ☎ (068)79-849. 7242

POČITNIŠKO PRIKOLICO in traktor Steyr, s koso, prodam. ☎ (068)60-137, zvečer. 7244

VEČ zelo lepih in nerabljenih konjskih komatov in sedel prodam. ☎ (061)852-577. 7252

KLIMO Tadiran, primerno za zidnice ali kleti, rabljeno eno sezono, ugodno prodam. ☎ (0608)84-040. 7254

BALE, 800 kg sena, proizvodnja 1997, prodam. Levičar, Dol. Leskovec 21, Brezstanica. 7255

STARINE (omare, mize, stole, nočne omarice, starinske predmete, vprežne sani, kolo, skrinje za žito), prodam. ☎ (0608)62-687. 7257

KLJUKO za hyundai pony, novejšje izdelave, in zimske gume 165/70/13 prodam. ☎ (0608)32-923. 7258

BALIRANO SENO v cea 20 kg balah, 8 t, prodam. Možna dostava. ☎ (061)781-425. 7262

KNJIGE: nemški jezik, za 5., 6., 8. razred, glasba za 5. in 6. razred OŠ, zelo ugodno prodam. ☎ (068)47-298. 7264

RDEČE in belo vino prodam po 200 SIT. ☎ (068)85-860. 7267

PRIKLJUČEK za R 5 prodam. ☎ (068)65-225. 7269

BUKOVA kalana drva prodam. Lahko dostavim na dom. ☎ (068)322-754. 7272

RDEČE in belo vino prodam. ☎ (068)65-134. 7288

DVE NOVI GUMI 195/50/15 prodam. ☎ (068)25-278. 7296

razno

V NOVALJI na otoku Pagu oddamo lepo opremljene apartmaje po ugodni ceni. Če želite čisto morje in prijeten odih, nas pokličite! ☎ 0038553 661-458 ali 0038553 661-963. 6273

PISARNIŠKE PROSTORE v centru industrijske cone v Sentejnerju oddamo. ☎ (068)81-235. 7046

45 M² velik lokal v Brežicah oddam. ☎ (0608)67-006, zvečer. 7081

PROSIM DRUŽINO iz Novega mesta, ki je bila na ogledu letalonosilke, kjer se je tudi spoznala z bratoma iz Murske Sobote, da se ogledajo na ☎ (069)24-879. 7111

V CENTRU Novega mesta oddam lokal, primeren za trgovino. ☎ (068)22-373. 7143

POSLOVNE PROSTORE na Ljubljanski 8 (80 m² trgovine in 80 m² pisarniškega prostora) oddam v najem. Nudimo vam možnost sofinanciranja pri ureditvi prostorov! ☎ (068)321-707. 7228

V CENTRU Črnomlja oddam opremljen gostinski lokal in prodam stanovanje, 70 m². ☎ (068)51-010, od 16. do 20. ure. 7235

V STROGEM CENTRU Novega mesta iščem pisarniški prostor. ☎ (068)24-132, ob 8. uri, ob delavnikih. 7297

MATEMATIKO za osnovno in srednjo šolo inštruiram. ☎ (068)22-257. 7298

Odkupimo Krkine delnice po najugodnejši ceni. Tel. 068/41-061, 341-522, 28-694.

službo dobi

ZA AKVIZITERSKO PRODAJO nagrobnih sveč redno zaposlimo komunikativne moške ali ženske z lastnim prevozom. ☎ (0609)622-668. 6687

KV MIZARJA zaposlim. Mizarstvo Bajt. ☎ (068)22-893. 7070

KLJUČAVNICARJA z nekajletno prakso zaposlimo za določen čas. Ključavničarstvo Šmajdek, Krallova 49, Novo mesto. 7243

KUHARJA in natakarja z izkušnjami za samostojno delo v gostilni v Mokronogu zaposlimo. ☎ (068)49-008. 7287

Dve dekleti s prakso takoj zaposlimo v bistroju. Stanovanje urejeno. Tel. 061/887-368.

službo išče

V POPOLDANSKEM ČASU iščem delo kot upravni tehnik ali trgovski poslovođa. ☎ (068)26-441, dopoldan. 7131

PRIPRAVNIŠKO PRAKSO v trgovinski smeri išče dekle na območju Črnomlja, Vinice ali Metlike. Znam dva tujajezika in imam nekaj prakse iz kozmetike. ☎ (061)867-101. 7189

stanovanja

DVEINPOL- ALI TRISOBNO STANOVANJE najajem. ☎ (068)322-980. 7071

V IVANČNI GORICI najajem enosobno stanovanje. ☎ (064)77-880, po 18. uri, Metka. 7128

V KRŠKEM prodam dveinpol sobno stanovanje, 70 m², CK, telefon, balkon, takoj vseljivo. Cena 60.000 DEM. ☎ (0608)32-660 ali 31-796. 7182

STANOVANJE v bližini Novega mesta najameva. Možnost predplačila! ☎ (068)22-482. 7266

živali

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valinica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)71-375. 6557

KOKOŠI NESNICE bomo prodajali od 21. 7. dalje ter purane, težke 4 do 5 kg, prodajamo. ☎ (0608)89-038. 6969

RJAVE NESNICE različnih starosti ter race prodajamo. Kuhelj, Šmarje 9, Sentejnerje. ☎ (068)42-524. 6996

2 PRAŠIČA, težka 100 do 120 kg, krmiljena z domačo hrano, in prikolico domače izdelave prodam. ☎ (068)81-072. 7068

PLEMENSKE TELICE simentalke, s pedigreji, visoko breje, po izbiri prodam. ☎ (068)81-006. 7080

TELE, staro 10 dni, prodam. ☎ (068)45-395. 7083

KOBILO HAFLINGER z žrebetom, staro 6 let, primerno za otroke, prodam. ☎ (068)323-295. 7087

PRAŠIČE za nadaljnjo rejo, težke 80 do 90 kg, in kravo za zakol prodam. ☎ (068)41-423. 7091

3 TELICE, breje 9 mesecev, po izbiri, ugodno prodam. ☎ (0608)84-403. 7093

ČRNO-BELEGA BIKCA, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)44-650. 7134

6 ENOLETNIH KOKOŠI za nadaljnjo rejo ali zakol in peteline po 300 SIT prodam. ☎ (0608)80-507. 7136

TELICO SIVKO, staro 16 mesecev, in suhe smrekove deske, 2.5 cm, prodam. ☎ (068)65-406. 7137

TELICO SIMENTALKO, staro 10 tednov, primerno za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)30-144. 7140

PRAŠIČE, težke 40 do 50 kg, prodam. ☎ (068)41-037. 7160

KRAVO SIVKO, breje 8 mesecev, in vino šmarnico prodam. ☎ (068)321-307. 7161

KOBILO z žrebetom in mlado kobilo prodam. ☎ (068)89-070. 7162

BIKCA, starega 9 tednov, limuzin, borove deske, 5 cm, in smrekove, 3 cm, prodam. Jordan, Ruhna vas 4, Škocjan. ☎ (068)76-020. 7171

MLADIČE ROTTWEILERJE, stare 3 mesece, z rodovnikom, cepljene, zelo prijazne, ugodno prodam. ☎ (068)42-903. 7174

KOZICE in kozličke za rejo ali zakol, s kontroliranim poreklom, prodam. ☎ (068)49-616. 7188

PRAŠIČA, 120 kg, hranjenega z domačo krmo, prodam. ☎ (068)73-337. 7207

KRAVO, brejo, prodam. ☎ (068)45-495. 7217

TELIČKO, kvalitetno, križano med črno-belo in rjavo, staro 7 dni, in bikca, črno-belega, starega 7 dni, prodam. ☎ (068)83-358, po 19. uri. 7218

10 DNI staro teličko sivko prodam. ☎ (068)75-173. 7220

ČRNO-BELEGA TELIČKA, starega 1 teden, prodam. ☎ (068)78-256. 7223

MLADEGA črna psička in rjavega mucka oddamo. ☎ (068)83-355. 7227

NEMŠKO OVČARKO, staro 9 tednov, prodam. ☎ (068)45-400. 7229

2 PSIČKA, stara 9 tednov, mati škotska ovčarka, podarim. ☎ (068)45-892. 7250

ČEBELE v AŽ panjih, prazne panje, mlade matice in med prodam. ☎ (0608)82-203. 7256

KRAVO za zakol prodam. ☎ (068)28-145. 7277

JAGENJČKE ali ovce za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)89-592. 7280

TELIČKA, starega 10 dni, prodam. Jože Selak, Dolenja vas 1, Otočec. 7282

SIVEGA BIKCA, starega 8 tednov, primerne za nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)50-128. 7284

TELICO in bika za zakol prodam. ☎ (068)66-062. 7289

3 KOZLIČKE, stare 3 mesece, prodam. ☎ (068)65-087. 7290

ženitne ponudbe

DOLENJEC, samski, želim spoznati žensko, staro do 40 let. Imam svojo hišo. Otroci me ne ovirajo. Šifra: »PRIDI K MENI ALI JAZ K TEBI«. 7098

UPOKOJENEC, vdovec, zdrav, star 77 let, s stanovanjem, želi spoznati žensko za skupno življenje ali prijateljstvo iz omrežne skupine 061 ali 068, ni pa pogoj! Šifra: »LEP«. 7261

AGRO d.o.o. NOVO MESTO

prodajalne: SEJALEC - 068/24-132 Kmet. APOTEKA - 068/322-560 »Novi trg« - 068/324-583

UGODNA PRODAJA:

vrtnih kosilnic, kosilnic na laks, motornih žag, pralnih aparatov in motornih škroplilnic na 4 čeke brez obresti s 5% popustom od 21. 7. do 18. 8. 1997.

ZAHVALA

V 66. letu je v boju z boleznijo omagal naš dragi mož, oče in dedi

JANEZ NEMANIČ

iz Novega mesta, Smrečnikova 41

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom iz Novega mesta in rodne Slamne vasi, sodelavcem in bivšim sodelavcem žalujočih ter znancem za podarjeno cvetje, sveče in pisne in ustne izraze sožalja ter številno spremstvo na pokojnikovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo zdravnici Internega oddelka ge. dr. Mariji Čeh za trud, da bi mu rešila življenje, Čestnemu podjetju Novo mesto, govorniku g. Goletu, g. župniku za opravljen obred, pevcem iz Šmihela, izvajalcu Tišine in g. Oklešnu za pogrebne storitve. Vsem in vsakemu posebej, ki ste pokojnika imali radi in sočustvovali z nami, hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite.

spomnite se, kako trpel sem, in večni mir mi zaželite.

Z žalostjo v srcu sporočamo, da je v 78. letu starosti za vedno odšel od nas naš dragi oče, stari ate in brat

JANEZ BRAJKOVEC

iz Gor. Suhorja 18 pri Metliki, borec Tomšičeve brigade in eden ustanovnih članov Lovske družine Suhor

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izraženo sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala govorniku pred domačo hišo, govorniku LD Suhor ob odprtem grobu, g. župniku za opravljen obred in lovskemu pevskemu zboru. Posebno se zahvaljujemo vsem lovcem, gasilec ter Zvezi borcev Suhor, ki so svečano pospremili pokojnika k zadnjemu počitku. Še enkrat se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami in pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 78. letu starosti je končal svoj življenjski boj naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat in stric

FRANC CVETAN

iz Češnjic pri Trebelnem

V dnevih žalosti nismo bili sami, zato se želimo zahvaliti sorodnikom, vaščanom, številnim prijateljem in znancem, ki ste bili z nami v težkih dneh, nam s svojo prisotnostjo in izrečenim ali pisnim sožaljem pomagali, da smo lažje klubovali žalosti, ki nas je navdajala. Najlepša hvala vsem, ki ste pokojniku darovali toliko cvetja in sveč in družini Fajdiga iz Temenice, ki je namesto cvetja darovala denarni prispevek za cerkev. Posebno zahvalo smo dolžni medicinskemu osebju Zdravstvenega doma Mokronog, celotnemu osebju Kardiološkega oddelka Interne bolnišnice Novo mesto, GD Štatenberk za organizacijo pogreba in častno stražo, g. Marjanu Stariču za besede slovesa ob odprtem grobu, GD Trebelno in GD Velika Strmica za udeležbo na pogrebu. Zahvalo izrekamo sodelavcem Ljubljanskih mlekar, enoti Novo mesto, Trima Trebnje, Agencije za plačilni promet, podružnice Novo mesto, Ekonomsko-finančnega sektorja in Kolegija direktorja družbe Krka Zdravilišča Novo mesto. Iskrena hvala pevcem, g. župniku za opravljeno mašo in obred ter izvajalcu Tišine. Še enkrat se zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnemu storili karkoli dobrega, ga obiskovali v času boleznij, ga spoštovali in imeli radi ter ga v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci: žena Milka, hčerki Milica in Slavka, sinova Tone in Franci z družinami, sestri Ančka in Tončka, brat Jože in ostalo sorodstvo

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA Muzejska 3 ☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila! Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacija.

HI-PO, pisarniško pohišto OC Brezje, Grosuplje ☎ /fax: 061/764-467, 762-100

Najugodnejše cene kvalitetnega pisarniškega pohištva. Pisarniški sklop z omarami že za 129.000 SIT.

UMETNI KAMEN za oblaganje fasad po najugodnejših cenah!

Izdelujemo ga v sivi, beli in rjavi barvi ter kombinacijah le-teh. Cena z dostavo in polaganjem cca 2.500 tolarjev 1 m². KOŠMRLJ, s.p., Meniška vas 7, Dolenjske Toplice. ☎ 068/65-882, 65-557.

ODKUP DELNIC

Delnice Krke, Uniona, Petrola in druge kupim za gotovino po najugodnejši ceni. ☎ 061/131-92-15

Igor Luzar

cu, za katerega je študiral. "Čutil sem, da me Bog izrazito kliče in vabi, naj ljudem služim kot duhovnik. Prav gotovo bi lahko dosti dobrega storil za ljudi tudi v kakšnem drugem poklicu, vendar se mi je pokazal duhovniški poklic kot edini pravi," pravi Igor Luzar in dodaja, da je bilo v njegovo duhovno zorenje seveda vključeno tudi tehtanje, čemu se bo moral kot duhovnik odreči, denimo družini, vendar so ga v odločitvi za duhovniški poklic krepile svetopisemske besede: "Kaj ti pomaga, če si ves svet pridobiš, svojo dušo pa izgubiš."

Julij je mesec dozorevanja in žetve. Pod vročimi žarki poletnega sonca na poljih dozoreva zlato pšenično zrnje, kruh naš vsakdanji in simbol blagostanja. A človek ne živi samo od kruha, življenje mu mora polniti še kaj več, kot je gmotno blagostanje. Mnogim je to božja beseda, zato se verno slovensko občestvo julija veseli še ene, posebej dragocene žetve: na njivi življenja ta čas dozori sadovi dolgoletnega študija, molitve in temeljnih življenjskih odločitev - to je čas, ko prejmejo mašniška posvečenja novi slovenski duhovniki in ko v svojih župnijah berejo nove maše. Letos jih je 34, med njimi tudi 37-letni Igor Luzar, ki je novo mašo bral to nedeljo v frančiškanski cerkvi v Novem mestu.

Igor Luzar se je rodil v novomeški družini kot tretji in zadnji otrok. V družini ni bilo kakega posebnega verskega vzdušja, prej bi lahko rekli, da je bilo vzdušje do vere indiferentno, a vendar je v mladem Igorju kalilo močno zmo duhovnosti, ki je šlo v rast, ko je leta 1978 maturiral na srednji tehniški kmetijski šoli in vpisal veterinaro na biotehniški fakulteti v Ljubljani. Dve leti kasneje mu je umrla mati. Smrt ljubljenega bitja je doživljal zelo globoko, žalostni dogodek pa mu je osvetlil življenje z novo lučjo; odkrilo se mu je, da mora smisel bivanja iskati drugje, kot ga išče. Vernost je začutil kot tisto vrednoto, za katero se splača v celoti darovati in posvetiti življenje.

In tako se je v njem porodila želja, da bi postal duhovnik. Krepila se je in rasla. Bil je že tik pred diplomom, ko ni več videl nobenega smisla vztrajati v pokli-

Svetli toni novogotike

Prepleksana in obnovljena zunanjščina novomeške frančiškanske cerkve bo stala okoli 2 milijona tolarjev

NOVO MESTO - Pred novo mašo, ki jo je v nedeljo v frančiškanski cerkvi sv. Lenarta pel Novomešan Igor Luzar, so prepleksali njeno zunanjščino, ki je poleg kapiteljske cerkve edina kulturna stavba v Novem mestu, ki spada še v obdobje gotike.

"Za pleskanje in manjšo obnovo pročelja naše cerkve smo se odločili, ker je bila barva od prejšnjega pleskanja že močno sprana, poleg tega je to sovpadlo z novo mašo," je povedal gvardijan novomeškega frančiškanskega samostana pater Jože Urbanija. "Cerkveno zunanjščino smo želeli prepleksati že pred novo mašo Igorja Štamflja pred tremi leti, takrat nam je bil proizvajalec Jup pripravljeno celo dati barve za zastonj, vendar so na novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine zahtevali, da morajo biti barve apnene, in tako iz tega ni bilo nič. Sedaj smo pa lahko pleskali z Jupovimi barvami, le da smo jih tokrat morali plačati," potoži samostanski predstojnik.

Delo je prevzela Obrtna zadruga Hrast, trajala je približno mesec dni, potekala pa so po zahtevah in pod nadzorom novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, ki je pomagal tudi pri obnovi okrasov na pročelju in posodil del gradbenega odra. Strokovnjaki Zavoda so zahtevali, da je pročelje preple-

skano v oker tonu, ker je tako v duhu neogotike. Leta 1866 so namreč po načrtih Italijana Pascolija predelali zunanjščino cerkve; po sodbi strokovnjakov gre za uspelo neogotsko predelavo pročelja.

Vsa stvar bo stala okoli 2 milijona tolarjev. "Ne vemo še, kako bomo vse to poravnali," pravi pater Jože Urbanija. Ker gre za kulturni spomenik, računano tudi na prispevek ministrstva za kulturo, vendar državni proračun za letošnje ni sprejet in frančiškanski ne kaže prav dobro. Vsekakor pa bo sedanje pleskanje pročelja cerkve zaleglo za nekaj let. In tega se ne veseli le šest redovnikov, kolikor jih je v samostanu, saj je cerkev in seveda celoten frančiškanski kompleks organski del mesta, in to eden lepših.

TINA JE NAJLEPŠA - Petkov večer je restavracijo Tango napolnil z obetavno lepoto dolejskih deklet in z radovedneži od vsepovsod. Priveditev MISS Dolenjske za miss Slovenije je dosegla svoj vrhunec okrog polnoči, ko je organizator in predsednik žirije Marjan Pavlin razglasil rezultate: 2. spremljevalka je Natalija Povhe iz Trebnjega (na sliki desno), 1. spremljevalka je Črnomaljška Maja Šimec (prva z leve), zmagovalka in miss Dolenjske 1997 pa je postala prikupna in postavna Tina Orač iz Novega mesta. (Foto: Marko Klinc)

Pet parov bo dahnilo "da"

Jutri se v Semiču prične tridnevna prireditev "Semiška ohcet", katere osrednji dogodek bo poroka po semiško

SEMIČ - S fantovščino in deklisčino se je preteklo soboto na turistični kmetiji Cerjančevih na Krupi pravzaprav že pričela velika tridnevna prireditev, imenovana Semiška ohcet, ki bo konec tega tedna v Semiču. Čeprav bo osrednji dogodek prireditve prav ohcet po semiških običajih, pa se bo celotna prireditev s tem naslovom pričela že v petek, 18. julija, ob 18. uri.

Takrat bo namreč v semiškem muzeju otvoritev vinogradniške muzejske zbirke in razstave s pokušnjo najboljših semiških vin ter razstave slik s srečanjslikarjev v Semiču. V gasilskem domu pa bodo odprli razstavo čebelarških izdelkov in izdelkov domače obrti upokojencev.

V soboto bo ob 13. uri srečanje turističnih delavcev Dolenjske in Bele krajine. Ob 14.30 bodo semiški osnovnošolci pri gasilskem domu uprizorili igro z ekološko temo "Belo in črno". Ob 16. uri se bo pričela svečana povorka petih poročnih parov in svatov od s slamo krite hišice v Kašči do semiškega gasilskega doma, kjer bo šranganje, potem pa bodo ženini in neveste skupaj s svati krenili na poroko v poročno sobo v semiškem muzeju ter v cerkev. Folklorna skupina "Semiška ohcet" bo pri gasilskem domu pripravila

sprejem neveste na domu, nato pa se bo dolgo v noč nadaljevalo veselo rajanje. Hkrati z v petek odprtimi razstavami bo od sobote popoldne v gasilskem domu na ogled tudi bogata razstava jedi, ki jih bodo pripravile članice društva kmečkih žensk Semič.

V nedeljo, 20. julija, bo ob 16. uri prišla h gasilskemu domu povorka, v kateri bodo predstavniki okrog 35 semiških društev, ki bodo tudi predstavili svoje delo. Potem bo župan Janko Bukovec slavesno prevzel novi grb in novo zastavo semiške občine ter ju v spremstvu predsednika semiškega občinskega sveta Antona Malenška odnesel v občinsko stavbo.

M. B.-J.

IGRE POD DEDOVO LIPO

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Turistično društvo Šmarješke Toplice priredi v soboto, 19. julija, ob treh popoldne v zdraviliškem športnem parku 9. Igre pod dedovo lipo. V desetih zabavnih igrah se bodo pomerile ekipe iz Bele Cerkve, Gabrja, Mokrega Polja, z Otočca, iz Škocjana in Šmarjete. Po igrah bo za prijetno razpoloženje poskrbel ansambel Modri val iz Kopra.

KITARA IN ČEMBALO

GLOBOODOL - Peti koncert v ciklu koncertov od svečah, ki potekajo v Domu glasbene dediščine, bo na sporedu v petek, 18. julija, ob 20.30. Kot solista bosta nastopila kitarist Andrej Grafenauer in čembalist Mirko Bizjak.

Vsak teden ena

Iz zbirke anekdot Slavka Klančičarja

Dvojni defekt

Gozdarski inženir Rade Kalinovič in njegov sodelavec Dane Adamič sta bila z osebnim avtom po službeni dolžnosti v Beli krajini. Običajno se terenski ogledi v tej vinorodni pokrajini zelo radi zavlečejo. Tako sta se šele ponoči precej dobre volje vračala proti domu. Nekje na samem pa ugotovita, da je ena guma na vozilu prazna. Precej časa je trajalo, da sta, nerodna kot sta bila, le zamenjala kolo. Po komaj sto metrih vožnje pa voznik Kalinovič ugotovi, da je spet nekaj narobe. Neverjetna smola, tudi to kolo se je predložilo. Znašla sta se v brezizhodnem položaju. Toda glej, srečno naključje! Mimo je pripeljal znanec z isto znamko avtomobila. Posodil jima je kar svoje rezervno kolo.

Naslednji dan se Rade ni mogel dovolj načuditi: v prtljajniku je bila samo ena od obeh gum prazna. Razmišljal je in razmišljal... Končno je doumel resnico: takrat, pri prvi zamenjavi, sta namesto rezervnega dala nazaj spet isto predro kolo.

PET POROČNIH PAROV - Pet parov, ki se bodo v soboto po semiških navadah poročili na "Semiški ohceti", se je preteklo soboto srečalo na Krupi na deklisčini in fantovščini. Poleg tega da so se spoznali med seboj ter hkrati spoznali tudi semiške običaje, so se pomerili še v različnih družabnih igrah. V soboto bodo "da" izrekli: Tanja Lubše in Štefan Grabnar iz Šmartna pri Litiji, Alenka Mekše in Janez Drenik iz Trebnjega, Nataša Prunlg iz Šempetra v Savinjski dolini in Steven Iršič iz Slovenskih Konjic, Irena Medvedšek in Janez Radič iz Hrastrnika ter Silva Kozar iz Ivanjkevcv in Franc Heric iz Ljutomera. (Foto: M. B.-J.)

TRJE V ENI URI - Komaj so trije ribiči v ponedeljek, 7. julija, ob pol devetih zvečer namočili trneke v že nekoliko cvetočo Krko pod Termotehniko v Ločni, je prijeljo Božidar Zajc (v sredini) na suho zvekel 127 cm dolgega in 12,5 kg težkega soma. Veselje nad lepim plenom se še ni podelglo, ko je v piščančja jetra na trnku Zorana Leka zagrizel 139 cm dolgi 15-kilski brkati lepotec, za njim pa se je ujela na vabo Ivana Šepca z Bizelskega prav toliko težka in 133 cm dolga somja mrcina. Tako so Novomeščani in njihov gost iz Posavja v manj kot eni uri iz Krke potegnili kar za 42,5 kg mesa, kar se tudi izkušenim ribičem ne zgodi prav pogosto. (Foto: M. Zajc)

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

"Zakaj niste pisali o razstavi Bože Podrgajs?" - Cesto Raka - Dolenja vas potrebno čimprej asfaltirati - Zarja preveč točna pri zaračunavanju obresti - Neprijaznost administratork

Da je res poletje in čas dopustov, se je poznalo tudi pri četrtkovem dežurstvu, ko je bila naša telefonska linija bolj počitniško razpoložena. Svoje pripombe so sporočili "le" štiri bralci.

Gospa N. M. iz Novega mesta je začudena, da v Dolenjskem listu nismo poročali o razstavi priznane starejše novomeške ustvarjalke Bože Podrgajs, ki jo je ob nedavnem državnem prazniku imela v Centru sv. Roka v Regrči vasi. "Gre za izjemno razstavo unikatov na ženskih in otroških oblačilih ter izdelkov iz keramike. Tudi sama se pri njej učim, verjetno pa te stvari zanimajo še koga, zato škoda, da ni bilo o razstavi, ki se je že zaključila, večje obveščeni v domačih medijih," je menila bralka. Pobrskali smo po našem arhivu in v 24. številki Dolenjskega lista (19. junij) na 16. strani našli vest o razstavi, ki jo je napisala Z. Deželan.

Franci Knafelj iz Krškega je

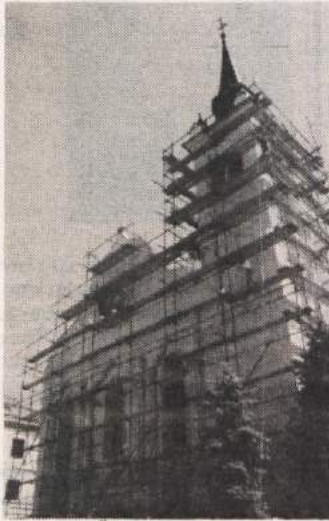
Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

tokrat sporočil pohvalo in opozorilo. Zadovoljen je, ker so vednarle asfaltirali cesto od Rake proti Selam, pravi pa, naj to čimprej storijo še na cesti Raka - Dolenja vas. "Opozarjam vse voznike, ki te ceste ne poznajo, naj vozijo previdno in počasi. Njeno stanje je namreč katastrofalno - cesta je polna jam, v njih pogosto stoji voda, skratka, načeti asfalt potrebuje novo prevleko," je dejal Knafelj.

Neprijaznost ljudi, ki bi vsaj na svojem delovnem mestu morali biti prijazni, dandanes žal ni nobena redkost. Na to je opozorila tudi bralka S. M. iz okolice Novega mesta. Zaključuje študij na Pedagoški akademiji v Ljubljani in ne more verjeti, da so uslužbenke v študentskem referatu tako neprijazne. "Ob zadnjem obisku, ko sem potrebovala informacije v zvezi z izpitom, me je gospa nadrla, čeprav sem se z njo vseskozi mirno in prijazno pogovarjala. Mislim, da si kaj takega ne sme dovoliti, čeprav smo mi mlajši, študentje itd. Poleg tega dostikrat te uslužbenke sploh ne poznajo pravil in ti vsaka pove drugače. Toda to se ne dogaja le na tej fakulteti. Po pripovedovanju kolegic, ki študirajo drugje, ni nikjer dosti boljše. Zdi se mi absurdno, da se študentje bolj bojimo iti v referat po informacije kot pa na izpit," je zaključila S. M.

To nedeljo je v Dolenjskih Toplicah nastopil mednarodni godalni orkester GMS, ki svoj poletni tabor že drugič preživlja v tamkajšnjem Taboru mladih. Poslušalec koncerta, ki je prvi izmed treh in so ga mladi vrhunski glasbeniki iz 9 evropskih držav naštudirali v dveh tednih, je bil nad organizacijo prireditve zelo razočaran. "Orkester je nastopil zunaj, pred gostiščem Rog, tam, kjer nastopajo narodnozabavni ansambli. Ne samo da je prostor akustično neprimeren - prireditev bi gotovo spadala v njihovo kristalno

POLEPŠANO CERKVENO PROČELJE - Pleskanje pročelja frančiškanske cerkve. (Foto: A. B.)

dvorano - glasbeniki so morali igrati kar stoje in celo zastonj. Povrh vsega je začelo še deževati, tako da so zaigrali le pet stavkov, nerodno situacijo pa so morali reševati sami s pomočjo tamkajšnjih gostinskih delavcev, namesto da bi jo kulturni animator Zdravilišča Dolenjske Toplice, ki ga sploh ni bilo. In potem so igrali pod dežnikom Laškega piva. Zdravilišče pa je menda pred kratkim dobilo certifikat kakovosti za Evropo! Toda s takšnim načinom v Evropo prav gotovo ne bomo prišli!" je jezno zaključil poslušalec.

Bralko Marjano iz Novega mesta zanima, ali lahko Zarja, stanovanjsko podjetje, d.d., zaračunava obresti, čeprav so računi plačani na dan roka plačila. Če je na primer rok plačila 18. marec in oni plačajo takrat, Zarja nakazuje res morda dobi dan ali dva kasneje, toda "kriv" ni plačnik, pač pa je zamuda zaradi SDK. Toda Zarja računa obresti tudi za ta dan ali dva, kar se bralki ne zdi prav. V Zarji so povedali, da imajo pač tak program in ne gre drugače. Rok plačila je treba razumeti kot datum, ko mora Zarja denar že dobiti. Torej če je rok plačila na primer 15. junij, mora stranka plačati račun nekaj dni prej (če plačuje na banki ali pošti), da bo denar pravi čas v pravih rokah. V Zarji so opozorili, da lahko ljudje pridejo plačevati račune na njihovo blagajno in teh zamud ter tudi obresti ne bo.

Bralec iz Novega mesta odgovarja bralki, ki je prejšnji teden v tej rubriki dejala, da če predsednika Kučana ni bilo na maši v Rogu, potem lahko rečemo, da tudi dr. Rodeta ni bilo na vseslovenskem partizanskem taboru v Prečni. Bralec meni, da to ni primerljivo, saj je Kučan le predsednik države, torej zastopa vse Slovence, dr. Rode pa je vodja krščanske skupnosti.

L. M.